

3409_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 3409 Metrologiyanın əsasları

1 Xüsusi texniki vasitənin köməyilə təcrübə yolu ilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılması nədir?

- A) Obyektin keyfiyyətinin təyini
- C) Cihazın xətasının təyini
- E) Ölçmə vasitələrinin yoxlanmasıdır
- Ölçmə
- D) Normal xətanın təyini

2 Təyinatına görə 1-ə bərabər ədədi qiyməti olan fiziki kəmiyyət dedikdə nə başa düşülür?

- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
- Təyinatına görə dəqiq qiymətə malik olan fiziki kəmiyyət
- Təyinatına görə istifadə edilən fiziki kəmiyyət
- Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
- Fiziki kəmiyyətin vahidi

3 Ölçmələrdə istifadə olunan və normalaşdırılmış metroloji xarakteristikalara malik olan texniki vasitələr necə adlanır?

- Ölçmələrdə istifadə olunan və lazımi konstruktiv ölçülərə malik olan stasionar texniki vasitələr
- Ölçmələrdə istifadə olunan və dəqiq fiziki-mexaniki parametrlərə malik olan stasionar texniki vasitələr
- Ölçmələrdə istifadə olunan və kiçik konstruktiv ölçülərə malik olan texniki vasitələr
- Ölçmələrdə geniş istifadə olunan və fiziki parametrlərə malik olan texniki
- Ölçmə vasitəsi

4 Ölçmə nədir?

- Obyektin keyfiyyətinin təyini
- Normal xətanın təyini
- Ölçmə vasitələrinin yoxlanmasıdır
- Cihazın xətasının təyini
- Xüsusi texniki vasitənin köməyilə təcrübə yolu ilə fiziki kəmiyyətin qiymətinin tapılmasıdır

5 Fiziki kəmiyyətin vahidi dedikdə nə başa düşülür?

- Təyinatına görə istifadə edilən fiziki kəmiyyət
- Təyinatına görə dəqiq qiymətə malik olan fiziki kəmiyyət
- Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
- Təyinatına görə 1-ə bərabər ədədi qiyməti olan fiziki kəmiyyət
- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti

6 Ölçmə vasitəsinin tərifini seçin

- Ölçmələrdə istifadə olunan və normalaşdırılmış metroloji xarakteristikalara malik olan texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə istifadə olunan və kiçik konstruktiv ölçülərə malik olan texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə istifadə olunan və lazımi konstruktiv ölçülərə malik olan stasionar texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə istifadə olunan və dəqiq fiziki-mexaniki parametrlərə malik olan stasionar texniki vasitələrə deyilir
- Ölçmələrdə geniş istifadə olunan və fiziki parametrlərə malik olan texniki vasitələrə deyilir

7 Ölçü nəyə deyilir?

- Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş texniki vasitələrə
- Ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsinə
- Fiziki kəmiyyət haqqında informasiyanı bir ölçmə vasitəsindən digərinə ötürən qurğuya
- Ölçmələrin xətalərini təyin edən texniki vasitələrə
- Verilmiş ölçüyə malik fiziki kəmiyyəti təzələmək üçün istifadə olunan ölçmə vasitələrinə

8 Müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsi nədir?

- Ölçü cihazı
- Ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımı formaya salan ölçmə vasitəsidir
- Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş, asanlıqla avtomatik qəbul edilə, işlənə və ötürülə bilən formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğunun məcmuudur
- Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional cəhətdən birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuudur
- Elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir göstərir

9 Fiziki kəmiyyətlərin vahidləri və onların sistemləri aşağıda göstərilən istiqamətlərdən hansına aiddir?

- Ölçmələrin düzgünlüyünün təyin edilməsi metodları
- Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- hansı qanunverici metrologiyaya
- Ölçmə vasitələrinin layihələndirilməsi və istehsalı texnologiyası

10 Ölçü cihazı nədir?

- Müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsidir
- Elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir göstərir
- Ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımı formaya salan ölçmə vasitəsidir
- Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional cəhətdən birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuudur
- Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş, asanlıqla avtomatik qəbul edilə, işlənə və ötürülə bilən formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğunun məcmuudur

11 Ölçmə sistemi nədir?

- Bir yerdə yerləşən və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional cəhətdən birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuudur
- Müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsidir
- Elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tətbiqi digər ölçmə vasitələrinə təsir göstərir
- Ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımı formaya salan ölçmə vasitəsidir
- Öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş, asanlıqla avtomatik qəbul edilə, işlənə və ötürülə bilən formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğunun məcmuudur

12 Metrologiyanın aşağıda göstərilən istiqamətlərdən hansı qanunverici metrologiyaya aiddir?

- Ölçmələrin düzgünlüyünün təyin edilməsi metodları
- Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Fiziki kəmiyyətlərin vahidləri və onların sistemləri
- Ölçmə vasitələrinin layihələndirilməsi və istehsalı texnologiyası

13 Bir neçə inkişaf etməkdə olan Asiya ölkələrində etalonlara və vahidlərin ölçülərinin ötürülməsi üçün xidmətlərə çəkilən xərclər daxili milli məhsulun (DMM) neçə faizini təşkil edir?

- 0,02 %
- 0,03 %
- 0,003 %
- 0,01 %
- 0,04 %

14 Metrologiya termini hansı dilin iki sözünün birləşməsindən əmələ gəlmişdir

- türk dilinin
- rus dilinin
- ərəb dilinin
- ingilis dilinin
- yunan dilinin

15 Bu hansı ölçmə vasitələridir ki, onların tətbiqi digər ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir ?

- köməkçi ölçmə vasitələri
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların istifadəsi çox çətindir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi heç bir ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi ancaq bir qrup ölçmə vasitələrinə təsir göstərmir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onları heç bir əlamətdən asılı olmayaraq müstəqil formada tətbiq etmək olar

16 Ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsi nəyə deyilir?

- öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir
- müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsinə deyilir
- ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya deyilir
- bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçi asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir
- Ölçmə dəyişdiricisiə deyilir

17 Bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional köməkçi qurğuları nəyə

- müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsinə
- ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsinə
- öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna
- ölçmə qurğusuna
- ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya

18 Köməkçi ölçmə vasitələri nədir?

- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi heç bir ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onları heç bir əlamətdən asılı olmayaraq müstəqil formada tətbiq etmək olar
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi digər ölçmə vasitəsinə təsir göstərmir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların istifadəsi çox çətindir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onların tətbiqi ancaq bir qrup ölçmə vasitələrinə təsir göstərmir

19 Ölçmə dəyişdiricisi nəyə deyilir?

- öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir
- ölçülən informasiyanın signalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımı formaya salan ölçmə vasitəsinə deyilir
- müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan ölçmə vasitəsinə deyilir
- ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya deyilir
- bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçi asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında signal yaradan funksional köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir

20 İnsanın hiss orqanlarından istifadəyə əsaslanan ölçmələr necə adlanır?

- Orqanoleptik ölçmələr
- Avtomatlaşdırılmış ölçmələr
- Avtomatik ölçmələr
- Aləti ölçmələr
- Evristik ölçmələr

21 Orqanoleptik ölçmələr hansı ölçmələrdir?

- İnsanın hiss orqanlarından istifadəyə əsaslanan ölçmələr
- Evristik ölçmələr
- Aləti ölçmələr
- Avtomatlaşdırılmış ölçmələr
- Avtomatik ölçmələr

22 Evristik ölçmələr necə adlanır?

- Orqanometrik ölçmələr
- İntuisiyaya əsaslanan ölçmələr
- Aləti ölçmələr
- Avtomatlaşdırılmış ölçmələr
- Avtomatik ölçmələr

23 Avtomatik ölçmələrin nəticələri necə olur?

- tamam obyektiv
- Orqanoleptik
- Evristik
- Aləti
- Avtomatlaşdırılmış

24 Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətn qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığı nədir?

- Dəqiq ölçmələrin nəticələridir
- Fiziki kəmiyyətin şkalası
- Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir

- Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirməsidir
- Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmuudur

25 Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmusu nədir?

- Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətn qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığıdır
- Ölçmə vasitələrinin şkalası
- Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirməsidir
- Dəqiq ölçmələrin nəticələridir
- Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir.

26 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Düz şkalalar
- Nisbi şkalalar
- Cərgə şkalası
- Aləti ölçmələr
- Evristik ölçmələr

27 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Intervallar şkalası
- Nisbi şkalalar
- Düz şkalalar
- Evristik ölçmələr
- Aləti ölçmələr

28 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Nisbi şkalalar
- Aləti ölçmələr
- Nisbətələr şkalası
- Evristik ölçmələr
- Düz şkalalar

29 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aiddir?

- Düz şkalalar
- Nisbi şkalalar
- Mütləq şkalalar
- Aləti ölçmələr
- Evristik ölçmələr

30 İntuisyaya əsaslanan ölçmələr necə adlanır?

- Avtomatik ölçmələr
- Orqanometrik ölçmələr
- Evristik ölçmələr
- Aləti ölçmələr
- Avtomatlaşdırılmış ölçmələr

31 Metroloji təcrübədə ölçü şkalalarının neçə növü məlumdur?

- 3
- 6
- 7

- 5
 4

32 Fiziki kəmiyyətin şkalası nədir?

- Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmuudur
 Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirməsidir
 Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir
 Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətn qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığıdır
 Dəqiq ölçmələrin nəticələridir

33 Ölçmə vasitələrinin şkalası nədir?

- Dəqiq ölçmələrin nəticələridir
 Ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirməsidir
 Ölçülən kəmiyyətin ardıcıl qiymətləri sırasına uyğun olan işarə və rəqəmlərin məcmuudur
 Dəqiq ölçmələrin nəticələri əsasında fiziki kəmiyyətn qaydaya salınmış qiymətlərinin ardıcılığıdır
 Fiziki kəmiyyətlərin qiymətləndirilməsidir.

34 Aşağıdakılardan hansı ölçü şkalalarına aid deyildir?

- Cərgə şkalası
 Mütləq şkalalar
 Nisbi şkalalar
 Nisbətələr şkalası
 Intervallar şkalası

35 Çərgə şkalasını hansı şkalanı təşkil edir?

- Intervallar şkalasını
 Ölçülərin ranqlama vasitəsilə alınan sırası
 Mütləq şkalaları
 Adların şkalasını
 Nisbətələr şkalasını

36 Adların şkalasından nə üçün istifadə edilir?İntervallar şkalasından

- Intervallar şkalasından
 Çərgə şkalasından
 Nisbətələr şkalasından
 Empirik obyektlərin sinifləşdirilməsi
 Mütləq şkalalardan

37 Ölçülərin ranqlama vasitəsilə alınan sırası hansı şkalanı təşkil edir?

- Intervallar şkalasını
 Nisbətələr şkalasını
 Adların şkalasını
 Çərgə şkalasını
 Mütləq şkalaları

38 Empirik obyektlərin sinifləşdirilməsi üçün hansı şkalalardan istifadə edilir (bu cür şkalalarda sıfır və ölçü vahidləri olmur)?

- Adların şkalasından
 Mütləq şkalalardan

- Cərgə şkalasından
- İntervallar şkalasından
- Nisbətlər şkalasından

39 Müqayisə edilən ölçülərin fərqlərini özündə əks etdirən şkala hansı şkaladır?

- Mütləq şkalalar
- İntervallar şkalası
- Cərgə şkalası
- Nisbətlər şkalası
- Adların şkalası

40 Bu şkala nisbətlər şkalasının malik olduğu bütün əlamətləri özündə cəmləşdirən, lakin ölçü vahidlərinin birmənalı təyin edilməsinə imkan verən və qəbul edilmiş ölçü vahidləri sistemindən asılı olmayan şkaladır. Bu, hansı şkaladır?

- İntervallar şkalası
- Cərgə şkalası
- Mütləq şkalalar
- Nisbətlər şkalası
- Adların şkalası

41 Bu şkala üzrə hər hansı ölçmə qeyri-məlum ölçünün məlum ölçü ilə müqayisəsinə və birincisini ikinci vasitəsilə tam və ya hissə şəklində ifadə edilməsinə əsaslanır. Bu, hansı şkaladır?

- Cərgə şkalası
- Nisbətlər şkalası
- Adların şkalası
- Mütləq şkalalar
- İntervallar şkalası

42 İntervallar və nisbətlər şkalaları necə adlandırılırlar?

- metrik şkalalar
- Adlar və cərgə şkalalarını
- Adlar və mütləq şkalaları
- Cərgə və mütləq şkalaları
- İntervallar və cərgə şkalalarını

43 İntervallar şkalası ilə nəyi ölçürlər?

- Temperaturu
- Nisbətləri
- Adları
- Mütləqi
- Cərgələri

44 Aşağıdakı şkalalardan hansılarını metrik şkalalar adlandırılırlar?

- İntervallar və cərgə şkalalarını
- Cərgə və mütləq şkalaları
- Adlar və cərgə şkalalarını
- Adlar və mütləq şkalaları
- İntervallar və nisbətlər şkalalarını

45 Temperaturun ölçülməsi hansı şkala üzrə aparılır?

- Adların şkalası
- Nisbətələr şkalası
- İntervallar şkalası
- Cərgə şkalası
- Mütləq şkalalar

46 Bu şkala üzrə ölçmə rənglənmiş əşyanı rənglərin nümunələri ilə (rənglər atlasının etalon nümunələri ilə) vizual müqayisə etməkdən ibarətdir. Bu, hansı şkaladır?

- Mütləq şkalalar
- Cərgə şkalası
- Adların şkalası
- Nisbətələr şkalası
- İntervallar şkalası

47 Bu şkala üzrə ölçmələri yüngülləşdirmək üçün həmin şkalada bir neçə nöqtəni dayaq (reper) nöqtəsi kimi qəbul edirlər. Bu, hansı şkaladır?

- Cərgə şkalası
- İntervallar şkalası
- Nisbətələr şkalası
- Adların şkalası
- Mütləq şkalalar

48 Hansı şkala üzrə ölçmələrdə sıfıra bərabər ölçü ilə müqayisə əsas yer tutur(belə ölçməyə aşkaretmə deyilir)?

- Mütləq şkalalar
- Cərgə şkalası
- İntervallar şkalası
- Nisbətələr şkalası
- Adların şkalası

49 Aşağıdakı şkalalardan hansılarını qeyri-metrik (konseptual) şkalalar adlandırırlar?

- Mütləq və nisbətələr şkalalarını
- Adlar və cərgə şkalalarını
- Adlar və mütləq şkalaları
- İntervallar və mütləq şkalaları
- Nisbətələr və intervallar şkalalarını

50 Adlar və cərgə şkalalarını necə adlandırırlar?

- Mütləq və nisbətələr şkalalar
- qeyri-metrik şkalalar
- mütləq şkalalar
- İntervallar və mütləq şkalalar
- Nisbətələr və intervallar şkalalar

51 Nisbətələr şkalası necə şkaladır?

- Mütləq şkaladır
- Adların şkalalarıdır

- Cərqə şkalasıdır
- İntervallar şkalası
- təkmilləşdirilmiş şkaladır

52 Erqonomik göstərici məmulatın hansı keyfiyyət göstəricisidir?

- Texnolojuluq göstəricisi
- Təyinat göstəricisi
- Etibarlılıq göstəricisi
- imtinasız işləməsi, uzunömürlülüğü
- Estetik göstərici

53 Estetik göstərici məmulatın hansı keyfiyyət göstəricisini xarakterizə edir?

- Texnolojuluq göstəricisi
- Təyinat göstəricisi
- Etibarlılıq göstəricisi
- Erqonomik göstərici
- rasionallığı, kompozisiyasının bütövlülüğünü

54 Aşağıdakı ölçü şkalalarından hansı ən təkmilləşdirilmiş şkaladır?

- Mütləq şkala
- Adların şkalaları
- Cərqə şkalası
- İntervallar şkalası
- Nisbətələr şkalası

55 Məhsulun keyfiyyət göstəricilərinin neçə növü vardır?

- 12
- 5
- 7
- 9
- 10

56 Məmulatın imtinasız işləməsi, uzunömürlülüğü, təmirə yararlılığı və saxlanması xassələrini xarakterizə edən hansı keyfiyyət göstəricisidir?

- Texnolojuluq göstəricisi
- Təyinat göstəricisi
- Etibarlılıq göstəricisi
- Erqonomik göstərici
- Estetik göstərici

57 İnsan-məmulat sistemini xarakterizə edən və insanın istehsalat və məişət proseslərində özünü biruzə verən kompleks gıgıyənık, antropometrik, fizioloji və psixoloji xassələrini nəzərə alan hansı keyfiyyət göstəricisidir?

- Texnolojuluq göstəricisi
- Təyinat göstəricisi
- Etibarlılıq göstəricisi
- Erqonomik göstərici
- Estetik göstərici

58 Məmulatın formasının rasionallığını, kompozisiyasının bütövlülüyünü, onun cəlbediçi xassəsini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- Texnolojuluq göstəricisi
- Təyinat göstəricisi
- Etibarlılıq göstəricisi
- Erqonomik göstərici
- Estetik göstərici

59 Məmulatın istehsalı, bərpası və təmiri zamanı yüksək əmək məhsuldarlığını təmin etmək üçün konstruktiv-texnoloji işlərin effektivliyini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- Texnolojuluq göstəricisi
- Təyinat göstəricisi
- Etibarlılıq göstəricisi
- Erqonomik göstərici
- Estetik göstərici

60 Məmulatın yaradılması və istehsalı zamanı standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri nəyi xarakterizə edir?

- Ekoloji göstəriciləri
- Etibarlılıq göstəricisini
- Texnolojuluq göstəricisini
- keyfiyyət göstəricisini
- Patent-hüquq göstəricisini

61 İnteqral göstəricisi keyfiyyətin hansı göstəricisidir?

- Təhlükəsizlik göstəriciləri
- Erqonomik göstərici
- Estetik göstərici
- ümumiləşmiş göstərici
- Ekoloji göstəricilər

62 Məmulatın yaradılması və istehsalı zamanı onun tərkibində standart, unifikasiya olunmuş və orijinal hissələrin istifadə dərəcəsini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- Ekoloji göstəricilər
- Etibarlılıq göstəricisi
- Texnolojuluq göstəricisi
- Standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri
- Patent-hüquq göstəricisi

63 Məhsulun istismarı və ya istehlakı zamanı onun ətraf mühitə ziyanlı təsirinin səviyyəsini xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- Təhlükəsizlik göstəriciləri
- Erqonomik göstərici
- Estetik göstərici
- Patent-hüquq göstəricisi
- Ekoloji göstəricilər

64 Məhsulun istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edən ümumiləşmiş göstərici keyfiyyətin hansı göstəricisidir?

- Təhlükəsizlik göstəriciləri
- Erqonomik göstərici
- Estetik göstərici
- İnteqral göstəricisi
- Ekoloji göstəricilər

65 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyət göstəricisinə aiddir?

- Yanmaq göstəriciləri
- Etibarlılıq göstəriciləri
- Yuyulmaq göstəricilər
- Süzmək göstəricilər
- Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri

66 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyət göstəricisinə aiddir?

- Yanmaq göstəriciləri
- Erqonomik göstəricilər
- Yuyulmaq göstəricilər
- Süzmək göstəricilər
- Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri

67 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyət göstəricilərinə aid deyildir?

- Təhlükəsizlik göstəriciləri
- Etibarlılıq göstəriciləri
- Erqonomik göstəricilər
- Estetik göstəricilər
- Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri

68 Məmulatda istifadə olunmuş texniki həllərin yenilik dərəcəsinə, onun ölkədə və xaricdə maneəsiz realizə olunmasının mümkünlüyünü xarakterizə edən aşağıdakı keyfiyyət göstəricilərindən hansıdır ?

- Patent-hüquq göstəricisi
- standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri
- Estetik göstəricilər
- Nəqlətməyə yararlılıq göstəriciləri
- Ekspert hazırlığının səviyyəsi göstəriciləri

69 Fiziki kəmiyyət nədir?

- Fiziki kəmiyyət ölçmə obyektidir və onun ölçüləri sabitdir
- Fiziki obyektlərin və onlarda baş verən proseslərin əksəriyyəti üçün ümumi olan, lakin kəmiyyət etibarilə onların hər biri üçün ayrılıqda qanunvericilik yolu ilə qəbul edilmiş müxtəlif xassələrin xarakteristikalarıdır
- Fiziki obyektlər üçün ümumi olan xassələrin məcmusunu xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisidir
- "Fizika" fənnində öyrənilən keyfiyyət əlamətlərinin məcmuudur
- Sənaye istehsalında, iqtisadiyyatın digər sahələrində məhsulun keyfiyyətinə xüsusi fikir verilir ki, bu da fiziki kəmiyyəti xarakterizə edir

70 Məhsulun öz təyinatına uyğun müəyyən tələbləri ödəməsi nədir?

- Məhsulun ancaq uçota alınan xassələrinin məcmuudur
- Məhsulun bütün xassələrinin məcmuudur
- Məhsulun keyfiyyəti
- Məhsulun kimyəvi xassələrinin məcmuudur

- Məhsulun iqtisdi göstərcələrinin məcmuudur

71 Məhsulun keyfiyyəti nədir?

- Məhsulun ancaq uçota alınan xassələrinin məcmuudur
 Məhsulun bütün xassələrinin məcmuudur
 Məhsulun o xassələrinin məcmuudur ki, o, öz təyinatına uyğun müəyyən tələbləri ödəsin
 Məhsulun kimyəvi xassələrinin məcmuudur
 Məhsulun iqtisdi göstərcələrinin məcmuudur

72 Məhsulun keyfiyyətinin kəmiyyətcə qiymətləndirilməsinin nəzəri əsaslarını və metodlarını işləyib hazırlayan praktiki və elmi fəaliyyət sahəsinə nə deyilir?

- Orqanometriya
 Standartlaşdırma
 Sertifikatlaşdırma
 Kvalimetriya
 Keyfiyyət sistemləri

73 Cismın xarici təsir olmadıqda sükunət vəziyyətini saxlaması və yaxud bərabər düzxətli hərəkətini davam etdirməsi xassəsinə nə deyilir?

- bərabər təcillilik
 Sükunətlik
 qeyri-bərabər sürətlilik
 bərabər sürətlilik
 ətalətlilik

74 Kütlə cismın hansı ölçüsüdür?

- sükunət
 uzunluq
 ətalətlilik
 təcil
 sürət

75 Cismın ətalətliliyinin ölçüsü aşağıdakılardan hansıdır?

- uzunluq
 sürət
 sükunət
 təcil
 kütlə

76 Cism qızdırıldıqdan sonra onun xassəsi əvvəlkindən fərqlənir. Bu xassə aşağıdakılardan hansı kimi bütün dünyada qəbul edilmişdir?

- mütləq temperatur
 istilik temperaturu
 soyuqluq temperaturu
 termodinamik temperatur
 nisbi temperatur

77 Ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətcə fərqlənməsi nə ilə xarakterizə olunur?

- Ölçmə vasitələrinin dəqiqlik sinfi ilə

- Ölcədə istifadə olunan ölçmə vasitəsinin tipi ilə
- Onların qiymətləri ilə
- Onların ölçü vahidləri ilə
- Onların texniki xarakteristikaları ilə

78 Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən zaman neçə qaydanı əldə rəhbər tutmaq lazımdır?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

79 Ölçü dim simvolu ilə işarə olunur və dimension sözündən götürülmüşdür. Metrologiyada bunun mənası necədir?

- Məhsulun ölçülməsi
- Ölçü və ya ölçü vahidi
- Ölçmələrin dəqiqliyi
- Ölçmələrin düzgünlüyü
- Ölçmələrin yaxınlığı

80 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- su şkalası
- selsi şkalası
- amper şkalası
- daş şkalası
- Mooz şkalası

81 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- daş şkalası
- reomyur şkalası
- su şkalası
- Mooz şkalası
- amper şkalası

82 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- su şkalası
- farengeyt şkalası
- daş şkalası
- amper şkalası
- Mooz şkalası

83 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalasıdır?

- daş şkalası
- Mooz şkalası
- amper şkalası
- kelvin şkalası
- su şkalası

84 Reomyur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval neçə dərəcəyə bölünmüşdür?

- 240
- 80
- 210
- 100
- 120

85 Aşağıdakılardan hansı temperatur şkalalarına aid deyildir?

- Kelvin şkalası
- Selsi şkalası
- Reomyur şkalası
- Farengeyt şkalası
- Mooz şkalası

86 Hansı temperatur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval 80 dərəcəyə bölünmüşdür?

- Selsi şkalası
- Reomyur şkalası
- Farengeyt şkalası
- Mooz şkalası
- Kelvin şkalası

87 Farengeyt şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval neçə dərəcəyə bölünmüşdür?

- 240
- 100
- 320
- 120
- 180

88 Kelvin şkalasında ölçmənin başlanğıcı neçə qəbul edilmişdir?

- 36
- 100
- 0
- 240
- 210

89 Hansı temperatur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval 180 dərəcəyə bölünmüşdür?

- Kelvin şkalası
- Selsi şkalası
- Reomyur şkalası
- Farengeyt şkalası
- Mooz şkalası

90 Hansı temperatur şkalasında ölçmənin başlanğıcı sıfır temperaturu qəbul edilmişdir?

- Kelvin şkalasında

- Selsi şkalasında
- Reomyur şkalasında
- Farengeyt şkalasında
- Moz şkalasında

91 Cərgə şkalası nəyi ölçürlər?

- Sahəni
- Temperaturu
- İnsanların biliyini
- İntervalı
- Nisbəti

92 İnsanların biliyini hansı şkala üzrə ölçürlər?

- Mütləq şkala
- Adların şkalası
- Cərgə şkalası
- İntervallar şkalası
- Nisbətə şkalası

93 Selsi temperatur şkalasında buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı interval neçə hissəyə bölünmüşdür?

- 80
- 50
- 180
- 150
- 100

94 Zaman hansı şkala üzrə ölçülür? Zaman hansı şkala üzrə ölçülür?

- Mütləq şkala
- Adların şkalası
- Cərgə şkalası
- İntervallar şkalası
- Nisbətə şkalası

95 Əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri necə işarə olunur?

- müvafiq baş hərflərlə
- “dim” işarəsi ilə
- törəmə kəmiyyətlərin adları ilə
- əsas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri ilə
- törəmə fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri ilə

96 Cərgə şkalası üzrə ölçü informasiyası almaq məqsədilə ölçülərin artımla və ya azalma ilə düzəlməsinə nə deyilir?

- ranjirovka
- sistemləşdirmə
- reperləşdirmə
- bölünmə
- ranqlama

97 Bu ölçü şkalası üzrə ölçmələri yüngülləşdirmək üçün həmin şkalada bir neçə nöqtəni dayaq (reper) nöqtəsi kimi qəbul etmək olar. Bu nöqtələrə müvafiq rəqəmləri qoymaq olar ki, onlara da bal deyilir. Bu hansı ölçü şkalasıdır?

- nisbətler şkalası
- adların şkalası
- mütləq şkala
- cərgə şkalası
- intervallar şkalası

98 Əsas və törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmusu nədir?

- Əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Əsas kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir
- Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir
- Əsas və əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Vahidlər sistemi

99 Fizikada vahidlər sisteminin layihələndirilməsinin ümumi qaydaları 1832-ci ildə kim tərəfindən müəyyənləşdirilmişdir ?

- Balzak
- İ.Nyuton
- Fidel
- K.Qaus
- Dammas

100 Vahidlər sistemi nədir?

- Əsas və törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir
- Əsas kəmiyyətlərin ölçü vahidləridir
- Əsas və əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur
- Əlavə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin məcmuudur

101 Fizikada vahidlər sisteminin layihələndirilməsinin ümumi qaydaları neçənci ildə K.Qaus tərəfindən müəyyənləşdirilmişdir ?

- 1832-ci ildə
- 1825-ci ildə
- 1830-cu ildə
- 1834-cü ildə
- 1835-ci ildə

102 Ümumi halda törəmə vahidləri əsas vahidlər vasitəsiləKoqerent törəmə vahidi nəyə deyilir?

- ....
- $Q = (1 + k)[A]^a \cdot [B]^b \cdot [C]^c$ .....
- ..
- $[Q] = a[A]^a \cdot b[B]^b \cdot c[C]^c$ .....
- .
- $Q = a[A] \cdot b[B] \cdot c[C]$ .....
- ...
- $[Q] = K[A]^a \cdot [B]^b \cdot [C]^c$ .....
- .....
- $[Q] = (1 + a)[A]^a \cdot (1 + b)[B]^b \cdot (1 + c)[C]^c$ .....

103 K.Qaus tərəfindən işlənmiş mütləq vahidlər sisteminə hansı vahidlər daxil edilmişdir?

- Metr, kiloqram, kelvin
- Millimetr, milliqram, saniyə
- Amper, kandella, volt
- Mol, kandella, radian
- Kelvin, amper, steradian

104 Ölçü və cəki üzrə XI Ali Konfrans fiziki kəmiyyətlərin Beynəlxalq vahidlər sistemini neçənci ildə qəbul edib?

- 1962-ci ildə
- 1960-cı ildə
- 1963-cü ildə
- 1959-cu ildə
- 1961-ci ildə

105 Beynəlxalq vahidlər sisteminin əsas və əlavə vahidləri aşağıdakı hansı variantların birində düzgün sadalanıb?

- Saniyə, qram, metr, kandella, mol, nyuton , radian, steradian
- Coul, kilovat, tesla, kelvin, amper, kandella, mol
- Metr, kiloqram, saniyə,gərginlik, kelvin, mol,
- Metr, amper, volt, millimetr, saat, kandella, om, radian
- Metr, kiloqram, saniyə, amper, kelvin, kandella, mol, radian, steradian

106 Beynəlxalq vahidlər sistemi keçmiş Sovetlər İttifaqında və Şərqi Avropa ölkələrində hansı ildən məcburi olaraq tətbiq olunmağa başladı?

- 1965-ci ildən
- 1960-cı ildən
- 1980-ci ildən
- 1975-ci ildən
- 1970-cı ildən

107 Radian, steradian beynəlxalq vahidlər sisteminin hansı vahidləridir?

- Saniyə, kelvin
- Metr, saniyə
- Kelvin, mol
- Amper, mol
- Əlavə vahidləri

108 Beynəlxalq vahidlər sisteminin əlavə vahidləri hansılardır?

- Metr, saniyə
- Saniyə, kelvin
- Amper, mol
- Kelvin, mol
- Radian, steradian

109 Amper hansı vahidlər sisteminin əsas vahididir?

- Beynəlxalq
- Nyuton

- Sahə
- Rejional
- Müəsisə

110 Aşağıdakı ölçü vahidlərindən hansı Beynəlxalq vahidlər sisteminin əsas vahididir?

- Coul
- Nyuton
- Tesla
- Kulon
- Amper

111 Sİ vahidləri sistemi əsasında bizim ölkədə hansı dövlət standartı yaradılmışdır?

- ГOCT 8.022-91
- ГOCT 8.021-84
- ГOCT 8.023-90
- ГOCT 8.027-89
- ГOCT 8.417-81

112 Tutaq ki, eyni fiziki kəmiyyətin n dəfə təkrar ölçülməsi zamanı analoqlu ölçü cihazının hesablama qurğusu təsadüfi qaydada şkalanın hər bir bölgüsü qarşısında m dəfə dayandı. Bunu əyani təsəvvür etmək üçün şkalanın bölgüsünü x oxu üzrə götürərək hündürlüyü m/n olan şkalanın bölgüsünün qiymətinə bərabər dördbucaqlılar qururuq. Alınmış fiqur necə adlanır?

- Multiplikativ fiqur
- Korrelyasiya
- Histoqram
- Poliqon
- Additiv fiqur

113 Ölcmələrin nəticəsində qurulmuş dördbucaqlıların yuxarı (üst) tərəfinin orta nöqtələrini düz xətlərlə birləşdirərək sınıq xətli fiqur alırıq. Bu fiqur necə adlanır?

- Additiv fiqur
- Poliqon
- Histoqram
- Korrelyasiya
- Multiplikativ fiqur

114 Nisbətələr şkalası üzrə ölçmə nəyə əsaslanır?

- Ölcmə vasitələrinin həssaslığından istifadəyə
- Qeyri-məlum ölçünün məlum ölçü ilə müqayisəsinə və birincinin ikinci vasitəsilə ifadə olunmasına
- Qeyri-məlum ölçünün məlum ölçü ilə müqayisəsinə
- İki ölçülən kəmiyyətin bir-birinə nisbətinə
- Ölcmə vasitələrinin imtinasızlığına

115 Ölçü cihazlarının göstərişi elə ədəddir ki, bu ədəd bütün növ ölçmələrə aiddir və metrologiya bütövlükdə buna əsaslanır. Bu aşağıdakılardan hansıdır?

- paralel ədəd
- sabit ədəd
- təsadüfi ədəd
- dəyişən ədəd

ardıcıl ədəd

116 14 riyazi qanundan hansı elm sahəsində istifadə olunur?

- Dilçilikdə
 Biologiyada
 Standartlaşdırmada
 Tarixdə
 Metrologiyada

117 Metrologiyada əsasən neçə riyazi qanundan istifadə olunur?

- 10
 5
 14
 8
 12

118 Metrologiyada ehtimal paylanma qanunlarının neçə xassəsi təhlil olunur?

- 7
 5
 4
 6
 8

119 Aşağıdakılardan hansı riyazi gözləmənin xassələrinə aid deyildir?

- Sabit vuruğunu kvadrata yüksəldib onu riyazi gözləmə işarəsindən kənara çıxarmaq olar.
 Təsadüfi ədədin onun riyazi gözləməsindən meyllənməsinin riyazi gözləməsi sıfıra bərabərdir.
 Qeyri-təsadüfi ədədin riyazi gözləməsi bu ədədin özünə bərabərdir
 Sabit vuruğunu riyazi gözləmə işarəsindən kənara çıxarmaq olar
 Təsadüfi ədədlərin cəminin riyazi gözləməsi onların riyazi gözləmələrinin cəbri cəminə bərabərdir

120 Aşağıdakılardan hansı dispersiyanın xassələrinə aid deyildir?

- Qeyri-təsadüfi ədədin dispersiyası sıfıra bərabərdir
 Ehtimal paylanmanın qeyri-simmetrikliyi asimmetriya ilə ölçülür
 Təsadüfi ədədin dispersiyası onun kvadratının riyazi gözləməsi ilə riyazi gözləmənin kvadratı arasındakı fərqə bərabərdir
 Qeyri-əsılı təsadüfi ədədlərin cəbri cəminin dispersiyası onların dispersiyalarının cəbri cəminə bərabərdir
 Sabit vuruğunu kvadrata yüksəldib dispersiyanın işarəsindən kənara çıxarmaq olar

121 Birinci mərkəzi moment neşədir?

- 1
 8
 0
 14
 6

122 Dördüncü mərkəzi momentdən nə üçün istifadə olunur?

- Birinci mərkəzi momenti qiymətləndirmək
 başlanğıc momenti qiymətləndirmək
 Ehtimal paylanmanın diferensial funksiyasının itiliyini qiymətləndirmək

- mərkəzi momentdi qiymətləndirmək
- İkinci mərkəzi momenti qiymətləndirmək

123 Entropiya ilə nə ölçülür?

- Eksses
- Asimmetriya
- Konkordasiya əmsalı
- Korrelyasiya əmsalı
- Təsadüfi ədədin qeyri- müəyyənliyi

124 Aşağıdakı momentlərdən hansı sifra bərabərdir?

- Dördüncü mərkəzi moment
- Birinci başlanğıc moment
- Birinci mərkəzi moment
- İkinci mərkəzi moment
- Üçüncü mərkəzi moment

125 Ehtimal paylanmanın diferensial funksiyasının itiliyini qiymətləndirmək üçün hansı momentdən istifadə olunur?

- Birinci mərkəzi momentdən
- Birinci başlanğıc momentdən
- Dördüncü mərkəzi momentdən
- Üçüncü mərkəzi momentdən
- İkinci mərkəzi momentdən

126 Təsadüfi ədədin qeyri- müəyyənliyi nə ilə ölçülür?

- Korrelyasiya əmsalı ilə
- Asimmetriya ilə
- Eksses ilə
- Entropiya ilə
- Konkordasiya əmsalı ilə

127 Ehtimal paylanmanın sıxlığı bərabər olduqda entropiya hansı qiymətə malik olur?

- Maksimum qiymətə
- Optimal qiymətə
- Minimum qiymətə
- Sıfır
- Dəyişən qiymətə

128 Qeyri-təsadüfi ədəd üçün entropiya hansı qiymətə malik olur?

- Dəyişən qiymətə
- Minimum qiymətə
- Sıfır
- Optimal qiymətə
- Maksimum qiymətə

129 Sınaqların planlaşdırılması zamanı ölçmələrin sayını və tədqiqatın aparılma şəraitini nə məqsədlə təyin edirlər?

- Ölçmələrin dəqiqliyini yüksəltmək

- Ölçmələrin buraxılabilən xətaləri səviyyəsində aparılmasını təmin etmək
 Ölçmə vasitələrinin dəqiqliyini təmin etmək
 .
 Axtarılan y ölçmə funksiyasının ona təsir edən faktorlardan x_i asılılığını müəyyən etmək
 ..
 Axtarılan y ölçmə funksiyasının ona təsir edən faktorlardan x_i asılılığını müəyyən etmək
 Ölçmələr zamanı əmək məhsuldarlığını yüksəltmək

130 Ölçmələrin nəticəsinin normal ehtimal paylanma qanununa uyğunluğunun yoxlanması zamanı eksperiment nəticəsində alınmış rəqəmlər əsasında histoqram qurarkən neçə qaydaya riayət etmək lazımdır?

- 5
 2
 3
 4
 7

131 Ölçmə nəticəsinin ehtimal paylanmasının normal qanuna uyğunluğu K.Pirson kriteriyası ilə yoxlanarkən $10 \dots 15 < n < 40 \dots 50$ olduqda hansı kriteriyaya tətbiq olunur?

- tərkib kriteriyası
 normal kriteriya
 uyğunsuzluq kriteriyası
 qabaqlama kriteriyası
 eksperimental kriteriya

132 Ölçmələr zamanı təsiredici faktorların yox edilməsi üçün əsasən neçə üsuldən istifadə olunur?

- 6
 2
 5
 4
 3

133 Ölçmələr zamanı mütəxəssisin ən yüksək iş qabiliyyəti hansı saatlarda olur?

- 16-dan 17-dək
 14-dən 15-dək
 12-dən 14-dək
 8-dən 12-dək
 15-dən 16-dək

134 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Digər işıqlanma sistemi yoxdur
 Bütün hallarda
 Ayrılıqda
 Ölçülən obyekt çox kiçikdir
 Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur

135 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Digər işıqlanma sistemi yoxdur
- Ayrılıqda
- Bütün hallarda
- Ölcülən obyekt çox kiçikdir
- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur

136 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Bütün hallarda
- Ölcülən obyekt çox kiçikdir
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur
- Ayrılıqda

137 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Ölcülən obyekt çox kiçikdir
- Ayrılıqda
- Bütün hallarda
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur

138 Nə zaman yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilmir?

- Ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- Bütün hallarda
- Ayrılıqda
- Ölcülən obyekt çox kiçikdir
- Digər işıqlanma sistemi yoxdur

139 Təsiredici faktorların yox edilməsi üçün tətbiq olunan üsullardan biri olan bu üsul ölcülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından ibarətdir. Bu, hansı üsuldur?

- Simmetrik ölçmələr üsulu
- İşarəyə görə kompensətmə üsulu
- Qarşıqoyma üsulu
- Əvəzetmə üsulu
- Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu

140 Zamana görə xətti funksuya olan hər hansı faktorun artan təsirinin yox edilməsi üçün hansı üsul tətbiq olunur?

- Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu
- Simmetrik ölçmələr üsulu
- Qarşıqoyma üsulu
- Əvəzetmə üsulu
- İşarəyə görə kompensətmə üsulu

141 Hər bir ölçməni aparmazdan əvvəl onun nəticəsinə təsir edən faktorları müəyyənləşdirmək lazımdır. Ölçməyə qədər olan informasiya necə adlanır?

- unifikasiya
- sintez
- aprior
- aposterior

analiz

142 Ölçmədən sonra toplanmış məlumat necə adlanır?

- həqiqi
 aprior
 son
 aposterior
 dolayı

143 Etibarlılıq intervalının eninə görə ölçmələr neçə dəqiqlik qrupuna bölünür?

- 3
 5
 6
 4
 2

144 İlkin və ya xüsusi etalonlar hansı dəqiqlik səviyyəsini təmin edir?

- işçi etalonlar
 işçi ölçmə
 birinci dərəcəli
 ikinci dərəcəli
 ən yüksək dəqiqlik

145 Ən yüksək dəqiqlik səviyyəsini təmin edən ölçmə vasitələri hansılardır?

- işçi etalonlar
 birinci dərəcəli nümunəvi ölçmə vasitələri
 ilkin və ya xüsusi etalonlar
 ikinci dərəcəli nümunəvi ölçmə vasitələri
 işçi ölçmə vasitələri

146 Etibarlılıq intervalının eninə görə ölçmələr hansı dəqiqlik qruplarına bölünür?

- aşağı, çox aşağı, sıfır
 yuxarı, orta, çox yuxarı
 yüksək, sıfır, aşağı, orta
 aşağı, yüksək, çox yüksək, ən yüksək
 aşağı, orta, yüksək

147 Ölçmələrin düzgünlüyü təmin edən və ölçülən kəmiyyətlərin qiymətləri qanuniləşdirilmiş vahidlərinə nə deyilir?

- Ölçmələrin qiymətli
 Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada onlar müəyyən dəqiqliklə aparılır
 Ölçmələrin düzgünlüyü
 Ölçmələrin vəhdəti
 Ölçmələrin kəmiyyətləri

148 Dövlət və idarə metroloji xidmətləri Nəyənəzarət edir?

- konstruktor və texnoloji bürolara
 dövlət təşkilatlarına
 müəssisələrin müvafiq bölmələrinə

- nazirliklərin idarə və təşkilatlarına
- ölçmələrin vəhdətinin təminatına

149 Ölçmələrin vəhdətinin təminatının lazımı səviyyədə saxlanmasına kim nəzarət edir?

- dövlət təşkilatları
- dövlət və idarə metroloji xidmətləri
- konstruktor və texnoloji bürolar
- nazirliklərin idarə və təşkilatları
- müəssisələrin müvafiq bölmələri

150 Dövlət səviyyəsində ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üzrə fəaliyyət nə ilə reqlamentləşdirilir?

- metroloji qaydaların, tələblərin və normaların işlənilib hazırlanması
- standart nümunələrin tətbiqi
- ölçmə vasitələrinə konstruktor sənədlərinin hazırlanması
- ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üzrə dövlət sisteminin standartları və ya metroloji xidmət orqanlarının normativ sənədləri
- ölçmələrin vəhdətinin təminatının texniki bazasının yaradılması

151 İdarə və müəssisələrdə ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması üzrə aparılan işlər bu təşkilatların hansı iş növlərinə aid edilir?

- əlavə
- əsas
- uçota alınmayan
- uçota alınan
- köməkçi

152 Ölçmələrin vəhdətinin təmin olunmasının hüquqi əsasını təşkil edən qanunverici metrologiya nələri nəzərdə tutur?

- dövlət aktlarının və müxtəlif səviyyəli normativ-texniki sənədlərin tətbiqini
- dövlət və sahə standartlarının olmasını
- dövlətin və istehsalatın qayda-qanunlarını
- fiziki kəmiyyətlərin müəyyən ölçülərinin təzələnməsini və onlar haqqında informasiyanın əldə edilməsini
- yüksək dəqiqliyə malik ölçmə vasitələrinin olmasını

153 Hansı ölçü şkalasında qeyri-məlum ölçü sıfırla müqayisə olunur?

- statik ölçmə şkalasında
- intervallar şkalasında
- cərgə şkalasında
- nisbətlər şkalasında
- dinamik ölçmə şkalasında

154 Ölçmələrin vəhdətinin təmin olunmasının texniki bazası nədən ibarətdir?

- fiziki kəmiyyətlərin vahidlər sisteminin formalaşdırılmasından
- fiziki kəmiyyətlərin müəyyən ölçülərinin təzələnməsi və onlar haqqında informasiyanın ölkədə olan bütün ölçmə vasitələrinə ötürülməsi sistemindən
- fiziki kəmiyyətlərin ölçülərinin texniki vasitələrin köməyi ilə təzələnməsindən
- fiziki kəmiyyətlərin törəmə vahidlərinin riyazi üsullarla müəyyən edilməsindən
- fiziki kəmiyyətlərin əlavə və törəmə vahidlərinin təyin edilməsi sistemindən

155 Ölçmələrin vəhdəti o zaman təmin olunur ki, həmişə və hər yerdə sıfır ölçüsü eyni olsun. Bu, hansı şkala üzrə aparılan ölçmələrin vəhdətini təmin etmək üçün daha vacibdir?

- mütləq şkala
- adların şkalası
- cərgə şkalası
- intervallar şkalası
- nisbətlər şkalası

156 Ölçmələrin vəhdəti nəyə deyilir?

- Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçülən kəmiyyətlərin qiymətləri müəyyən dəqiqliklə onlara qoyulan tələblərə cavab verir
- Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada onlar müəyyən dəqiqliklə aparılır
- Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçmələrin düzgünlüyü təmin olunur
- Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçmələrin düzgünlüyü təmin olunur və ölçülən kəmiyyətlərin qiymətləri anunişdirilmiş vahidlərlə ifadə olunur
- Ölçmələrin elə vəziyyətinə deyilir ki, burada ölçülən kəmiyyətlərin hər birinin qiyməti müxtəlif vahidlərlə ifadə olunur

157 Sİ vahidlər sisteminə daxil olan vahidlər və onların ölçüləri haqqında informasiya hansı standartda verilmişdir?

- ГOCT 20780 - 81
- ГOCT 2.201 - 80
- ГOCT 8.417 - 81
- ГOCT 18.101 - 82
- ГOCT 2.034 - 83

158 Vahidlərin ölçülərinin təzələnməsi neçə formada aparıla bilər?

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

159 İlkin və xüsusi etalonlar hansı etalonlara deyilir?

- müqayisə etalonlarına
- şahid və nüsxə etalonlarına
- nüsxə və müqayisə etalonlarına
- müqayisə və işçi etalonlarına
- dövlət etalonları

160 Hansı etalonlara dövlət etalonları deyilir?

- müqayisə etalonlarına
- şahid və nüsxə etalonlarına
- nüsxə və müqayisə etalonlarına
- müqayisə və işçi etalonlarına
- ilkin və xüsusi etalonlara

161 Fiziki kəmiyyətlərin təzələnmənin əsas vahidləri hansı variantda tam verilir?

- saniyə, metr, kiloqram, kelvin, kandella, amper, mol

- saniyə, metr, coul, radian, simens, vatt, volt,
- volt, nyuton, paskal, om, coul, vatt, metr
- coul, paskal, vatt, amper, simens, volt, nyuton
- Kelvin, coul, kiloqram, om, volt, vatt, paskal

162 Əgər maddəni təşkil edən struktur elementlərinin sayı məlumdursa, onda maddənin miqdarını mollarla necə təyin edirlər?

- Avoqadro ədədindən struktur elementlərinin sayını çıxmaqla
- struktur elementlərinin sayını Avoqadro ədədinə vurmaqla
- struktur elementlərinin sayını Avoqadro ədədinə bölməklə
- struktur elementlərinin sayından Avoqadro ədədini çıxmaqla
- struktur elementlərinin sayının üzərinə Avoqadro ədədini gəlməklə

163 Bir mol suyun kütləsi neçə qram təşkil edir?

- 32
- 2
- 8
- 10
- 18

164 Ölçü və Çəki üzrə XIII Baş Konfrans saniyənin hazırkı qiymətini (9192631770 ədədi) neçənci ildə qəbul etmişdir?

- 1971
- 1960
- 1965
- 1967
- 1970

165 Metr işığın vakuumda $1/299792458$ zaman intervalında keçdiyi yolun uzunluğudur. Bu tərifini Ölçü və Çəki üzrə XVII Baş Konfrans neçənci ildə qəbul etmişdir?

- 1985
- 1960
- 1970
- 1973
- 1983

166 Arxiv metri etalonu neçənci ildə təsdiq olunmuşdur?

- 1867
- 1920
- 1799
- 1798
- 1903

167 Silindr formalı, hündürlüyü və oturacağıının diametri 39 mm hansı ölçü vahididir?

- kub
- kub formalı
- piramida
- metr
- kiloqram

168 Dünyada ilk dəfə 1799-cu ildə rəsmi təsdiq olunmuş etalon hansıdır?

- mol
- Steradian
- arxiv metri
- kvant etalonları
- metrin kripton etolanu

169 Kütlə vahidi-kiloqram – hansı ölçüyə və formaya malikdir?

- silindr formalı, hündürlüyü 42 mm, oturacağıın diametri 39 mm
- kub formalı, eni və hündürlüyü 47 mm
- piramida formalı, eni və hündürlüyü 52 mm
- kub formalı, eni 23 mm, hündürlüyü 38 mm
- silindr formalı, hündürlüyü və oturacağıın diametri 39 mm

170 Etalon çəki daşlarının tərkibində hansı metallardan istifadə edilmişdir?

- qızıl və mis
- platin və iridium
- mis və gümüş
- platin və qızıl
- platin və mis

171 .

Kiloqram İngiltərə firması Conson, Matey və K³ tərəfindən platin erintisindən hazırlanmış çeki daşları vasitəsilə tezelenir. Bu çeki daşında nece faiz platin və nece faiz iridium istifadə edilmişdir?

- 80% Pt və 20 % İr
- 92% Pt və 8 % İr
- 93% Pt və 7 % İr
- 90% Pt və 10 % İr
- 87% Pt və 13 % İr

172 Kütlənin ölçmə vasitəsi kimi dövlət ilkin etalonu və dövlət yoxlama sxemi hansı standartta görə təyin edilir ?

- ГOCT 8.023 – 90
- ГOCT 8.061 – 80
- ГOCT 8.072 – 75
- ГOCT 8.025 – 75
- ГOCT 8.021 – 84

173 Eyni zamanda buzun, suyun və buxarın olması nöqtəsi suyun hansı nöqtəsidir?

- buxarın olması nöqtəsidir
- ancaq suyun olması nöqtəsidir
- suyun və buzun olması nöqtəsidir
- buzun olması nöqtəsidir
- üçlük nöqtəsi

174 Suyun üçlük nöqtəsi hansı nöqtədir?

- eyni zamanda suyun və buxarın olması nöqtəsidir
- eyni zamanda buzun, suyun və buxarın olması nöqtəsidir

- ancaq suyun olması nöqtəsidir
- eyni zamanda suyun və buzun olması nöqtəsidir
- eyni zamanda buzun və buxarın olması nöqtəsidir

175 Beynəlxalq temperatur şkalası BTŞ – 90 neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1985
- 1991
- 1993
- 1989
- 1987

176 ГОСТ 8.023 – 90 standartıyla hansı kəmiyyət təyin olunur?

- su
- yol
- qaz
- hava
- işıq

177 1979-cu ildə neçənci Ölçü və Çəki üzrə Baş Konfransda keçirildi?

- VII
- X
- XVI
- XV
- VI

178 Işıq kəmiyyətlərinin ölçülmələrinin vəhdəti hansı standartla təmin olunur?

- ГОСТ 8.061 - 80
- ГОСТ 8.023 - 90
- ГОСТ 8.021 - 84
- ГОСТ 8.025 - 75
- ГОСТ 8.072 - 75

179 Hansı ildə Ölçü və Çəki üzrə XVI Baş Konfransda kandellanın yeni təyini qəbul edildi? Bu təyinə görə kandella dolaylı ölçmələr vasitəsilə təzələnir.

- 1976
- 1979
- 1982
- 1980
- 1983

180 Işıq şiddətinin vahidi kandellanın təzələnməsi üçün istifadə olunan dövlət ilkin etalonu neçənci ildə təsdiq edilmişdir?

- 1990
- 1985
- 1983
- 1986
- 1987

181 Kandellanın müasir dövlət etalonu hansı nominal diapazon qiymətlərinə malikdir?

- 40...120 kd
- 0...50 kd
- 40...90 kd
- 30...60 kd
- 30...110 kd

182 Tarazlaşdırıcı çəki daşının kütləsi 8 q qram olduqda elektrik cərəyanının şiddəti neçə amper təşkil edir?

- 30
- 10
- 5
- 4
- 1

183 Bərabərçiyinli tərəzidə F qüvvəsi çəki daşının nəyi ilə tarazlaşır?

- kütləsi
- uzununu
- eni
- diametri
- rəngi

184 ГОСТ 8.022 – 91 standartıyla hansı elektrik cərəyanı üçün dövlət ilkin etalonu və dövlət yoxlama sxemi müəyyənləşdirilmişdir?

- Sabit
- dəyişən
- işıqlı
- paralel
- rəngi

185 2 qram hidrogenin kütləsi neçə mol təşkil edir?

- 1,5
- 6
- 1,2
- 2,5
- 1

186 Bərabərçiyinli tərəzidə F qüvvəsi çəki daşının kütləsi ilə tarazlaşır. Tarazlaşdırıcı çəki daşının kütləsi neçə qram olduqda elektrik cərəyanının şiddəti 1 amper təşkil edir?

- 8 q
- 12 q
- 6 q
- 13 q
- 10 q

187 Bir mol hidrogenin kütləsi neçə qram təşkil edir?

- 2
- 1
- 1,2
- 1,5

2,5

188 18 qram oksigenin kütləsi neçə mola bərabərdir?

- 6
 8
 10
 1
 32

189 Bir mol oksigenin kütləsi neçə qrama bərabərdir?

- 8
 6
 32
 18
 10

190 Tezliyınseziüm reperinin stabillik müddəti çox deyildir. Odur ki, zaman və tezlik vahidlərini saxlamaq üçün dövlət etalonunun tərkibinə nə daxildir?

- detektor
 hidrogen mazeri
 oksigen qurğusu
 həcmi rezonator
 maqnit sistemi

191 Müxtəlif sahələrdə istifadə olunan ölçmə vasitələrinin eyniliyini və düzgünlüyünü təmin etmək üçün ölçü vahidlərinin etalonlardan nümunəvi, sonra işçi ölçmə vasitələrinə ötürülməsinin vahid sistemi yaradılmışdır. Bu sistemə əsasən vahid ölçülərin ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyə görə neçə təsnifat qrupu qəbul olunmuşdur?

- 3
 2
 6
 5
 4

192 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsinin metroloji zəncirində ilkin və ya xüsusi etalon hansı bənddir?

- ən yüksək
 nüsxə
 müqayisə
 şahid e
 işçi e

193 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsinin metroloji zəncirində ən yüksək bənd hansıdır?

- ilkin və ya xüsusi etalon
 müqayisə etalonu
 nüsxə etalonu
 şahid etalonu
 işçi etalonlar

194 Aşağıdakı variantların hansında etalonların növləri tam sadalanır?

- dövlət etalonu, etalon- nüsxə, müqayisə etalonu, şahid etalonu, işçi etalonu
- etalon- nüsxə, müqayisə etalonu, şahid etalonu, işçi etalonu
- dövlət etalonu, müqayisə və şahid etalonu
- etalon- nüsxə, şahid etalonu, işçi etalonu
- dövlət etalonu, etalon- nüsxə, işçi etalonu

195 Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi ölkədə nələri təsdiq edir?

- Dəqiqliyi
- Temperaturu
- Nazirlər Kabinetini
- Müvafiq nazirliklər
- Dövlət etalonlarını

196 Öz vəzifələrinə görə 4 qrupa bölünən etalonlar neçəncidir?

- 6
- 12
- 3
- 2
- 5

197 Şahid etalonu nə üçün istifadə olunur?

- xüsusi
- nüsxə üçün
- əvəz etmək üçün
- müqayisə üçün
- işçi üçün

198 Dövlət etalonları ölkədə kim tərəfindən təsdiq olunur?

- ölkənin Prezident Aparatı
- Müvafiq nazirliklər
- Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi
- Müvafiq idarə və təşkilatlar
- Nazirlər Kabineti

199 Dövlət etalonunun saxlanması yoxlamaq və onun xarab olması və ya itməsi hallarında onu əvəz etmək üçün istifadə olunan etalon hansıdır?

- işçi etalonu
- xüsusi etalon
- nüsxə etalonu
- şahid etalonu
- müqayisə etalonu

200 Vahidlərin ölçülərini işçi etalonlara ötürmək üçün istifadə olunan etalon hansıdır?

- müqayisə etalonu
- ilkin etalon
- xüsusi etalon
- şahid etalonu
- nüsxə etalonu

201 Vahidin ölçüsünü yüksək dəqiqlikli nümunəvi ölçmə vasitələrinə ötürmək üçün, ayrı-ayrı hallarda isə daha dəqiq işçi ölçmə vasitəsinə ötürmək üçün istifadə olunan etalon hansıdır?

- xüsusi etalon
- şahid etalonu
- nüsxə etalonu
- müqayisə etalonu
- işçi etalonu

202 Dövlət metroloji xidməti aşağıdakılardan hansını təmin edir?

- Beynəlxalq Ticarət Təşkilatı
- hüquqi şəxslərin metroloji xidmətləri
- Ölçü və Çəki üzrə Beynəlxalq Büro
- ölçmə vasitələrinin Dövlət Reyestri
- ölçmələrin vəhdətini

203 Etalonların yoxlanılması aşağıdakılardan hansı aiddir?

- dövlət metroloji nəzarətə
- ölçmə vasitələrinin hazırlanmasına
- yeni ölçmə vasitələrinin yaradılmasına
- ölçmə vasitələrinin saxlanması və daşınmasına
- ölçmə vasitələrinin təmir edilməsi hüququnun lisenziyalaşdırılmasına

204 3 növə bölünən sxemlər nəyə aiddir?

- etalonlara
- yoxlama sxemlərinə
- sürətə
- kəciyə
- uzunluğa

205 Metrologiya nədir?

- Ölçmə texnikası, elektronika və hesablama texnikası haqqında elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya verən vasitədir
- Texniki ölçmə vasitələrinin iş prinsipini öyrənən elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülmələri, ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması metodları və vasitələri, lazımi dəqiqliyə nail olma üsulları haqqında elmdir
- Ölçmə vasitələrinin eyniliyinin təmin edilməsi haqqında elmdir

206 Ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması metodları və vasitələri, lazımi dəqiqliyə nail olma üsulları haqqında elm necə adlanır?

- Ölçmə texnikası
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya
- Texniki ölçmə
- Metrologiya
- Sertifikatlaşdırma

207 Fiziki kəmiyyətlərin ölçülmələri haqqında elm necə adlanır?

- Ölçmə texnikası
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya
- Texniki ölçmə

- Metrologiya
 Sertifikatlaşdırma

208 İri Avropa ölkələrində etalonlara və vahidlərin ölçülərinin ötürülməsi üçün xidmətlərə çəkilən xərclər daxili milli məhsulun (DMM) neçə faizini təşkil edir?

- 0,007 %
 0,003 %
 0,004 %
 0,005 %
 0,006 %

209 Dövlət tərəfindən müəyyənləşdirilmiş qaydalarla ölçmə vasitələrinin eyniliyinin və ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- Standartlar və normativ sənədlər
 Metrologiyanın hüquqi əsasları
 Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması
 Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi məsələləri
 Qanunverici metrologiyanın müddələrinin praktiki tətbiqi məsələləri

210 Ölçmələrin buraxıla bilən xətalrı və bu xətalərin verilmiş ehtimalla hüdudları müəyyənləşdirilir və nəyi təmin edir?

- Ölçmələrin aparılmasında ekspertləri
 Ölçmələrin vəhdətinin
 Ölçmələrdə istənilən ölçü vahidləri
 Ölçmələrin aparılması üçün lazımi otaq şəraiti yaradılır
 Ölçmələri aparmamışdan əvvəl ölçmə obyektini

211 Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üçün neçə şərt yerinə yetrılır?

- 5
 1
 2
 3
 4

212 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Etalonlar
 Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
 Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
 Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
 Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası

213 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Ölçmə vasitələri və metodları
 Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
 Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
 Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
 Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası

214 Qanunverici metrologiyaya aşağıdakılardan hansına bəlavəsətə aiddir ?

- Normativ-texniki sənədlərin işlənmə texnologiyası
- Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
- Ölçmələrin vəhdətinin və ölçmə vasitələrinin eyniliyinin təmin olunması
- Ölçmə vasitələri və metodları
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları

215 Metrologiya elmi nəyi öyrənir?

- Ölçmə texnikası, elektronika və hesablama texnikası haqqında elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülməsi haqqında informasiya verən vasitədir
- Texniki ölçmə vasitələrinin iş prinsipini öyrənən elmdir
- Fiziki kəmiyyətlərin ölçülmələri
- Ölçmə vasitələrinin eyniliyinin təmin edilməsi haqqında elmdir

216 Metrologiyanın predmeti nədir?

- Ölçü cihazının texniki xarakteristikalarıdır
- Ölçmələr, onların növləridir
- Ölçmələr, onların vəhdəti və dəqiqliyidir
- Ölçmələr, onların xarakteristikasıdır
- Ölçülən kəmiyyətin qiymətinin tapılmasıdır

217 Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması ilə hansı elm sahəsi məşğul olur ?

- Normativ-texniki sənədlərin işlənilib hazırlanması
- Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi
- Qanunverici metrologiyanın müddələrinin praktiki tətbiqi
- Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi
- Nəzəri metrologiya

218 Nəzəri metrologiya nə ilə məşğul olur?

- Normativ-texniki sənədlərin işlənilib hazırlanması ilə
- Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi ilə
- Qanunverici metrologiyanın müddələrinin praktiki tətbiqi ilə
- Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi ilə
- Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması ilə

219 Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üçün aşağıdakılardan hansı şərt yerinə yetirilir?

- Ölçmələrin aparılmasında ekspertlər iştirak edirlər
- Ölçmələrin buraxıla bilən xətalrı və bu xətalrı verilmiş ehtimalla hüdudları müəyyənləşdirilir
- Ölçmələrdə istənilən ölçü vahidləri tətbiq edilir
- Ölçmələrin aparılması üçün lazımi otaq şəraiti yaradılır
- Ölçmələri aparmamışdan əvvəl ölçmə obyektı seçilir və onun haqqında informasiya toplanır

220 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Nümunəvi ölçmə vasitələri
- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
- Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası

221 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
- Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
- Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti
- Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası
- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi üsulları

222 “Fiziki kəmiyyət” anlayışının düzgün tərifini seçin.

- Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə əksər fiziki obyektlər üçün ümumi qiymətə malik olan xassədir
- Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə bütün obyektlər üçün ümumi olan xassədir
- Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə və kəmiyyətə hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir
- Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə əksər fiziki obyektlər üçün ümumi, lakin hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir
- Fiziki kəmiyyət – keyfiyyətə hər bir obyekt üçün ayrıca qiymətə malik olan xassədir

223 Sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrin daxili milli məhsulunun (DMM) neçə faizi ölçmələrə və onlarla əlaqəli əməliyyatların aparılmasına sərf edilir?

- 9-10 faizini
- 1-2 faizini
- 3-6 faizini
- 6-8 faizini
- 8-9 faizini

224 Metrologiyanın hüquqi əsasları dedikdə nə başa düşülür?

- Standartlar və normativ sənədlər
- Dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalarla ölçmə vasitələrinin eyniliyinin və ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi
- Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması
- Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi məsələləri
- Qanunverici metrologiyanın müddələrinin praktiki tətbiqi məsələləri

225 Metrologiya üzrə nəzəri işləmələrin və qanunverici metrologiyanın müddələrinin praktiki tətbiqi ilə hansı elm sahəsi məşğul olur?

- Ölçmə vasitələrinin texniki xarakteristikalarının optimallaşdırılması
- Ölçü cihazlarının layhələndirilməsi
- Nəzəri işləmələrin praktiki tətbiqi
- Normativ-texniki sənədlər
- Tətbiqi metrologiya

226 Tətbiqi metrologiya nə ilə məşğul olur?

- Ölçü cihazlarının layhələndirilməsi ilə
- Metrologiya elminin fundamental əsaslarının işlənilib hazırlanması ilə
- Normativ-texniki sənədlərin işlənilib hazırlanması ilə
- Metrologiya üzrə nəzəri işləmələrin və qanunverici metrologiyanın müddələrinin praktiki tətbiqi ilə
- Ölçmə vasitələrinin texniki xarakteristikalarının optimallaşdırılması ilə

227 Metrologiyanın neçə əsas istiqaməti mövcuddur?

- 7
- 3

- 4
 5
 6

228 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aiddir?

- Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
 Fiziki kəmiyyətin ümumi qiyməti
 Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
 Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası
 Fiziki kəmiyyətin xüsusi qiyməti

229 Aşağıdakılardan hansı metrologiyanın vəzifələrinə aid deyildir?

- Etalonlar və nümunəvi ölçmə vasitələri
 Ölçmələrin ümumi nəzəriyyəsi
 Ölçmə vasitələri və metodları
 Ölçmələrin dəqiqliyinin təyin edilməsi metodları
 Ölçmə vasitələrinin normativ-texniki sənədlərinin işlənmə texnologiyası

230 Ölçmə qurğusu nəyə deyilir?

- ölçülən informasiyanı saxlamaq üçün istifadə olunan qurğuya deyilir
 öz aralarında rabitə kanalı vasitəsilə birləşmiş ölçmə vasitələrinin və köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir
 ölçülən informasiyanın siqnalını sonradan dəyişdirmək, ötürmək, işləmək və saxlamaq üçün lazımi formaya salan ölçmə vasitəsinə deyilir
 bir yerdə yerləşmiş və müşahidəçi asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan funksional köməkçi qurğuların məcmuuna deyilir
 müşahidəçinin asanlıqla qəbul edə biləcəyi formada ölçmə informasiyası haqqında siqnal yaradan ölçmə vasitəsinə deyilir

231 Aşağıdakı ölçmələrdən hansının nəticələri tamamilə obyektiv olur?

- Avtomatik ölçmələrin
 Orqanoleptik ölçmələrin
 Evristik ölçmələrin
 Aləti ölçmələrin
 Avtomatlaşdırılmış ölçmələrin

232 Nisbətler şkalası üzrə intervalın ölçülməsi hansı düstur üzrə həyata keçirilir?

- .....
  $\frac{Q_i + Q_j}{[Q]} = \Delta M[Q]$
 ..
  $\frac{Q_i}{[Q]} = N$
 ...
  $\frac{[Q]}{[Q] - Q_j} = M[Q]$
 ..

$$\frac{Q_i}{[Q] - Q_j} = M[Q]$$

....

$$\frac{Q_i - Q_j}{[Q]} = \Delta M[Q]$$

233 Ölçmə obyektləri kimi həmçinin dəyər və qiymət məvhumlarından da istifadə olunur. Onlar əmtəə mallarının müxtəlif xassələrinin ölçüləridir. Onlar hansı kəmiyyətə aiddir?

- iqtisadi kəmiyyətə
 fiziki kəmiyyətə
 erqonomik kəmiyyətə
 texnoloji kəmiyyətə
 texniki kəmiyyətə

234 Keyfiyyətin inteqral göstəricisi hansı düsturla təyin edilir?

..

$$K_i = \frac{x_1 + x_3}{[I_5]}$$

.

$$K_i = \frac{x_1 + x_3}{I_5}$$

.....

$$K_i = \frac{x_2 - x_i}{I_5}$$

....

$$K_i = \frac{I_5}{x_2 - x_i} \cdot 100$$

...

$$K_i = \frac{I_5}{x_2 + x_i}$$

235 Əgər qüvvə Nyutonun ikinci qanununa tabedirsə, onda dim F nəyə bərabərdir?

.....

$$\dim F = MLT^{-3}$$

.

$$\dim F = LIT$$

..

$$\dim F = \frac{ML}{T}$$

...

$$\dim F = MLT^{-1}$$

.....

$$\dim F = MLT^{-2}$$

236 .

Toreme fiziki kəmiyyətin ölçü vahidini esas fiziki kəmiyyətlərin ölçü vahidləri ilə ifadə etməklərlər, yəni $\dim Q = L^a M^b T^c$ .... Eger ölçü vahidlərinin bütün göstəriciləri sıfıra bərabərdirsə, onda bu ölçüsüz kəmiyyət neçə formada ola bilər?

- 3
 2
 6
 5
 4

237 Farengeyitin temperatur şkalasında hesabatın əvvəli neçə dərəcə aşağı temperatur tərəfə çəkilmişdir?

- ....
 $33^{\circ}F$
 .
 $30^{\circ}F$
 ..
 $31^{\circ}F$
 ...
 $32^{\circ}F$
 .....
 $35^{\circ}F$

238 Selsi şkalasında birinci və ikinci reperlər arasındakı interval neçə dərəcə kelvinə bərabərdir?

- ....
 $273,16^{\circ}K$
 ..
 $223,16^{\circ}K$
 .
 $123,16^{\circ}K$
 ...
 $255,24^{\circ}K$
 .....
 $273,24^{\circ}K$

239 .

Tutaq ki, çevre boyu hareket zamanı cismi dayaq yerine sixan F qüvvəsi onun sürətindən, kütləsindən və çevrenin radiusundan asılıdır, yəni $F = m^{\alpha}v^{\beta}r^{\gamma}$. $\dim F = \dim^{\alpha}m \cdot \dim^{\beta}v \cdot \dim^{\gamma}r$ tənliyini həll etsek, F -in qiyməti neyə bərabər olar?

- .....
 $F = \frac{mv^2}{r}$
 .
 $F = mrv$
 ...
 $F = \frac{mr^2}{v}$
 ..
 $F = \frac{mr}{v}$
 ....

$$F = \frac{mv}{r}$$

240 Koherent törəmə vahidi nəyə deyilir?

- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahidin sistemin digər vahidləri ilə əlaqəsi istənilən tənlik vasitəsilə yaranır
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahid sistemin digər vahidləri ilə tənlik vasitəsilə əlaqəlidir
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahidin sistemin digər vahidləri ilə bilavasitə əlaqəsi yoxdur.
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahidin sistemin digər vahidləri ilə əlaqəsi kvadrat tənlik vasitəsilə yaranır
- O törəmə vahidinə deyilir ki, bu vahid sistemin digər vahidləri ilə tənlik vasitəsilə əlaqəlidir və tənlikdəki mütənasiblik əmsalı vahidə bərabər qəbul edilir

241 Beynəlxalq sistemin törəmə vahidləri əsas və əlavə vahidlərlə hansı tənliklə bağlıdır?

- .....
- $[Q] = [A]^r \cdot [B]^p \cdot [C]^s$
- ..
- $[Q] = m^r \cdot kg^p \cdot s^s$
- ..
- $Q = K \cdot m^r \cdot kg^p \cdot s^s$
- ..
- $[Q] = K \cdot [A]^r \cdot [B]^p \cdot [C]^s$
- .....
- $Q = (1 - k)[A]^r \cdot [B]^p \cdot [C]^s$

242 Quvvənin ölçü vahidini (nyuton) seçin

- ..
- $N = kg \cdot s / m^2$
- ..
- $N = s / kg \cdot m$
- .....
- $N = kg \cdot m / s$
- .....
- $N = m \cdot s / kg$
- ..
- $N = kg \cdot m / s^2$

243 Güc vahid zamanda görülən işdir. Gücün ölçü vahidini (vatt) seçin

- ..
- $V_t = kg / m^2$
- .....
- $V_t = kg \cdot m / s^2$
- .....

$$V_t = \frac{\text{kq} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^3}$$

 ...

$$V_t = \frac{\text{kq} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$$

 ..

$$V_t = \frac{\text{kq} \cdot \text{m}}{\text{s}}$$

244 Elektrik keçiriciliyi elektrik müqavimətinin əksinə olan kəmiyyətdir. Elektrik keçirilməsi vahidini (simens) seçin.

 ...

$$C_m = \frac{\text{m} \cdot \text{A}}{\text{kq} \cdot \text{s}}$$

 ....

$$C_m = \frac{\text{kq} \cdot \text{s}}{\text{m} \cdot \text{A}}$$

 .....

$$C_m = \frac{\text{kq} \cdot \text{m}}{\text{s}^2} \cdot \text{A}$$

 .

$$C_m = \frac{\text{s}^3 \cdot \text{A}^2}{\text{kq} \cdot \text{m}^2}$$

 ..

$$C_m = \frac{\text{s} \cdot \text{A}^3}{\text{kq} \cdot \text{m}}$$

245 Sİ-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Mikro (kiçik) hansı varianta uyğun gəlir?

 ..

$$10^2$$

 .

$$10^3$$

 .....

$$10^{-9}$$

 ....

$$10^{-6}$$

 ...

$$10^{-3}$$

246 Hansı fiziki kəmiyyət törəmə vahididir?

 Volt

 Kandella

 Steradion

 Amper

 Metr

247 Təzyiqin ölçü vahidini (paskal) seçin

 ....

$$P_{\alpha} = \frac{kq}{m \cdot s^2}$$

 .

$$P_{\alpha} = \frac{kq \cdot m}{s^2}$$

 ..

$$P_{\alpha} = \frac{kq \cdot s}{m^2}$$

 ...

$$P_{\alpha} = \frac{s \cdot m}{kq}$$

 .....

$$P_{\alpha} = \frac{kq}{m^2}$$

248 Əgər elektrik gərginliyi güc P və sabit elektrik cərəyanının şiddəti I vasitəsilə təyin olunursa, onda elektrik gərginliyi vahidini (volt) seçin.

 ....

$$V = \frac{kq \cdot m}{s \cdot A^2}$$

 ..

$$V = \frac{kq \cdot m^2}{s^3 \cdot A}$$

 .

$$V = \frac{kq \cdot m^2}{s \cdot A}$$

 ...

$$V = \frac{kq \cdot m}{s^2 \cdot A}$$

 .....

$$V = \frac{kq \cdot m}{s^2 \cdot A^2}$$

249 Sİ-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Tera (çox nəhəng) hansı varianta uyğun gəlir?

 ....

$$10^9$$

 .

$$10^{18}$$

 ..

$$10^{12}$$

 ..

$$10^{15}$$

 ....

$$10^6$$

250 Sİ-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Piko (çox kiçik) hansı varianta uyğun gəlir?

 .

$$10^{18}$$

 ..

$$10^{15}$$

- ...
  10^{12}
  10^{-12} .....
 .....
  10^6

251 F qüvvəsi istiqamətində görülən işin ölçü vahidini (coul) seçin.

- .....
  $C = \frac{kq}{m^2 \cdot s^2}$
 .....
  $C = kq / m^2$
 .....
  $C = \frac{kq \cdot m}{s}$
 .....
  $C = \frac{kq \cdot m^2}{s^2}$
 .....
  $C = \frac{kq \cdot m}{s^2}$

252 .

- .....
  $Om = \frac{kq \cdot m^2}{s \cdot A^3}$
 .....
  $Om = \frac{kq \cdot m}{s^2 \cdot A}$
 .....
  $Om = \frac{kq \cdot m^2}{s^3 \cdot A^2}$
 .....
  $Om = \frac{kq \cdot m}{s^2 \cdot A^2}$
 .....
  $Om = \frac{kq \cdot s}{m \cdot A}$

253 Sİ-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Meqa (böyük) hansı varianta uyğun gəlir?

- .....
  10^{18}
 .....
  10^6
 .....
  10^9
 .....

10^{12} .. **10^{15}**

254 Sİ-nin onmisilli artan və azalan vahidlərindən Hekto hansı varianta uyğun gəlir?

 ..... **10^9** .. **10^2** .. **10^{18}** .. **10^6** ..... **10^{12}**

255 Nisbətler şkalası üzrə ölçmələrin riyazi modeli aşağıdakı ifadələrdən hansıdır?

 ..

$Q_1 + \eta_1 \geq Q_2 + \eta_2$

 .....

$Q = -H - V$

 .....

$\frac{Q+V}{[Q]} = x + A$

 ..

$\frac{Q+V}{[Q]} + \eta = x$

 ..

$Q = x[Q] - \eta[Q] - V$

256 Ölçmələrin nəticələrinin ehtimal paylanma funksiyasının hesablanması hansı variant üzrə yerinə yetirilir?

 .....

$F(x_i) = P(x_{i+1}) - F(x_{i-1})$

 .....

$F(x_i) = P(x_{i+1}) - F(x_{i-2})$

 ..

$F(x_i) = P(x_i) + F(x_{i-1})$

 ..

$F(x_i) = P(x_{i+1}) - F(x_i)$

 ..

$F(x_i) = P(x_i) - F(x_{i+1})$

257 Normal paylanma qanununda təsadüfi kəmiyyətin ehtimal paylanma sıxlığı hansü düsturla təsvir olunur?

 .....

$$P(X) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

 ..

$$P(X) = \frac{1}{\sqrt{\pi\sigma}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

 .

$$P(X) = \frac{1}{\sigma\sqrt{\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

 ...

$$P(X) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

 ....

$$P(X) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

258 .

Ehtimal paylanmanın diferensial funksiyası $P(x)$ aşağıdakı şəkildə göstərilmişdir. Ölçmənin nəticəsinin $[x_1; x_2]$ intervalında yerləşmə ehtimalı $p(x)$ funksiyasının həmin intervaldakı qrafiki ilə absis oxu arasındakı sahəyə bərabərdir. Bu sahə aşağıdakı variantlardan hansına uyğun gəlir?

 .....

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \int_{x_1}^{x_2} P(x) dx$$

 .

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \frac{1}{2\sigma} \int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx$$

 ..

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \frac{1}{2\sigma} \int_0^{\infty} P(x) dx$$

 ...

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \frac{1}{2\sigma\sqrt{\pi}} \int_0^{x_2} P(x) dx$$

 .....

$$P(x_1 \leq x \leq x_2) = \int_{x_1}^0 P(x) dx$$

259 Ölçmənin nəticəsinə ehtimal paylanma qanunlarının köməyi ilə təsvir etmək daha yaxşı nəticə verir. Lakin bu metod mürəkkəb olduğundan çox hallarda ehtimal paylanma qanununu onun ədədi xarakteristikalarının və ya momentlərin köməyi ilə təsvir edirlər. Bu zaman ən vacib başlanğıc moment hansı düsturla ifadə olunur?

 .

$$\bar{x} = \int_{-\infty}^{\infty} xp(x)dx$$

..

$$\bar{x} = M[x - M(x)] = 0$$

...

$$(x - \bar{x})^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \bar{x})^2 p(x)dx$$

.....

$$M(x + y + z) = M(x) + M(y) + M(z)$$

.....

$$M(x \cdot y \cdot z) = M(x) \cdot M(y) \cdot M(z)$$

260 Cərgə şkalası üzrə ölçmələrin riyazi modeli aşağıdakı ifadələrdən hansıdır?

..

$$H = \eta[Q]$$

.....

$$\frac{Q + V}{[Q]} + \eta = x$$

.....

$$Q_1 + \eta_1 \leq Q_2 + \eta_2$$

..

$$Q = x[Q] - \eta[Q] - V$$

..

$$x = x[Q]$$

261 Sabit ölçülü kəmiyyətin bir neçə dəfə təkrar ölçülməsi nəticəsində alınmış ədədlərin orta qiyməti hansı düsturla təyin olunur?

.....

$$\bar{Q}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i$$

..

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n Q_i \cdot x$$

..

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{n} \cdot x$$

..

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n Q_i$$

..

$$\bar{Q}_n = \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{n} \cdot 100$$

262 .

Ashagidaki shekil esasında ehtimal paylanmanın inteqral funksiyası $F(x_0)$ nece ifade olunur?

 ....

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} P(x) dx$$

 .....

$$F(x_0) = \int_0^{x_0} P(x) dx$$

 .

$$F(x_0) = \int_{-\infty}^{x_0} P(x) dx$$

 ..

$$F(x_0) = \int_{x_1}^{x_2} P(x) dx$$

 ...

$$F(x_0) = \int_0^{x_0} P(x) dx$$

263 .

En vacib bashlangic moment (birinci) orta qiymetdir $(\bar{x})$. Bu qiymeti bezen $M(x)$

kimi (niyazi gozleme) ishارة edirler. Riyazi gozlemenin neche xassesi vardir?

 2

 5

 7

 4

 3

264 .

Tutaq ki, sabit olchulu fiziki kemiyetin n defe olchulmesi zamani ededi olchu cihazinin tablosunda tesadufi qaydada x_i ededleri gorsenmishdir. Her i ededi tabloda m_i defe gorsenmishdir. Bele halda olchmelerin neticelelerinin ehtimal paylanma sixligi hansı dusturla teyin edilir?

 ..

$$P(x_i) = \frac{n_i}{m_i} + \eta$$

 .

$$P(x_i) = \frac{n_i}{m_i}$$

 .....

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n} - v$$

....

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n}$$

...

$$P(x_i) = \frac{m_i}{n} - \eta$$

265 .

....

$$\frac{\Delta Q \cdot X}{[Q]} = x$$

.

$$\Delta Q_1 + \eta_1 \geq \Delta Q_2 + \eta_2$$

..

$$Q = x(Q) - \eta(Q) - V$$

....

$$\frac{\Delta Q + V}{[Q]} + \eta = x$$

.....

$$\frac{\Delta Q \cdot \Delta V}{[Q]} = \eta + x$$

266 .

x-in - ∞ -dan + ∞ -d?k deyishmesi ile ehtimal paylanma funksiyasi F(x) hansı hududlarda deyishir?

-1-dən +1-dək

0-dan 1-dək

0-dan 5-dək

0-dan 10-dək

.

- ∞ -dan + ∞ - dek

267 .

Ashagidaki shekilde olchme intervalini sonsuzluga qeder genishlendirdikde P(x) funksiyasinin qrafiki ile absis oxu arasinda mehdudlashmish sahe neye beraber goturulur?

..

$$\int P(x) dx = 0,6$$

.

$$\int P(x) dx = 0,5$$

.....

$$\int P(x) dx = 1$$

....

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx = 0,9$$

...

$$\int_{-\infty}^{\infty} P(x) dx = 0,8$$

268 .

Olcmelerin ayri-ayri neticel?ininin x_i onların orta qiymeti $\bar{x}$ etrafında sepelenmesi ikinci merkezi momentle xarakterize olunur. Bu merkezi moment dispersiya adlanır. Dispersiyanın neche xassesi vardır?

- 4
 3
 2
 6
 5

269 .

Funksiyanın paylanma itiliyi ekssesle olchulur. Normal paylanma qanunu uchun ekssesin (γ) qiymeti ashagidakilardan hansina uygundur?

- .....
 $\gamma < 5$
 .....
 $\gamma < 4$
 .
 $\gamma > 5$
 ..
 $\gamma > 4$
 ...
 $\gamma = 3$

270 .

Ehtimal paylanmanın qeyri-simmetrikiyi asimmetriya ile μ olchulur. Simmetrik ehtimal uchun μ -nin qiymeti neye beraber goturulur?

- .
 $\mu = 0,5$
 ..
 $\mu = 0,2$
 ...
 $\mu = 0$
 .....
 $\mu = -0,2$
 .....
 $\mu = -0,5$

271 Normal paylanma qanununda diferensial funksiya aşağıdakılardan hansıdır?

- .....
 $P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$
 ...

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

 ...

$$P(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

 .

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

 ....

$$P(x) = \alpha\beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x}$$

272 Birtərəfli eksponensial (üstlü) qanunda diferensial funksiya necə ifadə olunur?

 .....

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$$

 ...

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

 ..

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

 .

$$P(X) = \beta e^{-\beta x}$$

 ....

$$P(x) = \alpha\beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x}$$

273 Aşağıdakılardan Reley qanunu üçün integral funksiyanı seçin.

 .....

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}, \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, \quad y > 0$$

 ...

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, \quad y > 0$$

 ..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

 .

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

 ....

$$F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}, \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), \quad y > 0$$

274 Ölçmələri planlaşdıran zaman əvvəlcədən seçilən başlanğıc kəmiyyətlər hansılardır?

- Etibarlılıq ehtimalı, reqressiya əmsalı
- Styudent əmsalı, riyazi gözləmə
- .

Orta ededi meyllenmenin $\bar{\Delta x}$ buraxilabilen qiymeti, etibarlılıq ehtimali, ewvelceden aparılan sinaqlarin sayı

- ..
- Orta ededi meyllenmenin $\bar{\Delta x}$ buraxilabilen qiymeti, reqressiya əmsalı, tesiredici faktorların qiymeti
- Etibarlılıq ehtimalı, styudent əmsalı

275 Ölçmələrin (sınaqların) minimal sayı hansı düsturla təyin edilir?

- .....
- $n = \left(\frac{S_n - t_{n-1}}{\Delta x} \right) (1 \pm m)$
- .
- $n = \left(\frac{S_n - t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 + \frac{0,5}{m} \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$
- .....
- $n = \left(\frac{S_n - t_{n-1}}{\Delta x} \right)^2 \left(1 \pm \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$
- ..
- $n = \left(\frac{S_n - t_{n-1}}{\Delta x} \right) \left(1 - \frac{0,5}{m} \right)$
- ...
- $n = \left(\frac{S_n - t_{n-1}}{\Delta x} \right) \left(1 - \frac{0,5}{m} + \frac{2}{\sqrt{m}} \right)$

276 Histoqramda punktirle göstərilmiş fiqurun ehtimal paylanma sıxlığının nəzəri əyrisinə uyğunluğunu yoxlamaq üçün K.Pirson kriteriyasından istifadə olunur. Aşağıda göstərilən ifadələrdən hansı bu kriteriyayı xarakterizə edir?

- .....
- $\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{n - m_i}{P_i}$
- ..
- $\chi^2 = \frac{\sum n(m_i - P_i)}{\sum P_i}$
- ...
- $\chi^2 = \frac{U - \bar{U}}{S_n}$
- .....
- $\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{n}{P_i} \left(\frac{m_i}{n} - P_i \right)^2$
- .
- $\chi^2 = \frac{\sum mv}{\sum m}$

277 .

Pirson ehtimal paylanmasının integral funksiyasının ayrileri shekil formasında melumdur. Odur ki, $F(\chi_0^2)$ funksiyasına evvelceden qiymet vererek yoxlamaq olar ki, χ^2 -nin hesablanmış qiyməti onun χ_0^2 arqumentindən azdır, çoxdur və ya ona bərabərdir. Hansi halda hesab etmək olar ki, χ^2 təsadüfi edəddir və Pirsonun χ^2 -paylanmasına tabədir?

- .....
 $\chi^2 < \chi_0^2$ olanda
 .....
 $\chi^2 > \chi_0^2$ olanda
 .....
 $\chi^2 \geq \chi_0^2$ olanda
 .....
 $\chi^2 = \chi_0^2$ olanda
 .....
 $\chi^2 \leq \chi_0^2$ olanda

278 .

Olcme neticesinin ehtimal paylanmasının normal qanuna uyğunluğunu K.Pirson kriteriyası ilə yoxlanarkən n -nin hansı qiymətlərində yaxşı neticə almaq olar?

- .....
 $n \leq 30 \dots 40$
 .....
 $n > 10 \dots 15$
 .....
 $n < 10 \dots 15$
 .....
 $n < 40 \dots 50$
 .....
 $n > 40 \dots 50$

279 Normalaşdırılmış normal paylanma qanununda diferensial funksiya aşağıdakılardan hansıdır?

- .....
 $P(x) = \alpha \beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x}$
 .....
 $P(x) = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$
 .....
 $P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$
 .....
 $P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$
 .....
 $P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$

280 İkitərəfli eksponensial (Laplas qanunu) qanununda diferensial funksiya necə ifadə olunur?

- .....

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)}$$

 .

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

 ..

$$P(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-x)^2}{2\sigma^2}}$$

 ...

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

 ....

$$P(x) = \alpha\beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x^2}$$

281 Aşağıdakılardan Maksvell qanunu üçün integral funksiyasını seçin.

 .....

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}; \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, \quad y > 0$$

 .

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-x)^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

 ...

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, \quad y > 0$$

 ..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

 ....

$$F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}; \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), \quad y > 0$$

282 .

Etibarlılıq intervali $\Delta \bar{x}$ ölçülen kəmiyyətin əsl qiymətinin x yığının orta ədədi qiymətindən $\bar{x}$ fərqlənməsini göstərir. Bu interval hansı düsturla təyin olunur?

 ....

$$\Delta \bar{x} = \frac{S_n \cdot t_{n-1}}{\sqrt{n}}$$

 ..

$$\Delta \bar{x} = \frac{t_{n-1}}{n \cdot S_n}$$

 .

$$\Delta \bar{x} = \frac{S_n}{n \cdot t_{n-1}}$$

 ...

$$\Delta \bar{x} = \frac{n \cdot S_n}{t_{n-1}}$$

.....

$$\Delta \bar{x} = \frac{S_n}{\sqrt{n - t_{n-1}}}$$

283 Histoqramın hündürlüyünün onun oturaçağına olan nisbəti təxminən neçə olmalıdır?

.....

5:7

.....

2:3

.....

3:5

.....

5:4

.....

5:8

284 Pirson kriteriyasından istifadə edən zaman eksperimental ədədlərin nəzəri ehtimal paylanma qanunundan kənara çıxmasının ölçüsü kimi nə qəbul edilir?

.....

Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin cəminin ölçmələrin ayrı-ayrı nəticələrindən keskin meyillənməsi

.....

Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin kvadratlarının cəmi

.....

Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin kvadratlarının cəminin ölçmənin ayrı-ayrı nəticələrinin i intervalına düşməsinin nəzəri ehtimalından P_i meyilliyi

.....

Tezliyin m_i / n meyillənmələrinin kvadratlarının cəminin ayrı-ayrı nəticələrindən meyilliyi

.....

Təsadüfi edən bu funksiyanın argumentindən az qiymətə malik olması

285 Ölçmənin nəticəsinin standart meyillənməsi hansı düsturla təyin olunur?

.....

$$S_n = \sqrt{\frac{\sum m(x - \bar{x})}{n}}$$

.....

$$S_n = \frac{1}{n} \sqrt{\sum m(x - \bar{x})}$$

.....

$$S_n = \frac{1}{n-1} \sqrt{\sum m(x - \bar{x})^2}$$

.....

$$S_n = \sqrt{\frac{\sum m(x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

.....

$$S_n = \frac{1}{n} \sqrt{\sum m \cdot N(x - \bar{x})^2}$$

286 .

Olcme neticesinde alınms qiymetlerin i - intervalına dusmesinin nezeri ehtimalı P_i
 $L(-\infty) = -0,5$ v? $L(\infty) = 0,5$ olduğu ucun hansı dusturla teyin olunur

.....

$$P_i = L(t_{i+1}) + L(t_i)$$

.

$$P_i = L(t_i) - L(t_{i-1})$$

..

$$P_i = L(t_{i-1}) - L(t_i)$$

.....

$$P_i = L(t_i) + L(t_{i-1})$$

.....

$$P_i = L(t_{i+1}) - L(t_{i-1})$$

287 Veybulla paylanma qanununda diferensial funksiya aşağıdakılardan hansıdır?

.....

$$P(x) = \frac{\beta}{2} e^{-\beta(x-x)'}$$

.

$$P(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a < x < b$$

..

$$P(x) = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

...

$$P(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}$$

.....

$$P(x) = \alpha \beta x^{\alpha-1} e^{-\beta x^\alpha}$$

288 Normalaşdırılmış normal paylanma qanununda inteqral funksiyası necə ifadə olunur?

.....

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}, \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, \quad y > 0$$

.

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-\bar{x})^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

...

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, y > 0$$

.....

$$F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}; \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), y > 0$$

289 Aşağıdakılardan Pirson (xi – kvadrat) paylanma qanunu üçün inteqral funksiyasını seçin.

..

$$F(x_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{x^2}{2}} \cdot dx$$

.

$$F(x_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{x_0} e^{-\frac{(x-\bar{x})^2}{2\sigma^2}} \cdot dx$$

.....

$$F(y) = \frac{\Gamma\left(\frac{n}{2}; \frac{y}{2\sigma^2}\right)}{\Gamma\left(\frac{n}{2}\right)}, y > 0$$

.....

$$F(y) = \frac{2}{\sqrt{\pi}} \Gamma\left(\frac{3}{2}; \frac{y^2}{2\sigma^2}\right), y > 0$$

...

$$F(y) = 1 - e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}, y > 0$$

290 .

Etibarlılıq intervalının $\Delta \bar{x}$ qiymetinin təyində istifadə edilən Styudent emsalının cədvəl qiymətləri hansı göstəricilərdən aslıdır?

- Ölçmələrin obyektivliyindən
 Etibarlılıq ehtimalından və ölçmələrin sayından
 Ölçmələrdə buraxılan xətalərin növündən
 .

Orta ededi meyillənmenin $\Delta \bar{x}$ maksimum buraxıla bilən qiymətindən

- Ancaq əvvəlcədən aparılan ölçmələrin sayından

291 Optimal şəraitin eksperimental axtarışı zamanı ölçmə funksiyasını hansı şəkildə qəbul edirlər?

.....

$$y = a_0 + \sum_i a_i x_i^2 + \sum_{\bar{y}} a_i x_i^3 + \dots$$

.

$$y = ax_1^2 + bx_2^2 + cx_3^2 + \dots$$

..

$$y = a_0 + a_i x_i + b_i x_i^2 + c_i x_i^3 + \dots$$

 ...

$$y = a_0 + \sum_i a_i x_i + \sum_{\bar{y}} a_{\bar{y}} x_{\bar{y}} + \sum_{\bar{y}^k} a_{\bar{y}^k} x_{\bar{y}^k} + \dots$$

 ...

$$y = a_0^2 + \sum_i a_i x_i + \sum_{\bar{y}} a_{\bar{y}} x_{\bar{y}}^2 + \sum_{\bar{y}^k} a_{\bar{y}^k} x_{\bar{y}^k}^3 + \dots$$

292 .

Histoqramı qurarkən absis oxu eyni ΔQ intervallara bölünməlidir. Ölçmələrin sayı 40...100 arasında olduqda intervalların sayı hansı hədlərdə olmalıdır?

 ..

 8_12
 .

 7_9
 .....

 20_25
 ....

 12_22
 ...

 10_16

293 Pirson kriteriyasında hər bir uyğunluq hansı əmsalla götürülür?

 ....

  n/p_i əmsalı ilə

 .

  m_i/n əmsalı ilə

 ..

  n/m_i əmsalı ilə

 ...

  p_i/n əmsalı ilə

 .....

  $n \cdot m_i / p_i$ əmsalı ilə

294 .

Ölçmə nəticəsinin ehtimal paylanması normal qanuna uyğunluğu K.Pirson kriteriyası ilə yoxlanarkən $10 \dots 15 < n < 40 \dots 50$ olduqda hansı kriteriya tətbiq olunur?

 eksperimental kriteriya

 uyğunsuzluq kriteriyası

 normal kriteriya

 qabaqlama kriteriyası

 tərkib kriteriyası

295 Ölçmələr zamanı təsiredici faktorların yox edilməsi üçün əsasən neçə üsuldən istifadə olunur?

 5

 3

 2

 4

 6

296 Ölçmələrin nəticəsinə təsir edən amillər hansı variantda tam göstərilir?

- havanın nəmliyi və sıxlığı, ölçmə üsulu, işə girişmə dövrü
- Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti, Pirsən kriteriyası, tərkib kriteriyası
- Ölçmə obyekt, subyekt, ölçmə üsulu, ölçmə vasitəsi, ölçmə şəraiti
- Eksperimentin aparılma şəraiti, maddənin sıxlığı, istehsalat səsləri
- Ekspertin peşə hazırlığı, maddənin sıxlığı və rəngi, havanın temperaturu və nəmliyi

297 Ölçmə vasitələrinin göstərişlərinə düzəlişlər necə ola bilər?

- additiv, multiplikativ, sabit və zamana görə qanunauyğunluqla dəyişən
- ancaq additiv
- zamana görə qanunauyğunluqla dəyişən
- ancaq multiplikativ
- ancaq sabit

298 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- Seysmik titrəmələr
- Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- sürət
- Külək
- Təziq

299 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynamır?

- Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- Ölçmə vasitəsinin xətası
- Qida şəbəkəsində gərginliyin dəyişkənliyi
- Seysmik titrəmələr
- Operatorun diqqətinin yayınması

300 .

$F(z_2) - F(z_1) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-z_1}^{z_2} e^{-\frac{1}{2}z^2} \cdot dz - \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-z_1}^{z_1} e^{-\frac{1}{2}z^2} \cdot dz$ inteqral funksiyasının qiymətlərinin fərqi hansı ehtimal paylanma sıxlığına uyğun gəlir?

- .....
- $P(z) = \frac{1}{2\sigma} e^{-\frac{1}{2}z^2}$
- .
- $P(z) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$
- ..
- $P(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$
- ...
- $P(z) = \frac{1}{\sigma^2} e^{-\frac{1}{2}z^2}$
- .....
- $P(z) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$

301 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- Külək
- sürət
- Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- Ölçmə vasitəsinin xətası
- Təziq

302 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- Külək
- Qida şəbəkəsində gərginliyin dəyişkənliyi
- Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
- sürət
- Təziq

303 Ehtimal nəzəriyyəsinin mərkəzi hədd teoreminə görə ölçmələrin nəticələri normal paylanma qanununa tabedir. Bu qanun üçün ehtimal paylanma sıxlığı hansı düsturla ifadə olunur?

- .....

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{2\sigma} e^{-\frac{Q-Q}{2\sigma^2}}$$

- .

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}}$$

- ..

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}}$$

- ...

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{\sigma^2} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}}$$

- .....

$$P(\bar{Q}) = \frac{1}{2\sigma^2} e^{-\frac{Q-Q}{2\sigma^2}}$$

304 .

$\varphi(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{1}{2}z^2}$ funksiyası normalasdırılmış normal qanunu xarakterize edir. Bu qanunun integral funksiyası $F(z) = 1 - F(-z)$ kimidir ki, o da Laplas funksiyası ilə laqelidir. Bu halda Laplas funksiyası necə ifadə olunur?

- .....

$$L(z) = \frac{1}{\sigma^2\sqrt{2\pi}} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \sigma^2 + L(z)$$

- ..

$$L(z) = \frac{1}{\sigma^2} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2}\sigma + L(z)$$

- .

$$L(z) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2} - L(z)$$

...

$$L(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2} + L(z)$$

 .....

$$L(z) = \frac{1}{2\sigma} \int_0^z e^{-\frac{1}{2}y^2} \cdot dy, F(z) = \frac{1}{2} \sigma^2 - L(z)$$

305 Aşağıdakılardan hansı ölçmə xətlərinin əmələ gəlməsində rol oynayır?

- Operatorun diqqətinin yayınması
 Ölçülən obyektin düzgün hazırlanmaması
 sürət
 Külək
 Təziq

306 Tez dəyişən (qeyri-sabit) prosesləri ölçən zaman ölçmə vasitələrinin çoxu giriş signalının dəyişməsilə tez reaksiya verə bilmir. Nəticədə sıxış signalı giriş signalı ilə müqayisədə çox dəyişikliyə uğrayır. Bu, ölçmə vasitələrinin hansı xassədir?

- sabitlik
 çeviklik
 dəyişənlik
 qeyri-dəyişənlik
 ətalətlilik

307 Normal paylanma qanununun inteqral funksiyası necə ifadə olunur?

 .....

$$F(Q_0) = \frac{1}{2\sigma} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

 ...

$$F(Q_0) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

 ..

$$F(Q_0) = \frac{1}{\sigma^2} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

 .

$$F(Q_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

 ....

$$F(Q_0) = \frac{1}{2\sigma^2} \int_{-\infty}^{Q_0} e^{-\frac{(Q-Q)^2}{2\sigma^2}} \cdot dQ$$

308 .

İtibarlılıq ehtimalı olan P -nin hansı qiymətində eyni sabit ölçülə fiziki kəmiyyəti bir neçə dəfə ölçən zaman ölçmə nəticəsində alınmış şübhəli rəqəmlər kəmiyyətin orta qiymətindən 3σ -dan çox fərqlənirsə, səhv hesab olunur və atılır?

- $P=0,5$

- P=0,997
 P=0,99
 P=0,95
 P=0,68

309 .

Olculen kemiyetin miqdari xarakteristikası haqqında informasiya qıtlığı onun qiymetinin $[Q_1; Q_2]$ intervalında qeyri-melum olmasından ibaretdir. Bu qeyri-melumlugin olcusu nece adlanır?

- aposterior
 dispersiya
 reper
 entropiya
 aprior

310 Entropiya hansı tənliklə ifadə olunur?

- ..

$$H_0(Q) = \int_{-a}^{Q_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$
 .

$$H_0(Q) = - \int_{Q_1}^{Q_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$
 .....

$$H_0(Q) = - \int_{-a}^{Q_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$
 ....

$$H_0(Q) = - \int_{-a} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$
 ...

$$H_0(Q) = \int_{-a}^Q P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

311 .

Olculen kemiyet eyni ehtimalla Q_1 -den Q_2 -dek her hansı bir qiymete malik olduqda situasiya modeli nece ifade olunur?

- ....

$$P_0(Q) = \frac{Q_1 - Q_2}{Q_2}$$
 .

$$P_0(Q) = \frac{1}{Q_2 - Q_1}$$
 ..

$$P_0(Q) = \frac{Q_1}{Q_2 - Q_1}$$
 ...

$$P_0(Q) = \frac{Q_1 - Q_2}{Q_1}$$
 .....

$$P_0(Q) = \frac{\Delta Q}{Q_2 - Q_1}$$

312 Ölçmə qabağı ölçülən kəmiyyətin qiyməti haqqında informasiya qıtlığı neçə ifadə olunur?

..

$$H_0(Q) = \int_{-\infty}^{Q_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

.

$$H_0(Q) = - \int_{Q_1}^{Q_2} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

.....

$$H_0(Q) = - \int_{Q_1}^{Q_2} \frac{1}{Q_2 - Q_1} \ln \frac{1}{Q_2 - Q_1} dQ$$

....

$$H_0(Q) = - \int_{-\infty}^{\infty} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

...

$$H_0(Q) = \int_{-\infty}^{\infty} P_0(Q) \ln P_0(Q) dQ$$

313 Platin-iridium ərintisindən İngiltərədə hazırlanmış çəki daşları neçənci ildə Metrik konvensiyaya əsasən Rusiyaya verilmişdir?

1870

1860

1890

1889

1885

314 Suyun üçlük nöqtəsi 4,56 mm civə sütunu təzyiqdə hansı temperatura bərabərdir?

..

0,06⁰ C –ye

.....

0,04⁰ C –ye

....

0,03⁰ C –ye

...

0,01⁰ C –ye

.

0,04⁰ C –ye

315 .

Suyun uçluk noqtəsi 0,01⁰ C temperaturada hansı tezyiqde beraberdir?

4,81 mm civə sütunu

5,81 mm civə sütunu

4,56 mm civə sütunu

4,75 mm civə sütunu

4,80 mm civə sütunu

316 Uzunluq vahidi metr hazırda hansı standart meyllənmə ilə təzələnir?

.

$$S = 5 \cdot 10^{-10} m$$

 ....

$$S = 4 \cdot 10^{-11}$$

 .....

$$S = 4 \cdot 10^{-9}$$

 ...

$$S = 5 \cdot 10^{-8} m$$

 ..

$$S = 5 \cdot 10^{-10} m$$

317 Suyun üçlük nöqtəsi hansı təzyiqdə hansı temperatura bərabərdir?

 .

5,81 mm cive sutunu tezyiqde 0,04⁰ C –ye

 .....

4,80 mm cive sutunu tezyiqde 0,04⁰ C –ye

 ....

4,75 mm cive sutunu tezyiqde 0,03⁰ C –ye

 ...

4,56 mm cive sutunu tezyiqde 0,01⁰ C –ye

 ..

5,45 mm cive sutunu tezyiqde 0,06⁰ C –ye

318 Dövlət ilkin etalonu kütlə vahidinin hansı standart meyllənmə ilə təzələnməsini təmin edir?

 ....

$$k = 3 \cdot 10^{-2} mq$$

 .....

$$k = 3 \cdot 10^{-1} mq$$

 .

$$k = 2 \cdot 10^{-3} mq$$

 ..

$$k = 2 \cdot 10^{-2} mq$$

 ...

$$k = 2 \cdot 10^{-1} mq$$

319 Metrik ölçü sistemi yaradılan zaman kütlə vahidi kimi təmiz suyun ən yüksək sıxlıq dərəcəsində olan temperaturunda onun hansı kütləsini qəbul etdilər?

 50 dərəcə C temperaturunda iki kub detsimetrinin kütləsini
 10 dərəcə C temperaturunda bir kub detsimetrinin kütləsini
 30 dərəcə C temperaturunda iki kub detsimetrinin kütləsini
 20 dərəcə C temperaturunda bir kub detsimetrinin kütləsini
 40 dərəcə C temperaturunda bir kub detsimetrinin kütləsini

320 Suyun üçlük nöqtə temperaturunu hansı standart meyllənmə səviyyəsində saxlamaq mümkündür?

 0,2 mK standart meyllənmə səviyyəsində
 0,025 mK standart meyllənmə səviyyəsində
 0,095 mK standart meyllənmə səviyyəsində
 0,1 mK standart meyllənmə səviyyəsində

- 0,15 mK standart meyllənmə səviyyəsində

321 Kandellanın təzələnməsi zamanı standart meyllənmə nə qədər təşkil edir?

- .....
- $2 \cdot 10^{-1} \text{ kcd}$
- 10^{-3} kcd
- ..
- 10^{-2} kcd
- ..
- 10^{-1} kcd
- .....
- $2 \cdot 10^{-2} \text{ kcd}$

322 Elektrik cərəyan şiddəti amperin təzələnməsi üçün dövlət ilkin etalonu kimi bir qatlı sarıqlı solenoidlərdən istifadə olunur. Daxili solenoid elektrik cərəyanını qoşan zaman hərəkətsiz solenoidin içərisinə müəyyən qüvvə ilə sıxılır. Bu qüvvə hansı düsturla ifadə olunur?

- ..
- $F = mIK^2$
- .....
- $F = \frac{\alpha}{IK^2}$
- ..
- $F = msG^3$
- ..
- $F = KI^2$
- .....
- $F = \frac{\alpha}{m^2}$

323 .

Sabit elektrik cərəyanını $1 \cdot 10^{-16} - 30 \text{ A}$ diapazonunda ölçmə vasitələri üçün dövlət ilkin etalonu və dövlət yoxlama sxemi hansı standartlarla müəyyənləşdirilmişdir?

- GOST 8.027 - 89
- GOST 8.022 - 91
- GOST 8.023 - 90
- GOST 8.061 - 80
- GOST 8.021 - 84

324 .

Amperi dövlət ilkin etalonu ilə tarazlaşdıran zaman standart meyllənmə ΔA ne qeder olur?

- .....
- $\Delta A \geq 5 \cdot 10^{-5} \text{ A}$
- .....
- $\Delta A > 4 \cdot 10^{-6} \text{ A}$
- ..
- $\Delta A \leq 4 \cdot 10^{-6} \text{ A}$
- ..
- $\Delta A = 3 \cdot 10^{-6} \text{ A}$

$$\Delta A = 2 \cdot 10^{-6} A$$

325 .

10⁻¹³ sən standart meyllənmə ilə hansı vahid təzələnir?

saat

dəqiqə

kiloqram

saniyə

metr

326 Zaman vahidi saniyə hazırda hansı standart meyllənmə ilə təzələnir?

.....

$$10^{-15} \text{ sən}$$

.

$$10^{-6} \text{ sən}$$

..

$$10^{-8} \text{ sən}$$

...

$$10^{-10} \text{ sən}$$

....

$$10^{-13} \text{ sən}$$

327 Nüsxə etalonu vahidlərin ölçülərini nəyə ötürmək üçün istifadə olunur?

xüsusi etalona

ilkin etalona

müqayisə etalonuna

işçi etalonlara

şahid etalona

328 Ölçmələrin vəhdətini aşağıdakılardan hansı təmin edir?

Beynəlxalq Ticarət Təşkilatı

hüquqi şəxslərin metroloji xidmətləri

Dövlət metroloji xidməti

ölçmə vasitələrinin Dövlət Reyestri

Ölçü və Çəki üzrə Beynəlxalq Büro

329 Dövlət yoxlama sxeminin çertyoju nələrə özündə birləşdirir?

ölçmələrin dəqiqliyinin artırılmasını, ölçmə vasitələrinin dəqiqlik siniflərini

ölçmənin dəqiqliyini, alınmış nəticələrin riyazi üsullarla işlənməsini

vahid ölçünün ötürülmə metodunu, ölçmənin aparılma qaydasını

ölçmələrin yerinə yetirilmə ardıcılığını, nümunəvi ölçmə vasitələri sahəsini

etalonlar sahəsini, nümunəvi ölçmə vasitələri sahəsini, işçi ölçmə vasitələri sahəsini

330 Lokal yoxlama sxemi hansı ölçmə vasitələrini əhatə edir?

konkret metroloji orqana təhkim olunmuş ölçmə vasitələrini

ölkədə olan bütün ölçmə vasitələri parkını

idarə və şirkətlərin təşkilatlarında olan bütün ölçmə vasitələrini

Nazirliklərin təşkilatlarında olan bütün ölçmə vasitələrini

- ayrı-ayrı laboratoriyalarda yerləşən ölçmə vasitələrini

331 Standart nümunələr neçə proses vasitəsilə ölçmələrin vəhdətinin və tələb olunan dəqiqliyinin təmin edilməsi üçün tətbiq edilir?

- 4
 5
 6
 2
 3

332 Dövlət metroloji nəzarətə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ölçmə vasitələrinin saxlanması və daşınması
 ölçmə vasitələrinin təmir edilməsi hüququnun lisenziyalaşdırılması
 ölçmə vasitələrinin hazırlanması
 yeni ölçmə vasitələrinin yaradılması
 etalonların yoxlanılması

333 İşçi ölçmə vasitələrindən harada istifadə olunur?

- nümunəvi ölçmə vasitələrində
 müqayisə və xüsusi etalonlarda
 ilkin və ya xüsusi etalonlarda
 şahid və nüsxə etalonlarda
 istehsalatda

334 Vahid ölçülərin ötürülməsi metodu kimi bilavasitə müqayisə metodu və digər metodlardan istifadə olunur. Müqayisənin nəticəsi təsadüfi kəmiyyət olduğundan səpələnmənin təsirini nəzərə almamaq üçün müqayisə vaxtı alınmış meyllənmə işçi ölçmə vasitəsinin standart meyllənməsindən nə qədər az olmalıdır?

- 2,0 dəfə
 80 %
 1,5 dəfə
 2,5 dəfə
 3 dəfə

335 Yoxlama sxemləri neçə növə bölünür?

- 5
 3
 2
 6
 4

336 İstehsalat şəraitində hansı ölçmə vasitələrindən istifadə olunur?

- şahid və nüsxə etalonlardan
 ilkin və ya xüsusi etalonlardan
 müqayisə və xüsusi etalonlardan
 nümunəvi ölçmə vasitələrindən
 işçi ölçmə vasitələrindən

337 Maddə və materialların tərkib və xassələrinin standart nümunəsi nədir?

- maddə və ya material şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onu hər bir ölçmədə istifadə etmək olar
- maddə (materiallar) şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onun tərkibi və ya xassələri attestasiya vasitəsilə təyin edilmişdir
- elə ölçmə vasitəsidir ki, onunla maddələrin tərkibi öyrənilir və lazımı nəticələr əldə edilir
- maddə şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onunla birbaşa ölçmələr aparmaq və nəticələr almaq olar
- material şəklində elə ölçmə vasitəsidir ki, onunla xətasız ölçmələr aparmaq mümkündür

338 Standart nümunələr aşağıdakı proseslərin hansında tətbiq olunmur?

- dərəcələmə, metroloji attestasiya və ölçmə vasitələrinin yoxlanması
- ölçmələrin yerinə yetirilmə metodikalarının metroloji attestasiyası
- ölçmələrin dəqiqlik göstəricilərinə nəzarət
- maddə və materialların tərkib və xassələrini xarakterizə edən fiziki kəmiyyətlərin müqayisə etmə metodları ilə ölçülməsi
- ölçmə xətalının təyin edilməsi və bu xətalara görə ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirilməsi

339 Etalon nədir?

- nümunəvi ölçmə
- nümunəvi ölçü cihazı
- Vahid ölçünün bərpa olunmasını və saxlanmasını, yoxlama sxeminə əsasən onun özündən aşağıda duran ölçmə vasitələrinə ötürülməsini təmin edən ölçmə vasitəsidir
- işçi ölçü cihazı
- işçi ölçü

340 Standart nümunələrin neçə metroloji xarakteristikası normalaşdırılır?

- 3
- 7
- 6
- 5
- 4

341 Ölçmə xətalının təyin edilməsi və bu xətalara görə ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirilməsi üçün aşağıdakı proseslərin hansı tətbiq olunmur?

- Standart nümunələr
- ölçmələrin dəqiqlik göstəricilərinə nəzarət
- ölçmələrin yerinə yetirilmə metodikalarının metroloji attestasiyası
- dərəcələmə, metroloji attestasiya və ölçmə vasitələrinin yoxlanması
- maddə və materialların tərkib və xassələrini xarakterizə edən fiziki kəmiyyətlərin müqayisə etmə metodları ilə ölçülməsi

342 Standart nümunələr üzrə əsas müddəalar hansı standartda verilmişdir?

- ГOCT 8.061 - 80
- ГOCT 8.315 - 97
- ГOCT 8.027 - 89
- ГOCT 8.072 - 75
- ГOCT 8.023 - 90

343 Tətbiqolunma sahəsindən asılı olaraq standart nümunələr neçə qrupa bölünür?

- 7
- 2
- 3

- 4
- 5

344 ГОСТ 8.315 - 97 standartı nə üçün tətbiq edilir?

- ГОСТ 8.023 - 90
- ГОСТ 8.061 - 80
- Yeyinti
- Tekstil
- Standart nümunələr

345 3 qrupa bölünən standart nümunələr nədən asılı olur?

- işçi ölçü
- xüsusi etalonlardan
- metroloji orqandan
- işçi ölçü cihazı
- Tətbiqolunma sahəsindən

346 Standart nümunələrin hər bir tipi üçün onların attestasiyası zamanı təsir müddəti müəyyənləşdirilir və metroloji xarakteristikaları təyin edilir. Bu müddət neçə il təşkil edir?

- 5 ilə qədər
- 17 ilə qədər
- 15 ilə qədər
- 10 ilə qədər
- 3 ilə qədər

347 Vahid ölçünün bərpa olunmasını və saxlanmasını, yoxlama sxeminə əsasən onun özündən aşağıda duran ölçmə vasitələrinə ötürülməsini təmin edən ölçmə vasitəsinə nə deyilir?

- etalon
- nümunəvi ölçmə
- nümunəvi ölçü cihazı
- işçi ölçü
- işçi ölçü cihazı

348 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsi ilə bağlı olmayan ölçmələr üçün hansı ölçmə vasitələrindən istifadə olunur?

- nümunəvi ölçmə vasitələrindən
- dövlət etalonlarından
- xüsusi etalonlardan
- işçi ölçmə vasitələrindən
- ilkin etalonlardan

349 4 qrupa bölünən ölçmələr neyə görə aparılır?

- Nəmliyə
- Sürətə
- Təziqə
- Ölçmə nəticələrinin alınması üsullarına
- Vahidlərə

350 Axtarılan kəmiyyət bu kəmiyyətlə birbaşa ölçmələr nəticəsində alınmış kəmiyyətlər arasındakı

məlum asılılıqlar əsasında tapılır dedikdə nə başa düşülür ?

- ölçmə bir neçə cihaz ilə təkrarlanır
- ölçmə elektron cihazı ilə icra edilir
- ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsi
- ölçmə etalonlarla yerinə yetirilir
- dolaylı ölçmə

351 Dolaylı ölçmə dedikdə nə başa düşülür ?

- axtarılan kəmiyyət bu kəmiyyətlə birbaşa ölçmələr nəticəsində alınmış kəmiyyətlər arasındakı məlum asılılıqlar əsasında tapılır
- ölçmə bir neçə cihaz ilə təkrarlanır
- ölçmə elektron cihazı ilə icra edilir
- ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsi
- ölçmə etalonlarla yerinə yetirilir

352 Birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabət əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələr hansı ölçmələrdir?

- dolaylı ölçmələr
- kəmiyyətin ölçmələr
- birbaşa ölçmələr
- iki eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq
- ölçü vahidi

353 İki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsi nədir?

- axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılır
- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabət əl ilə və ya avto-matik yerinə yetirilən ölçmələrdir
- birgə ölçmələrdir
- ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsidir
- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabət ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmələrdir

354 Cəmləşdirmə ölçmə hansı ölçməyə deyilir?

- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabət ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmələrə
- ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsinə
- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabət əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələrə
- iki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsinə
- elə ölçməyə deyilir ki, axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılmış olsun

355 Dəqiqlik xarakteristikasına görə ölçmələr neçə qrupa bölünür?

- 5
- düzgün cavab yoxdur
- 3
- 4
- 6

356 Eyni şəraitdə və eyni dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyi ilə aparılan ölçmələrə hansı ölçmələr

deyilir?

- bərabərdəqiqlikli ölçmələr
- nisbi ölçmələr
- mütləq ölçmələr
- bilavasitə qiymətləndirmə
- qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr

357 Qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr hansı ölçmələrə deyilir?

- müxtəlif şəraitlərdə və müxtəlif dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyiylə aparılan ölçmələr
- mütləq ölçmələr
- nisbi ölçmələr
- bilavasitə qiymətləndirmə
- bərabərdəqiqlikli ölçmələr

358 Fiziki kəmiyyətin eyni ölçüsünün neçə dəfə təkrar ölçülməsinin nəticəsi riyazi statistikanın tələblərinə uyğun işlənməlidir?

- .....
- $n > 8$
- .
- $n = 2$
- ..
- $n = 3$
- ...
- $n \geq 4$
- .....
- $n \geq 7$

359 Nəzarət edilən parametərə görə məmumatın yararlılığını təyin etmək üçün aparılan ölçmə prosesi necə adlanır ?

- nəzarət
- yoxlama
- attestasiya
- sınaq
- ölçmə

360 Ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətindən meyल्लीi nədir?

- ölçmə nəticəsi
- Ölçmə xətası
- ölçmənin nəticələrinə inanma dərəcəsidir
- ölçmənin nəticəsinin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətinə yaxınlığını əks etdirən keyfiyyət göstəricisidir
- qiymətindən meyल्ली

361 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- ölçmə xətalari
- ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
- fiziki kəmiyyət
- ölçmənin sürəti
- davamlılıq

362 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- davamlılıq
- ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
- fiziki kəmiyyət
- ölçmənin sürəti
- ölçmənin dəqiqliyi

363 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aid deyildir ?

- ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
- fiziki kəmiyyətin əsl qiyməti
- ölçmə xətalari
- ölçmənin dəqiqliyi
- ölçmənin etibarlılığı

364 Ölçmə vasitələrinin növləri hansı variantda tam düzgün sadalanır?

- ölçülər, ölçmə sistemləri, ölçmə cihazları
- ölçülər, ölçmə çevriciləri, ölçmə qurğuları, xətkəşlər
- ölçmə çevriciləri, ölçmə qurğuları, mikrometrlər, ştangensirkullar
- ölçülər, ölçmə cihazları, ölçmə sistemləri
- ölçülər, ölçmə çevriciləri, ölçü cihazları, köməkçi ölçmə vasitələri, ölçmə qurğuları, ölçmə sistemləri

365 Ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikası nəyə imkan verir?

- ölçmə dəyişdiricilərinin layihələndirilməsinə və istehsalına
- ölçmə vasitəsindən istənilən kimi istifadə etməyə
- ölçmə xətasını qiymətləndirməyə və ölçmə vasitələrinin qarşılıqlı əvəz olunmasına
- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikasını dəqiqləşdirməyə
- köməkçi ölçmə vasitələrinin yaradılmasına və tətbiq edilməsinə

366 Hansı prinsipinə görə ölçü cihazları və qurğuları növlərə bölünür?

- Ölçüsünə
- Temperaturuna
- Rənginə
- Strukturuna
- İş rejiminə

367 Dəqiqliklərinə görə ölçü cihazları və qurğuları hansı növlərə bölünür?

- laborator və istehsalat ölçü cihazları və qurğuları
- nümunəvi və işçi ölçü cihazları və qurğuları
- aşağı və yuxartezlikli ölçü cihazları və qurğuları
- dəyişgən və sabit ölçü cihazları və qurğuları
- yuxartezlikli və çoxyuxartezlikli ölçü cihazları və qurğuları

368 Aşağıdakılardan hansı ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarına aid deyildir?

- ölçmə çeviricisinin və ya ölçünün giriş siqnalının informativ parametrləri
- ölçmə vasitəsinin xətası
- analoqlu cihazların bərabər ölçülü şkalasının bölgü qiyməti və yaxud qeyri-bərabər ölçülü şkalasının bölgüsünün minimal qiyməti
- ölçmə vasitələrinin dinamik xarakteristikaları
- təsir funksiyası

369 Analoqlu cihazın şkalasının bölgüsünün qiyməti nəyə deyilir?

- şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış uzunluğuna
- iki qonşu işarələr arasındakı məsafəyə
- iki qonşu işarələrin oxları arasındakı məsafəyə
- hesablama qurğusu vasitəsi ilə təyin edilmiş ədədə
- kəmiyyətin şkalanın iki qonşu işarələrinə uyğun gələn qiymətlərinin fərqinə

370 Təsir funksiyası nəyə deyilir?

- ölçmə vasitəsinin informativ və qeyri-informativ parametrlərinin ölçmə şəraitindən asılılığına
- ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının dəyişməsinin təsiredici kəmiyyətlərin və ya giriş siqnalının qeyri-informativ parametrlərinin dəyişməsindən asılılığına
- ölçmə vasitəsinin ümumi xarakteristikalarının ölçmə şəraitinin dəyişməsindən asılılığına
- ölçmə vasitəsinin parametrik sıralarının ölçmə xətlərindən asılılığına
- ölçmə vasitəsinin normal və işçi şəraitlərindəki xarakteristikalarının fərqinə

371 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- ölçmə qurğusunun tam giriş müqaviməti
- adiliyi
- təkrarlanması
- dövrlərin sayı
- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası

372 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- ölçmələrin hədləri
- adiliyi
- təkrarlanması
- dövrlərin sayı
- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası

373 Şkalanın bölgüsünün uzunluğu dedikdə nə başa düşülür?

- şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış uzunluğu
- iki qonşu işarələr arasındakı məsafə
- iki qonşu işarələrin oxları arasındakı məsafə
- hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədəd
- kəmiyyətin şkalanın iki qonşu işarələrinə uyğun gələn qiymətlərinin fərqi

374 Ölçmə diapazonu nəyə deyilir?

- bu diapazonda şkalanın bölgüsünün uzunluğu və qiyməti sabitdir
- şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış qiymətlər sahəsinə
- ölçülən kəmiyyətin elə qiymətlər sahəsinə ki, o kəmiyyət üçün ölçmə vasitələrinin xətləri normalaşdırılmışdır
- ölçülən kəmiyyətin elə qiymətlər sahəsinə ki, o kəmiyyət üçün ölçmə xətləri məlum deyildir
- şkalanın məhdudlaşmamış qiymətlər sahəsinə

375 Çıxış siqnalının informativ parametrlərinin giriş siqnalının sabit informativ parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə nə deyilir?

- çıxış siqnalının informativ parametrinin giriş siqnalının zamana görə dəyişən parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə
- Ölçmə vasitəsinin çevirmə statik xarakteristikası
- cihazın şkalasının ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinə uyğun dərəcələnməsinə
- ədədi ölçü cihazlarında siqnalın kvantlaşdırılmasına
- çıxış kəmiyyətinin dəyişməsinin giriş kəmiyyətinin dəyişməsinə olan nisbətində

376 Ölçmə vasitələrinin əsas xətaları hansı şərait üçün normalaşdırılır?

- normal şərait üçün
- laboratoriya şəraiti üçün
- müəssisə şəraiti üçün
- işçi şərait üçün
- istehsalat və sınaq şəraiti üçün

377 Ölçmə vasitələrinin xətaları ifadə olunma üsuluna görə hansı xətalara bölünür?

- xətti-multiplikativ, sistemativ, statik
- statik, dinamik, təsadüfi
- additiv, multiplikativ, sistemativ
- mütləq, nisbi, gətirilmiş, cəm
- multiplikativ, sistemativ, təsadüfi

378 Ölçü cihazının gətirilmiş xətası hansı düsturla ifadə olunur?

- .....
- $$\gamma = \frac{\Delta - x_n}{x_{norm}} - 100$$
- ..
- $$\Delta = x_n - x$$
- ..
- $$\Delta x = \frac{x_n}{x} - 100$$
- ...
- $$\delta = \frac{\Delta}{x} - 100$$
- .....
- $$\gamma = \frac{\Delta}{x_{norm}} - 100$$

379 Metroloyi orqan tərəfindən nələr yoxlanılır?

- istehsalçı müəssisələri
- müəssisələrin xidməti bölmələri
- istehsalçı müəssisələrin texnoloqları
- konstruktor büroları
- ölçmə vasitələri

380 Ölçmənin nəticələrinə inanma dərəcəsi ölçmələrin hansı xarakteristikasına aiddir?

- ölçmələrin yaxınlığı
- ölçmə xətası
- ölçmənin dəqiqliyi
- ölçmənin düzgünlüyü

- ölçmənin etibarlılığı

381 Ölçmə nəticələrinin alınması üsullarına görə ölçmələr neçə qrupa bölünür?

- 6
 2
 3
 4
 5

382 Ölçülən kəmiyyətin ölçü vahidi ilə müqayisəsinə nə deyilir?

- ölçü cihazının düzgün seçilməsi
 ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılması
 cihazın göstərişinin etalon ilə müqayisəsi
 ölçülən fiziki kəmiyyətin funksional təyini
 ölçmə üsulu

383 Ölçmə üsulu nəyə deyilir?

- ölçü cihazının düzgün seçilməsinə
 ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılmasına
 cihazın göstərişinin etalon ilə müqayisəsinə
 ölçülən fiziki kəmiyyətin funksional təyininə
 ölçülən kəmiyyətin ölçü vahidi ilə müqayisəsinə

384 Dolayı yolla ölçmələr hansı hallarda geniş tətbiq olunur?

- əlavə fiziki kəmiyyətlərin qiymətlərinin təyin edilməsi tələb olunur
 axtarılan kəmiyyəti birbaşa ölçmələrlə tapmaq mümkün deyil və ya çox çətin, yaxud birbaşa ölçmələr aşağı dəqiqliyə malik nəticələr verir
 birbaşa ölçmələrlə iqtisadi göstəriciləri ölçmək mümkün deyil
 bir neçə kəmiyyətin ölçülməsi zamanı az xətalara lazımi nəticəni almaq tələb olunur
 əsas fiziki kəmiyyətlər təyin edən zaman lazımi dəqiqlikliki nəticə almaq tələb olunur

385 Birgə ölçmələr nədir?

- axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılır
 birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabı əl ilə və ya avto-matik yerinə yetirilən ölçmələrdir
 ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsidir
 iki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsidir
 birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabı ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmələrdir

386 .

Bu cür ölçmənin neticesi o zaman qənaətbəxş hesab edilir ki, üzərində birbaşa ölçmə aparılan kəmiyyətlə axtarılan kəmiyyət arasında funksional asılılıq olsun, yəni $F(y; x_1, x_2, x_3, \dots, x_n) = 0$ Bu, hansı ölçmələrə aiddir?

- nisbi ölçmələrə
 birbaşa ölçmələrə
 dolayı yolla ölçmələrə
 cəməşdirmə ölçmələrinə
 birgə ölçmələrə

387 Bərabərdəqiqlikli ölçmələr hansı ölçmələrə deyilir?

- qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr
- nisbi ölçmələr
- bilavasitə qiymətləndirmə
- eyni şəraitdə və eyni dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyilə aparılan
- mütləq ölçmələr

388 Əsas fiziki kəmiyyətlərin birbaşa ölçülməsinə əsaslanan ölçmələrə aşağıdakı ölçmələrdən hansı aiddir ?

- cəmləşdirmə ölçmələr
- mütləq ölçmələr
- nisbi ölçmələr
- birgə ölçmələr
- dolayı yolla ölçmələr

389 Bu ölçmə metodunun məqsədi müxtəlif fiziki kəmiyyətlərin ölçülərlə müqayisəsi nəticəsində onların ədədi qiymətlərinin təyin edilməsidir. Bu, hansı metoddur?

- birgə ölçmə metodu
- bilavasitə qiymətləndirmə metodu
- elementlər üzrə ölçmə metodu
- kompleks ölçmə metodu
- ölçü ilə müqayisə metodu

390 Təkrar ölçmələr hansı ölçmələrdir?

- kompleks
- texniki
- metroloji
- vahidlərinin təzələnməsi məqsədilə aparılan
- texnoloji

391 Ölçmələrin neçə əsas xarakteristikaları vardır ?

- düzgün cavab yoxdur
- 2
- 3
- 4
- 5

392 Ölçmə xətası nədir?

- ölçmənin nəticələrinə inanma dərəcəsidir
- ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətindən meyliyyədir
- ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin normal qiymətindən meyliyyədir
- ölçmə nəticəsində alınmış qiymətin ölçülən kəmiyyətin işçi şəraitindəki qiymətindən meyliyyədir
- ölçmənin nəticəsinin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətinə yaxınlığını əks etdirən keyfiyyət göstəricisidir

393 Ölçmələrin nəticələrinin ölçülən kəmiyyətin əsl qiymətinə yaxınlığını əks etdirən keyfiyyət göstəricisi ölçmələrin hansı xarakteristikasına aiddir?

- ölçmələrin yaxınlığı
- ölçmə xətalrı

- ölçmənin dəqiqliyi
- ölçmənin düzgünlüyü
- ölçmənin etibarlılığı

394 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- davamlılıq
- ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri
- fiziki kəmiyyət
- ölçmənin sürəti
- fiziki kəmiyyətin əsl qiyməti

395 Ölçmə vasitələri neçə növə bölünür?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

396 Nəyə görə ölçmə cihazları 2 növə bölünür?

- yeniliyinə
- informasiya siqnalının növünə və işlənmə üsuluna
- sürətinə
- işıqşna
- informasiya üsuluna

397 Ölçmə vasitələri böyük müxtəlifliyə malik olduğundan onları müxtəlif xassələrə görə sinifləşdirirlər. Aşağıdakılardan hansı bu xassələrə aid deyildir?

- ölçmə qurğularından istifadəyə görə
- istifadə olunan fiziki proseslərə görə
- ölçülən kəmiyyətin və yaxud ölçü informasiya siqnalının növünə görə
- istifadə olunan ölçmə metodlarına görə
- quruluş (struktur) sxeminin xüsusiyyətlərinə görə

398 Struktur prinsipinə görə ölçü cihazları və qurğuları hansı növlərə bölünür?

- birkanallı və çoxkanallı cihazlara
- birkanallı və ikikanallı cihazlara
- göstərici və qeydedici cihazlara
- birbaşa təsirli və müqayisətmə yolu ilə ölçmələr aparən cihazlara
- analoqlu və ədədi cihazlara

399 Ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikası nəyə deyilir?

- ölçmə vasitələrinin dinamik xarakteristikalarına
- ölçmələrin nəticələrinə təsir edən faktorlara
- ölçmə vasitələrinin geniş tətbiq olunmasına şərait yaradan faktorların məcmusuna
- ölçmələrin nəticələrinə və onların dəqiqliyinə təsir edən ölçmə vasitələrinin xassələrinə
- ölçmə vasitələrinin additiv və multiplikativ xətalına

400 Ölçmə vasitələrinin metroloji orqan tərəfindən hərtərəfli tədqiqi və alınan nəticəni göstərməklə ona sənəd nədir?

- ölçmə vasitələrinin normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğudur
- ölçü cihazının konstruktiv parametrlərinin yoxlanmasıdır
- ölçmə vasitəsinin metroloji orqan tərəfindən konstruktiv parametrlərinin öyrənilməsidir
- Metroloji attestasiya
- ölçmə vasitələrinin təmirdən sonra yoxlanmasıdır

401 Qeyri-xətti ölçü cihazlarının həssaslığı giriş signalından asılıdır. Bu həssaslığı xarakterizə etmək üçün nisbi həssaslıqdan istifadə olunur. Aşağıdakı ifadələrdən hansı nisbi həssaslığı xarakterizə edir?

- .....
- $S = yf(x)$
- .
- $S = \Delta y / (\Delta x / x)$
- ..
- $S = yf(x / \Delta x)$
- ...
- $S = \Delta y f(x) / (\Delta x / x)$
- .....
- $S = y / (x / \Delta x - 100)$

402 Ölçmə vasitələrinin mütləq həssaslığı hansı asılılıqla xarakterizə olunur?

- .....
- $S = \Delta y / (\Delta x / x) - 100$
- .
- $S = \Delta y / (\Delta x / x)$
- ..
- $S = yf(x)$
- ...
- $S = \Delta y / \Delta x$
- .....
- $S = y / (\Delta x / x) - 100$

403 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- çıxış kodu, kodların dərəcələrinin sayı
- adiliyi
- təkrarlanması
- dövrlərin sayı
- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası

404 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilmir?

- ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası
- ölçmələrin hədləri
- şkalanın hədləri
- çıxış kodu, kodların dərəcələrinin sayı
- ölçmə qurğusunun tam giriş müqaviməti

405 Hesablama qurğusu ilə təyin edilmiş və qəbul olunmuş vahidlərlə ifadə olunan kəmiyyətin

qiymətinə nə deyilir?

- bərabərölçülü şkalanın göstərdiyi ədəd
- Cihazın göstəricisi
- analoqlu cihazın tablosu
- ədədi cihazın tablosunda göstərilən informasiyaya
- hesabat qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədəd

406 Ölçmə hədləri nədir?

- hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş qiymətlərdir
- şkalanın məhdudlaşdırılmış qiymətlər sahəsidir
- şkalanın məhdudlaşdırılmamış qiymətlər sahəsidir
- şkalanın göstəriş diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləridir
- şkalanın ölçmə diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləridir

407 Ölçmə vasitəsinin çevirmə statik xarakteristikası nəyə deyilir?

- çıxış siqnalının informativ parametrinin giriş siqnalının zamana görə dəyişən parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə
- çıxış siqnalının informativ parametrlərinin giriş siqnalının sabit informativ parametrlərindən asılılığını ifadə edən əlaqəyə
- cihazın şkalasının ölçülən kəmiyyətin qiymətlərinə uyğun dərəcələnməsinə
- ədədi ölçü cihazlarında siqnalın kvantlaşdırılmasına
- çıxış kəmiyyətinin dəyişməsinin giriş kəmiyyətinin dəyişməsinə olan nisbətinə

408 Ölçmə vasitələrinin əlavə xətalı hansı şərait üçün normalaşdırılır?

- normal şərait üçün
- laboratoriya şəraiti üçün
- müəssisə şəraiti üçün
- işçi şərait üçün
- istehsalat və sınaq şəraiti üçün

409 Xətalər ölçülən kəmiyyətdən asılılıq xarakterinə görə hansı xətalara bölünür?

- additiv, qeyri-multiplikativ, sistemativ
- statik, dinamik, sistemativ, təsadüfi
- additiv, multiplikativ, xətti-multiplikativ, cəm
- mütləq, nisbi, gətirilmiş, cəm
- xətti-multiplikativ, sistemativ, təsadüfi

410 Ölçmə vasitələrinin yoxlanması onların xətalının təyin edilməsində və istifadəyə yararlılığının müəyyənləşdirilməsindən ibarətdir. Bu cür yoxlamalar kim tərəfindən aparılır?

- nazirliklərin nümayəndələri tərəfindən
- müəssisələrin xidməti bölmələri tərəfindən
- istehsalçı müəssisələrin texnoloqları tərəfindən
- konstruktor büroları tərəfindən
- metroloyi orqan tərəfindən

411 Ölçülən kəmiyyətin zamandan asılılığının xarakterinə görə ölçmələrin hansı növləri var?

- birbaşa və dolayı
- statik və dinamik
- birgə və nisbi

- additiv və multiplikativ
- mütləq və cəmləşdirmə

412 Ölçülən kəmiyyətin qiymətinin təcrübə yolu ilə bilavasitə ölçü cihazının köməyi ilə tapılması nədir?

- ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılmasıdır
- Birbaşa ölçmə
- ölçülən kəmiyyətin riyazi düstur ilə təyini
- ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsidir
- ölçmənin xətasız icra edilməsidir

413 Birbaşa ölçmə nədir?

- ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətinin tapılmasıdır
- ölçülən kəmiyyətin riyazi düstur ilə təyini
- ölçülən kəmiyyətin qiymətinin təcrübə yolu ilə bilavasitə ölçü cihazının köməyi ilə tapılmasıdır
- ölçülən kəmiyyətin məlum sabitlər ilə müqayisə edilməsidir
- ölçmənin xətasız icra edilməsidir

414 Axtarılan kəmiyyəti birbaşa ölçmələrlə tapmaq mümkün deyil və ya çox çətin, yaxud birbaşa ölçmələr aşağı dəqiqliyə malik nəticələr verir bu hallarda hansı ölçmələr geniş tətbiq olunur?

- əlavə fiziki kəmiyyətlərin qiymətləri
- dolay yolla
- birbaşa
- bir neçə kəmiyyətin ölçülməsi
- əsas fiziki kəmiyyətlər

415 Dolay ölçmələrə hansı ölçmələr aiddir?

- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabatı əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələr
- axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılır
- burada birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabat ancaq avtomatik həyata keçirilir
- iki eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülməsi
- ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edilməsi

416 Axtarılan kəmiyyətin ədədi qiyməti birbaşa ölçmə nəticəsində müxtəlif tərkibli kəmiyyətlər üçün alınmış tənliklər sisteminin həlli nəticəsində tapılmış olsun ölçməyə necə ölçmə deyilir?

- cəmləşdirmə ölçmə
- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra nəticələrin hesabatı əl ilə və ya avtomatik yerinə yetirilən ölçmələrə
- ölçülən kəmiyyətin onunla eyni adlı olan ölçümə
- iki və çox eyni adlı kəmiyyətlərin aralarında asılılıq tapmaq üçün onların eyni vaxtda ölçülmə
- birbaşa ölçmələri apardıqdan sonra hesabatı ancaq əl ilə yerinə yetirilən ölçmə

417 Hansı xarakteristikasına görə ölçmələr qruplara bölünür?

- düzgün cavab yoxdur
- dəqiqlik
- dözümlülük
- etibarlılıq
- heç bir

418 Dəqiqlik xarakteristikasına görə ölçmələr neçə qrupa bölünür?

- 6
 2
 3
 4
 5

419 Bu cür ölçmələr zamanı kəmiyyəti onunla eyni adlı olan və ölçü vahidi rolunu oynayan digər kəmiyyətlə müqayisə edirlər. Bu, hansı ölçmələrə aiddir?

- cəmləşdirmə ölçmələr
 mütləq ölçmələrə
 nisbi ölçmələrə
 birgə ölçmələrə
 dolaylı ölçmələr

420 Müxtəlif şəraitlərdə və müxtəlif dəqiqlikli ölçmə vasitələrinin köməyiylə aparılan ölçmələrə hansı ölçmələr deyilir?

- qeyri-bərabərdəqiqlikli ölçmələr
 mütləq ölçmələr
 nisbi ölçmələr
 bilavasitə qiymətləndirmə
 bərabərdəqiqlikli ölçmələr

421 Fiziki kəmiyyətlərin vahidlərinin təzələnməsi məqsədilə aparılan ölçmələr hansı ölçmələrdir?

- texniki ölçmələr
 kompleks ölçmələr
 texnoloji ölçmələr
 təkrar ölçmələr
 metroloji ölçmələr

422 Ölçmələrin neçə əsas xarakteristikaları vardır ?

- 3
 6
 5
 4
 2

423 Ölçmələrin nəticələrinin sistemətik xətlərinin sıfıra yaxınlaşmasını əks etdirən göstərici ölçmələrin hansı xarakteristikasına aiddir ?

- ölçmə xətləri
 ölçmələrin yaxınlığı
 ölçmənin etibarlılığı
 ölçmənin düzgünlüyü
 ölçmənin dəqiqliyi

424 Aşağıda göstərilən xarakteristikalardan hansı ölçmə xarakteristikalarına aiddir ?

- fiziki kəmiyyət
 davamlılıq

- ölçmənin etibarlılığı
- ölçmənin sürəti
- ölçmə vasitəsinin qabarit ölçüləri

425 .

Bu cür ölçmənin neticesi o zaman qənaətbəx hesab edilir ki, üzərində birbaşa ölçmə aparılan kəmiyyətlə axtarılan kəmiyyət arasında funksional asılılıq olsun, yəni $F(y; x_1, x_2, x_3, \dots, x_n) = 0$ Bu, hansı ölçmələrə aiddir?

- nisbi ölçmələrə
- birbaşa ölçmələrə
- dolayı yolla ölçmələrə
- cəməşdirmə ölçmələrinə
- birgə ölçmələrə

426 .

$y = f(x)$ asılılığı ölçmə qurğusunun hansı xarakteristikasını ifadə edir?

- etibarlılıq
- dinamik
- statik
- statistik
- parametrik

427 Ölçülən kəmiyyətin və ya ölçü informasiya siqnalının növünə və işlənmə üsuluna görə ölçmə cihazları neçə növə bölünür?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

428 Ölçülən kəmiyyətin və ya ölçü informasiya siqnalının növünə, həmçinin siqnalın işlənmə üsuluna görə ölçü cihazları hansı növlərə bölünür?

- müqayisəedici, çevirici
- analoqlu, ədədi
- birkanallı, ikikanallı
- birkanallı, çoxkanallı
- kəsilməz, diskret

429 Müqayisəetmə əməliyyatı müqayisəedici qurğu olan komparator vasitəsilə həyata keçirilir. Bu zaman müqayisə olunan kəmiyyətlər arasında hansı riyazi əməliyyat aparılır?

- hər iki kəmiyyət sıfırla müqayisə olunur
- bir kəmiyyət o birinə vurulur
- bir kəmiyyət o birinə bölünür
- bir kəmiyyət o biri ilə toplanır
- bir kəmiyyət o birindən çıxılır

430 Ölçmə vasitələrinin neçə normalaşdırılan metroloji xarakteristikaları məlumdur?

- 12
- 4

- 7
 9
 11

431 Metroloji attestasiya nədir?

- ölçmə vasitələrinin normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğudur
 ölçü cihazının konstruktiv parametrlərinin yoxlanmasıdır
 ölçmə vasitəsinin metroloji orqan tərəfindən konstruktiv parametrlərinin öyrənilməsidir
 ölçmə vasitələrinin metroloji orqan tərəfindən hərtərəfli tədqiqi və alınan nəticəni göstərməklə ona sənəd verilməsidir
 ölçmə vasitələrinin təmirdən sonra yoxlanmasıdır

432 ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının dəyişməsinin təsiredici kəmiyyətlərin və ya giriş siqnalının qeyri-informativ parametrlərinin dəyişməsindən asılılığına nə deyilir?

- ölçmə vasitəsinin parametrik sıralarının ölçmə xətalərindən asılılığına
 ölçmə vasitəsinin normal və işçi şəraitlərindəki xarakteristikalarının fərqi
 ölçmə vasitəsinin informativ və qeyri-informativ parametrlərinin ölçmə şəraitindən asılılığına
 təsir funksiyası
 ölçmə vasitəsinin ümumi xarakteristikalarının ölçmə şəraitinin dəyişməsindən asılılığına

433 Ölçmə vasitələrinin texniki səviyyəsi və keyfiyyət göstəriciləri nə zaman tədqiq olunur?

- ölçməni aparmamışdan əvvəl
 emal zamanı
 emaldan sonra
 metroloji attestasiya zamanı
 ölçmə prosesində

434 Ölçmə vasitələrinin normalaşdırılan metroloji xarakteristikalarına aşağıdakılardan hansı daxil edilir?

- şkalanın hədləri
 adiliyi
 təkrarlanması
 dövrlərin sayı
 ölçmə vasitəsinin texniki xarakteristikası

435 İki qonşu işrələrin oxları arasındakı məsafə dedikdə nə başa düşülür?

- şkalanın fiziki kəmiyyətin ən böyük və ən kiçik qiymətləri ilə məhdudlaşmış uzunluğu
 iki qonşu işarələr arasındakı məsafə
 şkalanın bölgüsünün uzunluğu
 hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədəd
 kəmiyyətin şkalanın iki qonşu işarələrinə uyğun gələn qiymətlərinin fərqi

436 Cihazın göstəricisi nəyə deyilir?

- bərabərölçülü şkalanın göstərdiyi ədədə
 hesablama qurğusu ilə təyin edilmiş və qəbul olunmuş vahidlərlə ifadə olunan kəmiyyətin qiymətinə
 analoqlu cihazın tablosunda göstərilən informasiya
 ədədi cihazın tablosunda göstərilən informasiyaya
 hesabat qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş ədədə

437 Şkalanın ölçmə diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləri nədir?

- şkalanın məhdudlaşdırılmamış qiymətlər sahəsidir
- şkalanın göstəriş diapazonunun ən böyük və ən kiçik qiymətləridir
- ölçmə hədləri
- hesablama qurğusu vasitəsilə təyin edilmiş qiymətlərdir
- şkalanın məhdudlaşdırılmış qiymətlər sahəsidir

438 Ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarının normalaşdırılması məsələləri hansı standartda şərh edilir?

- ГOCT 8.009-84
- ГOCT 8.061-80
- ГOCT 8.027-89
- ГOCT 8.023-90
- ГOCT 8.315-97

439 Ölçmə vasitələrinin həssaslığı nəyə görə təyin olunur?

- nisbi xətanın qiymətinə görə
- dəqiqlik sinfinə görə
- şkalanın bölgüsünün şkala həddinə nisbətinə görə
- mütəq xətanın qiymətinə görə
- çıxış kəmiyyətinin dəyişməsinin giriş kəmiyyətinin dəyişməsinə olan nisbətinə görə

440 Əmələgəlmə xarakterinə görə ölçmə vasitələrinin xətalı hansı növlərə bölünür?

- sistematik, təsadüfi
- mütləq, nisbi
- additiv, multiplikativ
- gətirilmiş, cəm
- dinamik, statik

441 Kəmiyyətdən asılı olmayan xətaya nə deyilir?

- dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xətaya
- ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişdirən xətaya
- ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xətaya
- additiv xəta
- sabit kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xətaya

442 xətanın qiymətini və işarəsini əvvəlcədən təyin etmək mümkün deyilsə bu necə adlanır?

- təsadüfi xətanı müəyyən edən amillər
- doğru cavab yoxdur
- mümkün deyil
- təsadüfi xəta
- təsadüfi xətanın qiyməti

443 Riyazi gözləmə, dispersiya, orta kvadratik meyletmə hansı xətalının xarakteristikalarıdır?

- orta ədədi və həndəsi tarazlaşma
- Təsadüfi
- riyazi gözləmə, orta ədədi tarazlaşma
- dispersiya, orta harmonik tarazlaşma
- orta həndəsi tarazlaşma, orta harmonik tarazlaşma

444 Ölçü cihazının statik xətası nəyə deyilir?

- artan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
- azalan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
- zamandan asılı olaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
- zamandan asılı olmayaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına
- sabit kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına

445 Ölçü cihazının dinamik xətası nəyə deyilir?

- zamana görə dəyişən kəmiyyətin ölçülməsində baş verən xətaya
- cihazın dinamik rejimdəki xətasına
- cihazın dinamik rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətasının cəminə
- cihazın dinamik rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətası arasındakı fərqə
- cihazın ölçmə momentindəki statik xətasına

446 additiv xətada bütün ölçmə diapazonu necə qalır?

- dinamik
- sabit
- multiplikativ
- dəyişən
- summar

447 .

ГОСТ 8.401 – 80 standartına esasən x_{nom} kəmiyyətinin qiymətini təyin edən zaman aşağıdakılardan hansı istifadə olunmur (esas götürülmür)?

- qeyri-bərabərşkalalı cihazlar üçün şkalanın bütün uzunluğuna bərabər götürülür
- ölçmə hədlərinin modullarının cəbri cəminə bərabər (əgər sıfır işarəsi ölçmə diapazonunun daxilində yerləşərsə) götürülür
- bərabərölçülü şkalalı ölçmə vasitələri üçün ölçmə hədlərinin böyük qiymətinə və yaxud ölçmə hədləri modullarından böyüyünün qiymətinə bərabər (əgər sıfır işarəsi ölçmə diapazonunun kənarında yaxud diapazonun xaricində yerləşərsə) götürülür
- ölçülən kəmiyyətin nominal qiymətlərini ölçən ölçmə vasitəsi üçün müəyyən olunmuş nominal qiymətə bərabər götürülür
- bərabərşkalalı cihazlar üçün şkalanın göstərdiyi qiymətə bərabər götürülür

448 Ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, verilmiş şərait üçün bu sıranın digər nəticələrindən kəskin fərqlənir bu necə adlanır?

- kəmiyyətin ölçülmələri
- xəta
- ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, ancaq dəyişən kəmiyyəti ölçərkən özünü biruzə verir və kəskin dəyişir
- Kəbud xəta
- kəmiyyətin təkrar ölçülmələri

449 ГОСТ 8.401 – 80 standartına görə dəqiqlik sinifləri hansı ölçmə vasitələri üçün müəyyənləşdirilir?

- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların dinamik xətalari əsas və əlavə xətalari buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır
- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların sistematik xətalari əsas və əlavə xətalari buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır
- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların cəm xətalari (sistematik və təsadüfi xətalari cəmi) əsas və əlavə xətalari buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır

- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların təsadüfi xətalari əsas və əlavə xətalari buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır
- o ölçmə vasitələri üçün ki, onların gətirilmiş xətalari əsas və əlavə xətalari buraxılabilən hədləri şəklində normalaşdırılır

450 Ölçü cihazının dəqiqlik sinfi nəyi göstərir?

- cihazın həssaslığını
- ölçmə xətasının dəqiq qiymətini
- şkalanın bölgü qiymətini
- təsadüfi xətanın orta qiymətini
- ölçmə xətasının intervalını

451 Ölçmə vasitələrinin dəqiqliyi nədir?

- ölçü cihazının həssaslığının təyiniidir
- ölçmə vasitəsinin (cihazın) şkalasının yoxlanmasıdır
- cihazın ölçmə həddinin təyiniidir
- ölçmə xətasının həqiqi qiymətinin təyiniidir
- ölçü cihazının göstəricisinin ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətindən meylliyidir

452 Ölçü cihazının işləmə qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsinə nə deyilir?

- ölçü cihazının texniki vəziyyəti
- Ölçü cihazının imtinası
- ölçü cihazının metroloji xarakteristikalarının stabilliyi
- metroloji xarakteristikaların normalaşdırılması
- ölçü cihazının mürəkkəbliyi

453 Ölçmə vasitəsinin imtinasız işləmə ehtimalı hansı düsturla xarakterizə olunur?

- ..
 $P(t) = \frac{1}{2\sigma} \cdot e^{\int_0^t \lambda(t) dt}$
- .
 $P(t) = e^{\int_0^t \lambda(t) dt}$
- .....
 $P(t) = \frac{1}{\sigma \sqrt{2\pi}} e^{-\int_0^t \lambda(t) dt}$
- ....
 $P(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{\int_0^t \lambda(t) dt}$
- ...
 $P(t) = e^{-\int_0^t \lambda(t) dt}$

454 Hansı göstəricilər ölçmə vasitələrinin imtinalarının intensivliyi, imtinasız işləmə ehtimalı, imtinaya qədər iş payı göstərir?

- etibarlılıq göstəriciləri
- ölçmə vasitələrinin dəqiqlik sinifləri
- ölçmə vasitələrinin konstruktiv, texnoloji, estetik parametrləri
- ölçmə vasitələrinin giriş və çıxış siqnallarının parametrləri, təsiredici kəmiyyətlər

- ölçmə vasitələrinin çevirmə xarakteristikaları, dinamik xarakteristikaları, statik xarakteristikaları, göstəriş və ölçmə diapazonları

455 Metroloji imtina nəyə deyilir?

- ölçmə vasitəsinin qismən nasazlığına
 ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normadan kənara çıxmasına
 ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının stabilliyinə
 ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normalaşdırılmasına
 ölçmə vasitəsinin mürəkkəbliyinə

456 Ölçü cihazının yoxlamalararası intervalı hansı düsturla təyin edilir?

- .....
- $$T_y = \frac{\ln(1 - 0,5P_{\text{m.izm}})}{\ln[0,5 - 1,5P_{\text{m}}(t)]} \cdot t$$
- .
- $$T_y = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$
- ...
- $$T_y = \frac{\ln(1 - 0,5P_{\text{m.izm}})}{\ln[1 - P_{\text{m}}(t)]} \cdot t$$
- ..
- $$T_y = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$
- .....
- $$T_y = \frac{\ln(1 - P_{\text{m.izm}})}{\ln P_{\text{m}}(t)} \cdot t$$

457 Metroloji imtinaların empirik tezliyi hansı düsturla təyin olunur?

- .....
- $$P_{\text{m.s}}^* = \sqrt{\frac{m}{N}} \left(1 - \frac{m}{N}\right)$$
- .
- $$P_{\text{m.s}}^* = \frac{m}{N} + 2 \sqrt{\frac{m}{N^2}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$
- ..
- $$P_{\text{m.s}}^* = 2 \sqrt{\frac{m}{N^2}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$
- ...
- $$P_{\text{m.s}}^* = \sqrt{\frac{m}{N^2}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$
- .....
- $$P_{\text{m.s}}^* = \sqrt{\frac{m}{N}} \left(1 + \frac{m}{N}\right)$$

458 Fiziki kəmiyyətlərin neçə ölçmə sahələri müəyyənləşdirilmişdir?

- 12

- 7
 5
 9
 14

459 Keyfiyyət göstəricilərinin qiymətləri hansı növlərə bölünür?

- sistematik və təsadüfi
 mütləq və nisbi
 nisbi və gətirilmiş
 additiv və multiplikativ
 statik və dinamik

460 Keyfiyyət göstəriciləri hansı növlərə bölünür?

- additiv və multiplikativ
 əsas və törəmə
 əsas və əlavə
 fərdi və kompleks
 nisbi və gətirilmiş

461 Kompleks keyfiyyət göstəricilərindən biri olan orta harmonik tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

- ...
  $\check{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$
 ..
  $\check{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$
 ..
  $\check{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$
 .....
  $\check{Q} = \sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i}$
 .....
  $\check{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$
 .....
  $\check{Q} = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i} \right)$

462 Keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir bu zaman nə istifadə olunur?

- fərdi göstəriciləri
 orta ədədi tarazlaşma olunur
 toplananlar arasındakı səpələnmə
 ən kiçik kvadratlar metodu
 keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən

463 Orta harmonik tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman
- ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur
- o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
- o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir
- eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman

464 Orta həndəsi tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman
- o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir
- o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
- ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur
- eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman

465 Hansı xəyata aauditiv xəta deyilir?

- dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xəyata
- ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişdirən xəyata
- sabit kəmiyyətləri ölçərkən yaranan xəyata
- ölçülən kəmiyyətdən asılı olmayan xəyata
- ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xəyata

466 Təsadüfi xəta necə xarakterizə edilir?

- təsadüfi xətanın qiymətini heç bir vaxt təyin etmək mümkün deyil, o, ölçmə nəticəsindən istisna olunmur
- təsadüfi xətanın qiymətini və işarəsini təyin etmək mümkündür və o, ölçmə nəticəsindən istisna olunur
- təsadüfi xətanı müəyyən edən amillər dəyişməyən intensivliklə özünü biruzə verir
- təsadüfi xətanın qiyməti digər xətaların qiymətindən çox olur
- təsadüfi xətanın qiymətini və işarəsini əvvəlcədən təyin etmək mümkün deyil

467 Ölçmə vasitəsinin nisbi xətası hansı düsturla təyin olunur?

- ...
- $\delta = \Delta \cdot x$
- .
- $\delta = \Delta - x$
- .....
- $\delta = x / \Delta$
- ....
- $\delta = \Delta + x$
- ..
- $\delta = \Delta / x$

468 Sabit kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətasına necə adlanır?

- azalan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası
- zamandan asılı olaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası
- zamandan asılı olmayaraq dəyişən kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası
- Ölçü cihazının statik xətası
- artan kəmiyyətlərin ölçülməsi üçün istifadə olunan cihazın xətası

469 Hansı xətaya multiplikativ xəta deyilir?

- ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xətaya
- ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişən xətaya
- dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xətaya
- sabit kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xətaya
- ölçülən kəmiyyətdən asılı olmayan xətaya

470 .

Bu xəta $x=0$ olduqda bele bütün ölçmə diapazonunda sabit qalir. Bu, hansı xətadır?

- summar xəta
- additiv xəta
- multiplikativ xəta
- xətti-multiplikativ xəta
- dinamik xəta

471 Ölçü cihazının təsadüfi xətasının etibarlılıq intervalı nəyə deyilir?

- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta riyazi gözləməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın yuxarı sərhəddindən kənara çıxmır
- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta kvadratik meyillənməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın aşağı və yuxarı sərhədlərindən kənara çıxmır
- xətanın qiymətlərinin elə intervalına deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının qiyməti verilmiş ehtimalla bu intervaldan kənara çıxmır
- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta riyazi gözləməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın aşağı sərhəddindən kənara çıxmır
- elə intervala deyilir ki, burada ölçü cihazının təsadüfi xətasının orta kvadratik meyillənməsi verilmiş ehtimalla bu intervalın aşağı sərhəddindən kənara çıxmır

472 Ölçmə vasitəsinin dəqiqliyinin ümumiləşdirilmiş xarakteristikası nədir?

- ölçmələrin düzgünlüyüdür
- dəqiqlik sinfi
- ölçmə vasitəsinin həssaslığı
- ölçmə vasitəsinin ölçmə həddidir
- ölçmə vasitəsinin şkalasının dəqiqliyidir

473 Ölçü cihazının ölçmə xətasının intervalı nəyi göstərir?

- cihazın həssaslığını
- ölçmə xətasının dəqiq qiymətini
- cihazın həssaslığını
- dəqiqlik sinfi
- ölçmə xətasının dəqiq qiymətini

474 Ölçü cihazının üzlüyündə 0,5 işarəsi nəyi göstərir?

- cihazın həssaslığını
- cihazın xətasının mütləq qiymətini
- cihazın dəqiqlik sinfini
- şkalanın bölgüsünün qiymətini
- cihazın nisbi xətasını

475 Ölçmə vasitələrinin dəqiqliyi nədir?

- cihazın ölçmə həddinin təyiniidir
- ölçmə vasitəsinin (cihazın) şkalasının yoxlanmasıdır
- ölçü cihazının həssaslığının təyiniidir
- ölçü cihazının göstəricisinin ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətindən meylliyidir
- ölçmə xətasının həqiqi qiymətinin təyiniidir

476 .

Bu xəta $x=0$ olduqda bele bütün ölçmə diapazonunda sabit qalir. Bu, hansı xətdir?

- .....
- $\frac{x_{\text{növm}}}{\Delta} - 100$
- $(\Delta - x_{\text{növm}}) - 100$
- $\frac{\Delta}{x_{\text{növm}}} - 100$
- $\Delta - x_{\text{növm}}$
- $\Delta + x_{\text{növm}}$

477 Ölçü cihazının imtinası nəyə deyilir?

- ölçü cihazının mürəkkəbliyinə
- ölçü cihazının metroloji xarakteristikalarının stabilliyinə
- ölçü cihazının işləmə qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsinə
- metroloji xarakteristikaların normalaşdırılmasına
- ölçü cihazının texniki vəziyyətinə

478 Ölçmə vasitəsinin imtinaya qədər iş payı və ya orta imtinasız iş vaxtı necə ifadə olunur?

- ..
- $T_w = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^{\infty} P(t) dt$
- $T_w = \frac{1}{2\sigma} \int_0^{\infty} P(t) dt$
- .....
- $T_w = \int_{-\infty}^{\infty} P(t) dt$
- $T_w = \int_0^{\infty} P(t) dt$
- $T_w = \frac{1}{\sigma^2} \int_0^{\infty} P(t) dt$

479 Ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normadan kənara çıxması necə adlanır?

- metroloji imtina
- ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının stabilliyinə

- ölçmə vasitəsinin mürəkkəbliyinə
- ölçmə vasitəsinin qismən nasazlığına
- ölçmə vasitəsinin metroloji xarakteristikalarının normalaşdırılmasına

480 normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarının təyin olunmuş qiymətlərini saxlamaq xassələri nədir?

- imtinasız işləmə ehtimalını əvvəlcədən qəbul edərək onun təmin edilmə müddətini müəyyən etməkdir
- metroloji etibarlılıq
- normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin iş qabiliyyətini saxlamaq xassəsidir
- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin uzunömürlülüynü saxlamaq xassəsidir
- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin elementlərinin və qovşaqlarının köhnəlməsinin və yeyilməsinin qarşısının alınmasıdır

481 Ölçmə vasitələrinin 0,99-a bərabər imtinasız işləmə ehtimalı aşağıdakı şərtlərin hansı üzrə təyin edilən vaxt ərzində təmin edilir?

- .....
-
 $x_n + t\alpha - \sigma_{x(t)} > x_{\min}$
- .
-
 $x_n + t\alpha - 4\sigma_{x(t)} > x_{\min}$
- ...
-
 $x_n + t\alpha - 2,6\sigma_{x(t)} > x_{\min}$
- ..
-
 $x_n + t\alpha - 3\sigma_{x(t)} > x_{\min}$
- ....
-
 $x_n + t\alpha - 2\sigma_{x(t)} > x_{\min}$

482 Ölçmə vasitələrinin yoxlamalararası intervalının təyin edilməsi metodu hansı normativ sənədlərdə şərh edilmişdir?

- ГOCT 8.417 – 81, İSO 9001
- ГOCT 8.021 – 84, İSO 9003
- ГOCT 8.023 – 90, EN 45013
- ГOCT 8.401 – 80, İSO 1000
- MP 1872 – 88, İSO 10012 - 1

483 Kvalimetriya nəyi öyrənir?

- orqanometriyanı
- məhsulun keyfiyyət göstəricilərini
- etibarlılıq göstəricilərini
- keyfiyyətin ölçülməsini
- sosial-iqtisadi ölçmələri

484 Keyfiyyət göstəricilərindən hansının qiymətləri ancaq ölçüsüz ola bilər?

- statik qiymətləri
- mütləq qiymətləri
- nisbi qiymətləri

- additiv qiymətləri
 multiplikativ qiymətləri

485 Neçə ədəd kompleks keyfiyyət göstəriciləri vardır ?

- 6
 2
 3
 4
 5

486 Orta kvadratik tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

- .....
- $$\bar{Q} = \frac{\sum_{i=1}^n g_i}{\sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i}}$$
- .
- $$\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i$$
- ..
- $$\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$$
- ...
- $$\bar{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$$
- .....
- $$\bar{Q} = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i} \right)$$

487 Toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur bu zaman nə istifadə olunur?

- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətləri
 keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri
 orta harmonik tarazlaşma
 ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur
 eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəriciləri

488 Eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman nə istifadə olunur?

- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətləri
 keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri
 toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
 ən kiçik kvadratlar metodu
 orta həndəsi tarazlaşma

489 Orta kvadratik tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman
 o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir
 o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
 ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur
 eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman

490 Eyni kəmiyyətin təkrar ölçülməsi zamanı sabit qalan və ya müəyyən qanunauyğunluqla dəyişən ölçmə xətası necə adlanır?

- fasiləsiz dəyişən xəta
- təsadüfi xəta
- sistematik xəta
- kobud xəta
- gətirilmiş xəta

491 Təsadüfi xətələrin xarakteristikaları hansılardır?

- orta ədədi və həndəsi tarazlaşma
- riyazi gözləmə, dispersiya, orta kvadratik meyiletmə
- riyazi gözləmə, orta ədədi tarazlaşma
- dispersiya, orta harmonik tarazlaşma
- orta həndəsi tarazlaşma, orta harmonik tarazlaşma

492 .

Cihazın gətirilmiş xətasını təyin etmək zamanı $x_{\text{gətirilmiş}}$ kəmiyyətinin qiymətlərinin müxtəlif hallar üçün təyin edilməsi metodları hansı standartda verilmişdir?

- ГOCT 8.023 – 90
- ГOCT 8.061 – 80
- ГOCT 8.009 – 84
- ГOCT 8.027 – 89
- ГOCT 8.401 – 80

493 Cihazın dinamik rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətası arasındakı fərq necə adlanır?

- cihazın dinamik rejimdəki xətası ilə onun müvafiq ölçmə momentindəki statik xətası
- cihazın dinamik rejimdəki xətası
- cihazın ölçmə momentindəki statik xətası
- zamana görə dəyişən kəmiyyətin ölçülməsində baş verən xətası
- Ölçü cihazının dinamik xətası

494 Ölçülən kəmiyyətdən bilavasitə asılı olan xəta necə adlanır?

- dəyişən kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xəta
- ölçülən kəmiyyətin qiymətini dəyişən xəta
- multiplikativ xəta
- ölçülən kəmiyyətdən asılı olmayan xəta
- sabit kəmiyyətləri ölçərkən baş verən xəta

495 Sistemik xətələrin aradan qaldırılması üçün neçə üsuldan istifadə olunur?

- 5
- 6
- 2
- 3
- 4

496 Kobud xəta nədir?

- ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, fasiləsiz dəyişən kəmiyyətin ölçülmələri zamanı özünü biruzə verir və kəskin dəyişir

- ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, ancaq sabit kəmiyyəti ölçərkən özünü biruzə verir və kəskin dəyişir
- ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, ancaq dəyişən kəmiyyəti ölçərkən özünü biruzə verir və kəskin dəyişir
- ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, verilmiş şərait üçün bu sıranın digər nəticələrindən kəskin fərqlənir
- ölçmələr sırasına daxil olan ayrıca müşahidənin nəticəsinin elə təsadüfi xətasıdır ki, o, kəmiyyətin təkrar ölçülmələri zamanı müəyyən qanunauyğunluqla kəskin dəyişir

497 Dəqiqlik sinfi nədir?

- ölçmələrin düzgünlük xarakteristikasıdır
- ölçmə vasitəsinin dəqiqliyinin ümumiləşdirilmiş xarakteristikasıdır
- ölçmə vasitəsinin ölçmə həddidir
- ölçmə vasitəsinin həssaslıq xarakteristikasıdır
- ölçmə vasitəsinin şkalasının dəqiqliyidir

498 Ölçü cihazının üzlüyündə cihazın dəqiqlik sinfini nə göstərir?

- 0,5 işarəsi
- cihazın xətasının mütləq qiymətini
- cihazın həssaslığını
- 1000 işarəsi
- şkalanın bölgüsünün qiymətini

499 Ölçü cihazının göstəricisinin ölçülən kəmiyyətin həqiqi qiymətindən meyल्लीyi nədir?

- cihazın ölçmə həddinin təyiniidir
- ölçmə vasitəsinin (cihazın) şkalasının yoxlanmasıdır
- ölçü cihazının həssaslığının təyiniidir
- ölçmə vasitələrinin dəqiqliyi
- ölçmə xətasının həqiqi qiymətinin təyiniidir

500 .

Buraxilabilen mutləq esas xetaların h?dleri birhedli v? ya ikihedli dusturla teyi olunur (yeni $\Delta = \pm a$ ve ya $\Delta = \pm(a + bx)$). Birhedli dustur ne zaman istifade olunur?

- o zaman ki, ölçü cihazının xətalrı ən çox nisbi olur
- o zaman ki, ölçü cihazının xətalrı ən çox multiplikativ olur
- o zaman ki, ölçü cihazının xətalrı ən çox qeyri-xətti multiplikativ olur
- o zaman ki, ölçü cihazının xətalrı ən çox additiv olur
- o zaman ki, ölçü cihazının xətalrı ən çox təsadüfi olur

501 Vahid vaxt ərzində baş vermiş imtinaların miqdarına imtinaların intensivliyi deyilir. Bu intensivlik hansı düsturla təyin olunur?

- .....
- $\lambda_i = \frac{l - \Delta t}{N - m}$
- .
- $\lambda_i = \frac{l - m}{N - \Delta t}$
- ..
- $\lambda_i = \frac{l}{N - \Delta t}$

- ...
- $$\lambda_i = \frac{l - N}{\Delta t}$$
- ...
- $$\lambda_i = \frac{l - \Delta t}{N}$$

502 Hər bir elementin imtinalarının intensivliyini bilərək bu elementlərdən ibarət olan ölçmə vasitələrinin imtinalarının intensivliyini necə təyin edirlər?

- .
- $$\lambda = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$
- ....
- $$\lambda = \frac{1}{\sigma^2} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$
- ..
- $$\lambda = \frac{1}{2\sigma} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$
- ...
- $$\lambda = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$
- ....
- $$\lambda = \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot m_i$$

503 Hansı göstəricilər ölçmə vasitələrinin etibarlılıq göstəriciləri adlanır?

- ölçmə vasitələrinin konstruktiv, texnoloji, estetik parametrləri
- ölçmə vasitələrinin dəqiqlik sinifləri
- ölçmə vasitələrinin giriş və çıxış siqnallarının parametrləri, təsiredici kəmiyyətlər
- ölçmə vasitələrinin imtinalarının intensivliyi, imtinasız işləmə ehtimalı, imtinaya qədər iş payı
- ölçmə vasitələrinin çevirmə xarakteristikaları, dinamik xarakteristikaları, statik xarakteristikaları, göstəriş və ölçmə diapazonları

504 .

Təsadufi imtina ölçmə vasitəsinin işləmə müddətindən asılı olmayaraq hər anda bas verə bilər. Ona görə də qəflətən imtinaların intensivliyi zamandan asılı deyildir, yəni $\lambda(t) = \lambda = \text{const}$. Bu hal üçün ölçmə vasitəsinin imtinasız işləmə ehtimalı $P(t)$ və imtinaya qədər iş payı T_{or} hansı düsturlarla ifadə olunur?

- .
- $$P(t) = e^{-\lambda t}; T_{\text{or}} = \frac{n}{\lambda}$$
- ...
- $$P(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\lambda t}; T_{\text{or}} = \frac{\lambda}{2\sigma^2}$$
- ....
- $$P(t) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\lambda t}; T_{\text{or}} = \frac{\lambda}{\sqrt{2\pi}}$$
- ....

$$P(t) = e^{-\lambda t}; T_{\sigma} = \frac{1}{\lambda}$$

..

$$P(t) = \frac{1}{2\sigma} e^{-\lambda t}; T_{\sigma} = \frac{1}{2\sigma^2} P(t)$$

505 Metroloji etibarlılıq nədir?

- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin uzunömürlülüynü saxlamaq xassəsidir
- imtinasız işləmə ehtimalını əvvəlcədən qəbul edərək onun təmin edilmə müddətini müəyyən etməkdir
- normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin iş qabiliyyətini saxlamaq xassəsidir
- normal rejimdə və istismar şəraitində müəyyən vaxt ərzində ölçmə vasitələrinin metroloji xarakteristikalarının təyin olunmuş qiymətlərini saxlamaq xassəsidir
- normal rejimdə və istismar şəraitində ölçmə vasitələrinin elementlərinin və qovşaqlarının köhnəlməsinin və yeyilməsinin qarşısının alınmasıdır

506 Əgər N ədədi eyni tipli ölçmə vasitələrindən t saat işləmə müddətindən sonra yoxlama zamanı m ədədi çıxış olunubsa, onda yoxlamalararası interval korrektə olunur. Korrektə olunmuş yoxlamalararası interval hansı düsturla təyin olunur?

....

$$T_y^* = \frac{\ln(1 - P_{\text{m.ims}})}{\ln P_m(t)} \cdot t$$

.....

$$T_y^* = \frac{\ln(1 - 0,5 P_{\text{m.ims}})}{\ln[0,5 - 1,5 P_m(t)]} \cdot t$$

..

$$T_y^* = \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

.

$$T_y^* = \frac{\Delta x}{\Delta t} \cdot m$$

...

$$T_y^* = \frac{\ln(1 - P_{\text{m.ims}})}{\ln[1 - P_{\text{m.ims}}]} \cdot T_y$$

507 Texniki ölçmələrdə istifadə olunan ölçmə vasitələri üçün metroloji imtinanın ehtimalının buraxılabilən qiyməti hansı hədudlarda qəbul edilir?

- 0,3... 0,2
- 0,05... 0,03
- 0,03... 0,01
- 0,15... 0,05
- 0,2... 0,15

508 Metrologiyanın keyfiyyətin ölçülməsi məsələlərini öyrənən bölməsi necə adlanır?

- kvalimetriya
- orqanometriya
- etibarlılıq göstəriciləri
- məhsulun keyfiyyət göstəriciləri
- sosial-iqtisadi ölçmələr

509 Keyfiyyət göstəricilərinin nisbi qiymətləri necə ola bilər?

- multiplikativ
 statik
 ancaq ölçüsüz
 mütləq
 additiv

510 Kompleks keyfiyyət göstəricilərindən biri olan orta ədədi tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

- .
 $\dot{Q} = Q / \sum_{i=1}^n g_i$
 .....
 $\dot{Q} = \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i$
 .....
 $\dot{Q} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i^2$
 ...
 $\dot{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$
 ..
 $\dot{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$

511 Orta həndəsi tarazlaşma hansı düsturla ifadə olunur?

- .
 $\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i \cdot Q_i$
 .....
 $\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i}$
 ..
 $\bar{Q} = \sum_{i=1}^n g_i^2 \cdot Q_i^2$
 ...
 $\bar{Q} = \prod_{i=1}^n Q_i^{g_i}$
 .....
 $\bar{Q} = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n g_i / \sum_{i=1}^n \frac{Q_i}{g_i} \right)$

512 Orta ədədi tarazlaşma nə zaman istifadə olunur?

- o zaman istifadə olunur ki, toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur
 o zaman istifadə olunur ki, keyfiyyətin kompleks göstəricisi özündə eyni cinsli fərdi göstəriciləri birləşdirir və toplananlar arasındakı səpələnmə kiçikdir
 ən kiçik kvadratlar metodunda istifadə olunur

- eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərini kompleksləşdirən zaman
- fərdi göstəricilərin aşağı və yuxarı qiymətlərini təyin edən zaman

513 Ən kiçik kvadratlar metodunda nə istifadə olunur?

- keyfiyyətin kompleks göstəricisi ir
- orta kvadratik tarazlaşma
- eyni cinsli olmayan keyfiyyət göstəricilərinin kompleksləşdirən
- fərdi göstəricilər
- toplananlar arasındakı səpələnmə daha çoxdur

514 Əsas və vacib keyfiyyət göstəricilərinin aşağı qiymətlərini ikinci dərəcəli göstəricilərin yüksək qiymətləri ilə kompensə etmək olmaz. Belə halın qarşısını almaq üçün keyfiyyətin kompleks göstəricisini müəyyən əmsala vururlar. Bu əmsal necə adlanır?

- kompensə əmsalı
- veto əmsalı
- konkordasiya əmsalı
- çəki əmsalı
- müqayisə əmsalı

515 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- aşağı səviyyənin kompleks göstəriciləri
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri
- düzlük
- işıqlanma

516 Nəyin vasitəsilə məhsulun keyfiyyəti qiymətləndirilir?

- məhsulun layihələndirilmə səviyyəsinin
- ümumiləşmiş keyfiyyət göstəricisinin
- məhsulun istismar səviyyəsinin
- məhsulun elə xassələrinin məcmuusunun
- fərdi keyfiyyət göstəricilərinin

517 Ümumiləşmiş keyfiyyət göstəricisi nədir?

- məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun yararsızlığı qiymətləndirilir
- məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun layihələndirilmə səviyyəsi müəyyənləşdirilir
- məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun istismar səviyyəsi müəyyənləşdirilir
- məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun fərdi keyfiyyət göstəriciləri təyin edilir
- məhsulun elə xassələrinin məcmuudur ki, onun vasitəsilə məhsulun keyfiyyəti qiymətləndirilir

518 Ekspert metodu ən çox hansı keyfiyyət göstəricilərini təyin edən zaman istifadə olunur?

- etibarlılıq göstəricilərini
- təyinat göstəricilərini
- təhlükəsizlik göstəricilərini
- standartlaşdırma və unifikasiya göstəricilərini
- ergonomik və estetik göstəricilərini

519 Məhsulun keyfiyyətini təyin etmək üçün istifadə olunan kombinator metodu hansı ölçmələrin

birləşməsidir?

- mütləq və nisbi ölçmələrin
- statik və dinamik ölçmələrin
- dolaylı və cəmləşdirmə ölçmələrin
- dinamik və evristik ölçmələrin
- aləti və orqanoleptik ölçmələrin

520 Ekspert metodunun tətbiqi neçə şərtə riayət edilməsini tələb edir?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

521 Ekspertlər neçə formada öz rəylərini ifadə edirlər?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

522 Keyfiyyətin ekspertizasında rəy qərarlaşdırma nədir?

- məhsulun ölçülən keyfiyyət göstəricilərinin sırasının təhlili və qərar qəbul edilməsidir
- keyfiyyət göstəricilərinin yoxlanmasıdır
- ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin istənilən formada cərgəyə düzülməsidir
- ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin üstünlük qaydasında onların vacibliyinə və çəkisinə görə düzülməsidir
- ölçmə obyektlərinin qiymətlərinin təyin olunmasının mürəkkəblik dərəcəsidir

523 Məhsulun texnolojiluluq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun istehsalının xüsusi material tutumu
- məhsulun rəngi
- məhsulun dizaynı
- tərkibi
- məhsulun utilləşdirilməsinin əmək tutumu

524 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- quraşdırma ayarlılığı
- sabitlik
- təmizlik
- məsaməlik
- saxlanma üsul və vasitələri

525 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- intinasız işləmə
- sabitlik
- təmizlik
- məsaməlik
- saxlanma üsul və vasitələri

526 Keyfiyyət göstəricilərinin müqayisəsi hansı şkalaya görə aparılır?

- təsnifat və ya mütləq şkalalara görə
- intervallar və ya nisbətər şkalasına görə
- adların və ya cərgə şkalasına görə
- Mooz və ya təsnifat şkalasına görə
- Mooz və ya rənglər şkalasına görə

527 dim. nədir?

- arc.
- log.
- lim.
- dx
- ölçü simvolu

528 Keyfiyyət göstəricilərinin strukturu neçə səviyyəlidir?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

529 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- 2-ci, 3-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- işıqlanma
- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- düzlük
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri

530 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxil deyildir?

- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri
- orta səviyyənin ümumiləşmiş kompleks göstəricisi
- 2-ci, 3-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- aşağı səviyyənin kompleks göstəriciləri
- keyfiyyətin fərdi göstəriciləri

531 Əgər keyfiyyət göstəricilərinin qiymətləri hesabat yolu ilə tapılmırsa, onda bu məqsədlə ölçmələr aparılır. Bu halda ölçmələr hansı metodlar vasitəsilə aparılır?

- dinamik ölçmə metodları
- dolay və nisbi yolla ölçmələr metodları
- cəmləşdirmə və birgə ölçmələr metodları
- elementlər üzrə və kompleks ölçmələr metodları
- aləti və ekspert metodları

532 Aləti və orqanoleptik ölçmələrin göstəricilərini təyin edən zaman hansı metoddan istifadə olunur?

- statik və dinamik ölçmələrin
- mütləq və nisbi ölçmələrin
- kombinator metodu
- dinamik və evristik ölçmələrin

- dolayı və cəmləşdirmə ölçmələrin

533 Keyfiyyət göstəricilərinin bu ölçmə metodu əhalinin və ya onun ayrı-ayrı qruplarının kütləvi dindirilməsinə əsaslanır. Bu, hansı metoddur?

- kombinator ölçmə metodu
 orqanoleptik ölçmə metodu
 evristik ölçmə metodu
 sosioloji ölçmə metodu
 kompleks ölçmə metodu

534 Espertlərin rəylərinin uzlaşma ölçüsü kimi tətbiq edilən konkordasiya əmsalı hansı düsturla təyin edilir ?

- .....
- $$W = \frac{14S}{n^2(m^2 - m)}$$
- .
- $$W = \frac{6S}{n(m^2 - m)}$$
- ..
- $$W = \frac{8S}{2n(m^3 - 1)}$$
- ...
- $$W = \frac{10S}{3n(m^2 - 1)}$$
- .....
- $$W = \frac{12S}{n^2(m^3 - m)}$$

535 Ekspert qiymətləndirmə metodunda istifadə edilən çəki əmsallarının qiymətləri hansı düsturla təyin edilir?

- .....
- $$g_i = k \cdot \sum_{i=1}^n G_i / t \cdot \sum_{j=1}^m G_j$$
- ..
- $$g_i = \sum_{i=1}^n G_i \cdot k / \sum_{j=1}^m G_j \cdot t$$
- .
- $$g_i = \sum_{i=1}^n G_i / \sum_{i=1, j=1}^m G_{ij}$$
- ...
- $$g_i = \sum_{i=1}^n G_i - t \cdot \sum_{j=1}^m G_j$$
- .....
- $$g_i = \sum_{i=1}^n G_i + \sum_{j=1}^m G_j \cdot t$$

536 Məhsulun texnolojiluluq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun təmirinin əmək tutumu
- məhsulun rəngi
- məhsulun dizaynı
- tərkibi
- məhsulun utilləşdirilməsinin əmək tutumu

537 Məhsulun texnolojiluluq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun istehsalının xüsusi əmək tutumu
- məhsulun rəngi
- məhsulun dizaynı
- tərkibi
- məhsulun utilləşdirilməsinin əmək tutumu

538 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- təmirəyararlılıq
- sabitlik
- təmizlik
- məsaməlik
- saxlanmaüsul və vasitələri

539 Məmulatın etibarlılıq göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- saxlanmaüsul və vasitələri
- intinasız işləmə
- uzunömürlülük
- təmirəyararlılıq
- quraşdırmayayararlılıq

540 Bəzi hallarda ekspert metodu üzrə ölçmə Delfi metodu üzrə aparılır. Bu metodun neçə əsas xüsusiyyətləri vardır?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

541 Delfi metodu ilk dəfə Amerika alimləri T.Qordon və O.Helmer tərəfindən neçənci ildə təklif olunmuşdur?

- 1955
- 1925
- 1935
- 1940
- 1950

542 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- keyfiyyətin fərdi göstəriciləri
- işıqlanma
- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- düzlük
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri

543 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- orta səviyyənin ümumiləşmiş kompleks göstəricisi
- işıqlanma
- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- düzlük
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri

544 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyətin kompleks göstəricisinin növlərinə aiddir? (Bu göstərici iqtisadi hesabatlar zamanı ümumiləşmiş keyfiyyət göstəricisi kimi istifadə olunur).

- texnolojuluq göstəriciləri
- erqonomik göstəricilər
- estetik göstəricilər
- standartlaşdırma və unifikasiya göstəriciləri
- inteqral göstəriciləri

545 Erqonomik və estetik göstəricilərini təyin edən zaman hansı metoddan istifadə olunur?

- təhlükəsizlik göstəricilərini
- təyinat göstəricilərini
- etibarlılıq göstəricilərini
- Ekspert metodu
- standartlaşdırma və unifikasiya göstəricilərini

546 Sosioloji ölçmə metodu necə tətbiq edilir?

- kombinator ölçmə metodu ilə
- orqanoleptik ölçmə ilə
- evristik ölçmə ilə
- əhalinin kütləvi dindirilməsi ilə
- kompleks ölçmə metodu

547 Etalon numunələr (keyfiyyət etalonları) öz təyinatlarına görə neçə qrupa bölünür?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

548 Ekspertiza zamanı ekspertlər çox sayda qiymətlər verir. Əgər bu ədədlərin paylanması normal paylanma qanununa tabedirsə, onda onların orta ədədi qiymətləri də ekspertlərin sayı $n > 30 \dots 40$ olduqda normal qanuna tabe olur, $n < 30 \dots 40$ olduqda isə hansı paylanma qanununa tabe olur?

- Styudent qanununa
- üçbucaq (Simpson) qanununa
- normalaşdırılmış qanuna
- Reley qanununa
- Maksvell qanununa

549 Ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin üstünlük qaydasında onların vacibliyinə və çəkisinə görə düzəlməsi nədir?

- məhsulun ölçülən keyfiyyət göstəricilərinin sırasının təhlili və qərar qəbul edilməsidir

- keyfiyyət göstəricilərinin yoxlanmasıdır
- ölçmə obyektlərinin və ya göstəricilərin istənilən formada cərgəyə düzülməsidir
- Keyfiyyətin ekspertizasında rəqlaması
- ölçmə obyektlərinin qiymətlərinin təyin olunmasının mürəkkəblik dərəcəsidir

550 Ölçü vahidinin cəbri cəminin xassəsi hansıdır?

- “o”-a bərabərdir.
- multiplikativlik.
- additivlik.
- sabiddir.
- dəyişəndi.

551 Fiziki, və qeyri fiziki kəmiyyətlər haqqında informasiya almaq nədir?

- informasiyanı avtomatlaşdırmaq üçün.
- Ölçmələrin məqsədi
- verilmiş kəmiyyətləri təzələmək üçün.
- kəmiyyətləri dəyişdirmək üçün.
- kəmiyyətləri qeyd etmək üçün.

552 müqayisəetmə ölçülən kəmiyyətlərin qiyməti haqqında informasiya almağın necə yoludur?

- bilavasitə.
- sadə
- cəmləmə
- differensial.
- üst-üstə düşmə.

553 Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və azalması üzrə qurulmuş sıra əsasında hansı şkala yaranır?

- Reper şkalası.
- cərgə.
- intervallar.
- nisbətlər.
- fərqlər şkalası.

554 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- adi
- mürəkkəb
- qarşılıqlı
- Selsi.
- Reper.

555 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- mürəkkəb
- qarşılıqlı
- Fəranqeyt şkalası
- Reper.
- adi

556 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılmır?

- Reomyer.
- Faranqeyt şkalası.
- Reper.
- Selsi.
- Kelvin.

557 Bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinki ilə müqayisə etmək informasiya almağının hansı yoludur?

- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinki ilə toplamaq
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətinkindən çıxmaq
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətinkinə bölünür
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətinkinə vurulur
- ən sadə

558 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- uzunluq, kütlə
- rəngin ölçüsü
- sürətin keçisi
- kütlənin ölçüsü
- uzunluğun ölçüsü

559 Aşağıdakılardan hansı işlədilmir?

- "kütlənin ölçüsü", "kütlə"
- "uzunluğun ölçüsü", "kütlənin ölçüsü"
- "uzunluq", "kütlənin ölçüsü"
- "uzunluğun ölçüsü", "kütlə"
- "uzunluq", "kütlə"

560 Kelvin şkalasında ölçmə başlangıcı kimi hansı temperatur qeyd edilmişdir?

- ..
- 50°K.
- ...
- 100°K.
- ....
- -100°K.
- .....
- -50°K.
- .
- 0°K.

561 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- sürətin keçisi
- rəngin ölçüsü
- bir kəmiyyəti başqasına bölən zaman alınan nəticənin ölçü vahidi o kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin nisbətinə bərabərdir.
- tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- kütlənin ölçüsü

562 Ölçmələrin məqsədi nədən ibarətdir?

- informasiya almaqdan

- Əsas fiziki kəmiyyətlər.
- Məhsulun istifadəsinin səmərəliliyi
- ölçülən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası.
- Kütlə

563 Intervallar şkalası ancaq nə ölçülə bilər?

- Zaman
- Renar şkalası
- Mütləq şkala
- Cərgə şkalası
- Reomyer şkalası

564 Elektrik hərəkətdirici qüvvə vahidinin ilkin dövlət etalonu hansı standartla müəyyən olunur?

- ГOCT 8. 0 75-80.
- ГOCT 8. 0 72-75.
- ГOCT 8. 0 25-75.
- ГOCT 8. 0 75-90
- ГOCT 8. 0 25-70.

565 Yoxlama sxemləri neçə yoxlama sxeminə bölünür?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

566 Vahidin ölçüsü haqqında informasiyanın ötürülməsinin hər bir pilləsində dəqiqliy neçə dəfə itirilir?

- 1...2
- 2...3
- 3...5
- 4...5
- 5...6

567 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

- əlavə
- müqayisə
- ilkin
- təzə
- son

568 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aid deyil?

- çeşid
- ilkin
- nüsxə
- müqayisə
- işçi

569 Yoxlama sxemlərinin növlərinə hansıları aid etmək olar? 1.dövlət yoxlama sxemlərini; 2.sahə

yoxlama sxemlərini; 3.lokal yoxlama sxemlərini; 4.beynəlxalq yoxlama sxemlərini; 5.regional yoxlama sxemlərini

- 4,5
- 1,2,3
- 3,5
- 3,4,5
- 2,3,4

570 ..... vahidlərinin ölçülərinin işçi etalonlara ötürmək üçün istifadə edilir?

- ikinci etalonu
- müqayisə etalonu
- nüsxə etalonu
- şahid etalonu
- işçi etalonu

571 Sahid etalonu hansı məqsəd ilə yaradılır?

- vahidlərin ölçülərinin işçi etalonlara ötürülməsi üçün
- bu və ya digər səbəblərdən bir-biri ilə bilavasitə müqayisə oluna bilməyən etalonları müqayisə etmək üçün
- cari metroloji işlərin aparılması üçün
- 100-dən 1500-dək tezlikli diapozonda yerləşən dəyişən cərəyan gərginlik vahidini ölçmək üçün
- dövlət etalonun saxlanması yoxlamaq və onu xarab olması və ya itməsi hallarında əvəz etmək üçün

572 Nümunəvi ölçmə vasitələri onların attestasiya dəqiqliyindən asılı olaraq necə bölünür?

- xətalı və xətasız
- 1-ci və 2-ci
- sadə və mürəkkəb
- paralel və perpendikulyar
- dəqiq və qeyri-dəqiq

573 Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə dövlət komitəsi hansı etalonları təsdiq edir?

- Dövlət metroloji xidmətin
- Dövlət
- Standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma institutunun
- Nazirlər kabinetinin
- metroloji orqan

574 Dövlət etalonları kimin tərəfindən təsdiq edilir?

- Dövlət metroloji xidməti
- Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə dövlət komitəsi.
- Standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma institutu
- Nazirlər kabineti
- metroloji orqan

575 Multiplikativlik nədir?

- “o”-a bərabərdir.
- ölçü vahidinin cəbri cəminin xassəsi
- additivlik.
- sabiddir.

- dəyişəndi.

576 Hansı şərt ödəndikdə kəmiyyət ölçüsüz kəmiyyət adlanır?

- .
 $0 \leq x \leq 1$.
- “o” olduqda.
 göstəriciləri dəyişmədikdə.
 funksional qanulla artdıqda.
 nisbi azaldıqda.

577 Cərgə şkalası əsasında hansı sıra yaranır?

- Reper şkalası.
 Ölçülən kəmiyyətlərin ölçülərinin artması və azalması üzrə qurulmuş intervallar.
 nisbətlər.
 fərqlər şkalası.

578 Nöqtələr arasındakı intervallar məlum deyilsə bu Reper şkalasının hansı cəhətidir?

- nöqtələr
 mənfi
 bahalı
 mürəkkəb
 böyük

579 Hansı şkalanın tətbiqi səmərəli sayılır?

- qarşılıqlı
 Kelvin
 Reper.
 adi
 mürəkkəb

580 5 qaydanı rəhbər tutmaqla nəyi təyin etmə mümkündür?

- materialın rəngini
 törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini
 materialın müqavimətini
 materialın həcmi
 materialın parametrlərini

581 Ölçülən kəmiyyətlərin keyfiyyətcə fərqlənməsi nə ilə xarakterizə olunur?

- ekoloji göstəricilərlə.
 ölçü vahidləri ilə
 fiziki obyektlərin bütün xassələri ilə.
 işıq şiddəti ilə.
 cərgə şkalası ilə.

582 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- rəngin ölçüsü
 uzunluq, kütlənin ölçüsü
 uzunluğun ölçüsü

- kütlənin ölçüsü
- sürətin kəçisi

583 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- sürətin kəçisi
- rəngin ölçüsü
- kütlənin ölçüsü, kütlə
- uzunluğun ölçüsü
- kütlənin ölçüsü

584 Ölçü vahidlərinin cəbri multiplikativ yeganə hansı əməliyyatdan ibarətdir?

- bölmədən ibarətdir.
- vurulmadan ibarətdir.
- nisbətdən ibarətdir.
- toplanmadan ibarətdir.
- çıxmadan ibarətdir.

585 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- rəngin ölçüsü
- ölçü vahidlərinin cəbri cəmi multiplikativdir, yeni yeganə bir əməliyyatdan vurulmadan ibarətdir
- tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- kütlənin ölçüsü
- sürətin kəçisi

586 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- rəngin ölçüsü
- hər hansı qüvvətə yüksəldilmiş kəmiyyətin ölçü vahidi onun həmin qüvvətə yüksəldilmiş ölçü vahidinə bərabərdir.
- tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər
- kütlənin ölçüsü
- sürətin kəçisi

587 ..... fiziki və qeyri fiziki ölçülər haqqında inforasiya almaqdan ibarətdir?

- Əsas fiziki kəmiyyətlər.
- ölçmələrin məqsədi.
- Kütlə
- ölçülən kəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikası.
- Məhsulun istifadəsinin səmərəliliyi

588 Zaman ancaq hansı şkala üzrə ölçülə bilər?

- Renar şkalası
- İntervallar şkalası
- Reomyer şkalası
- Cərgə şkalası
- Mütləq şkala

589 100-dən 1500-dək tezliklər diapozonunda yerləşən dəyişən cərəyan gərginliyi vahidlərinin xüsusi dövlət etalonu hansı standartla meəyyən edilir?

- ГOCT 8. 0 25-80

- ГOCT 8. 0 75-90
- ГOCT 8. 0 72-75.
- ГOCT 8. 0 25-75
- ГOCT 8. 0 75-70

590 Etalonun 10.....30 dəfəlik dəqiqlik ehtiyatı informasiyanın ötürülməsini neçə pillədə həyata keçirməyə imkan verir?

- 10
- 2
- 4
- 6
- 8

591 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

- əlavə
- nüsxə
- ilkin
- təzə
- son

592 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

- əlavə
- işçi
- ilkin
- təzə
- son

593 Nümunəvi ölçülər və ölçü şihazları harada saxlanılır?

- Azərdövlətstandartda
- akkreditləşdirilmiş laboratoriyada
- təşkilatlarda
- nazirliklərdə
- dövlət nəzarət laboratoriyalarında

594 Ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyinə görə vahid ölçülərin təsnifatına hansılar daxildir?

1.Etalonlar;2.Nisbi ölçmələr;3.Nümunəvi ölçü və ölçü cihazları;4.Mütləq ölçmələr; 5.İşçi ölçü və ölçü cihazları.

- 2,5
- 1,3,5
- 1,3
- 4,5
- 3,5

595 Dövlət yoxlama sxeminin çertyoju ibarətdir? 1.etalonlar sahəsi;2.nümunəvi ölçmə vasitələri sahəsi;3.elektron cihazlar sahəsi; 4. işçi ölçmə vasitələri;5.ölçü cihazları sahəsi

- 1,2,5
- 1,2,4
- 3,4
- 1,4

1,5

596 ..... görə digər ölçmə vasitələri yoxlanılır və onlar nümunə kimi təsdiq edilir?

- dövlət etalonlarına
 nümunəvi ölçmə vasitələrinə
 şahid etalonlarına
 işçi ölçmə vasitələrinə
 ilkin etalonlara

597 Cari metroloji işlərin aparılması üçün hansı etalonlar istifadə olunur?

- 100-dən 1500-dək tezlikli diapozonda yerləşən dəyişən cərəyan gərginlik vahidini ölçmək üçün
 İşçi etalonlar
 dövlət etalonunun saxlanması yoxlamaq və onun xarab olması və ya itməsi hallarında əvəz etmək üçün
 bu və ya digər səbəblərdən bir-biri ilə bilavasitə müqayisə oluna bilməyən etalonları müqayisə etmək üçün
 vahidlərin ölçülərinin işçi etalonlara ötürülməsi üçün

598 Etalonların yoxlama sxemləri haqqında əsas müddəalar hansı standartda əsasən müəyyən olunur?

- İSO 8402
 ГOCT 8. 0 61-80
 ГOCT 8. 0 61-90
 AZS 8. 0 61-96
 AZS 8. 0 61-98

599 Ölkə üçün rəsmi təsdiq edilmiş ilkin və ya xüsusi etalon necə adlanır?

- ikinci
 dövlət
 ilkin etalon
 xüsusi
 sonuncu

600 Ölçü simvolu hansıdır?

- arc.
 log.
 lim.
 dx.
 dim.

601 Şərt “o” olduqda kəmiyyət necə adlanır?

- .
  $0 \leq x \leq 1$.
 ölçüsüz
 göstəriciləri dəyişmədikdə.
 funksional qanulla artdıqda.
 nisbi azaldıqda.

602 Ölçmələrin məqsədi nədən ibarətdir.

- informasiyanı avtomatlaşdırmaq üçün.
 fiziki, və qeyri fiziki kəmiyyətlər haqqında informasiya almaqdan.

- verilmiş kəmiyyətləri təzələmək üçün.
- kəmiyyətləri dəyişdirmək üçün.
- kəmiyyətləri qeyd etmək üçün.

603 Ölçülən kəmiyyətlərin qiyməti haqqında informasiya almağın ən sadə yolu hansıdır?

- bilavasitə.
- müqayisəetmə
- cəmləmə
- differensial.
- üst-üstə düşmə.

604 Reper şkalasının tətbiqi necə hesab edilir?

- Faranqeyt şkalası.
- səmərəli sayılmır
- Selsi.
- Kelvin.
- səmərəli

605 Hansı şkalasının tətbiqi səmərəli sayılır?

- qarşılıqlı
- Reomyer
- Reper
- adi
- mürəkkəb

606 Reper şkalasının mənfi cəhəti nədir?

- nöqtələr arasındakı intervallar kiçikdir.
- nöqtələr arasındakı intervallar məlum deyil.
- bahalıdır.
- mürəkkəb mexanizimidir.
- nöqtələr arasındakı intervallar böyükdür.

607 Törəmə kəmiyyətlərin ölçü vahidlərini təyin edən zaman neçə qaydanı rəhbər tutmaq lazımdır?

- 1
- 5
- 4
- 3
- 2

608 Aşağıdakılardan hansı işlədilir?

- rəngin ölçüsü
- uzunluğun ölçüsü, kütlə
- uzunluğun ölçüsü
- kütlənin ölçüsü
- sürətin kəçisi

609 İnformasiya almağının ən sadə yolu hansıdır?

- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətiyəkindən çıxmaq.
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətiyəinki ilə müqayisə etmək.

- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiyanı digər kəmiyyətininki ilə toplamaq
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətininki vurulur.
- bir ölçülən kəmiyyətin ölçüsü haqqında olan informasiya digər kəmiyyətininki bölünür

610 Dimension sözü necə tərcümə olunur?

- ölçmələrin vəhdəti
- ölçü və ya ölçü vahidi kimi
- intervallar şkalası
- nisbətlər şkalası
- ölçmə dipazonu

611 Aşağıda verilənlərdən hansı doğrudur?

- rəngin ölçüsü
- bir necə kəmiyyətin hasilinin ölçü vahidi 0 kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin hasilinə bərabərdir.
- tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- kütlənin ölçüsü
- sürətin keçisi

612 Aşağıda verilənlərdən hansı doğru deyil?

- hər hansı qüvvətə yüksəldilmiş kəmiyyətin ölçü vahidi onun həmin qüvvətə yüksəldilmiş ölçü vahidinə bərabərdir.
- tənliklərin sağ və sol hissələrində olan ölçü vahidləri bir-birinə uyğun olmaya bilər.
- ölçü vahidlərinin cəbri cəmi multiplikativdir, yeni yeganə bir əməliyyatdan vurulmadan ibarətdir.
- bir necə kəmiyyətin hasilinin ölçü vahidi 0 kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin hasilinə bərabərdir.
- bir kəmiyyəti başqasına bölən zaman alınan nəticənin ölçü vahidi o kəmiyyətlərin ölçü vahidlərinin nisbətinə bərabərdir.

613 Selsi temperatur şkalasında bir dərəcə nəyə bərabərdir?

- buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı intervalın yüzdə iyirmi hissəsinə.
- buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı intervalın yüzdə bir hissəsinə.
- buzun ərimə temperaturu ilə suyun qaynama temperaturu arasındakı intervalın yüzdə on hissəsinə.
- buzun ərimə temperaturuna
- suyun qaynama temperaturuna

614 Vahid ölçünün bərpa olunmasını və saxlanmasını yoxlama sxeminə əsasən onun özündən aşağıda duran ölçmə vasitələrinə ötürülməsini təmin edən ölçmə vasitəsi hansıdır?

- baza nümunəsi
- etalon
- dövlət etalonu
- standart
- ölçü cihazı

615 İkinci etalonlar öz vəzifələrinə görə neçə etalona bölünürlər?

- 6
- 4
- 2
- 3
- 5

616 Etalonun 30.....100 dəfəlik dəqiqlik ehtiyatı informasiyanın ötürülməsini neçə pillədə həyata

keçirməyə imkan verir?

- 7
- 4
- 3
- 5
- 6

617 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ikinci etalonun növlərinə aiddir?

- əlavə
- çeşid
- ilkin
- təzə
- son

618 Dövlət nəzarət laboratoriyalarında nələr saxlanılır?

- şihazlar
- nümunəvi ölçülər və ölçü şihazları
- ölçülər
- laboratoriya
- təşkilatlarda

619 Bilavasitə müqayisə metodunda müqayisənin nəticəsi necə kəmiyyətdir?

- sabit
- təsadüfi
- diskret
- dəyişən
- kəsilməz

620 Etalonlar 2 növə bölünür. Bunlardan biri ilkin digəri isə hansı etalondur?

- altıncı
- ikinci
- üçüncü
- dördüncü
- beşinci

621 İşçi etalonlar nə üçün istifadə olunur?

- 100-dən 1500-dək tezlikli diapozonda yerləşən dəyişən cərəyan gərginlik vahidini ölçmək üçün
- cari metroloji işlərin aparılması üçün
- dövlət etalonunun saxlanmasını yoxlamaq və onun xarab olması və ya itməsi hallarında əvəz etmək üçün
- bu və ya digər səbəblərdən bir-biri ilə bilavasitə müqayisə oluna bilməyən etalonları müqayisə etmək üçün
- vahidlərin ölçülərinin işçi etalonlara ötürülməsi üçün

622 Metroloji praktikada hansı etalonlar geniş istifadə olunur?

- dövlət
- ikinci
- ilkin
- xüsusi
- sonuncu

623 Vahidlərin ölçülərinin ötürülməsinin metroloji ən yüksək bənd hansıdır?

- şkala
- etalon
- nümunəvi ölçü
- ölçü cihazları
- işçi ölçü

624 Hansı etalonlar ölçü vahidinin beynəlxalq miqyasda qəbul olunmuş təyinatına uyğun gələn dövlət etalonudur?

- ilkin və sonuncu
- ilkin
- ikinci
- sonuncu
- ikinci və sonuncu

625 Səpələnmənin təsirini nəzərə almamaq üçün müqayisə vaxtı alınmış meyillənmə işçi ölçmə vasitəsinin standart meyillənməsindən ən azı neçə dəfə az olmalıdır?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

626 Vahidlər ölçülərinin ötürülməsi ..... vasitəsi ilə həyata keçirilir?

- müqayisəetmə
- yoxlama
- nəzarət
- müşahibə
- ölçmələr

627 Ən çox iş qabiliyyəti gündüz hansı saat intervalında müşahidə olunur?

- 15-17
- 14-17
- 13-16
- 10-16
- 12-18

628 Təsiredici faktorların yox edilməsi üçün müəyyən üsullar işlənib hazırlanmışdır. Aşağıdakılardan hansı bu üsullardan deyil?

- simmetrik ölçmələr üsulu
- üsulu
- əvəzetmə üsulu
- işarəyə görə kompensəetmə
- qarşıqoyma metodu

629 İş prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq neçə işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- 7
- 3

- 4
- 5
- 6

630 İşıqlanma dərəcəsi 50 lk olan zaman fasiləsiz iş zamanı aydı görmə müdəti neçə faiz azalır?

- 10 faiz
- 57 faiz
- 50 faiz
- 26 faiz
- 15 faiz

631 İşarəyə görə kompensətmə metodunda ölçmə neçə dəfə azalır?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

632 Mikroklimat, müxtəlif şüalanmalar, havanın təmizliyi, iş yerinin işıqlanması, vibrasiya və s. hansı metroloji faktorlar qrupuna aiddir?

- ölçmə obyektı
- ölçmə şəraiti
- ölçmə subyektı
- ölçmə vasitəsi
- ölçmə üsulu

633 ..... ölçülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz olunmasından ibarətdir?

- üst-üstə düşmə metodu
- əvəzetmə metodu
- qarşıqoyma metodu
- kompensasiyaetmə metodu
- simmetrik ölçmə metodu

634 İş prosesinin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq 3 işıqlanma sistemi tətbiq edilir. Aşağıdakılardan hansı bu sistemə aiddir?

- qeyri-simmetrik
- ümumi, yerli, kombinəedilmiş
- təbii
- süni
- simmetrik

635 Maksimum görmə hansı intervalda olur?

- 800-1000 lk
- 600-1000 lk
- 600-1200 lk
- 700-1000 lk
- 500-1500 lk

636 Əgər təsiredici faktor ölçülən qiyməti müəyyən əmsala vurmaqla yox edilsə bu zaman hansı

metoddan istifadə olunur?

- qarşılıqlı əvəzətmə metodu
- qarşıqoyma metodu
- əvəzətmə metodu
- işarəyə görə kompensətmə metodu
- kompensətmə metodu

637 Zamana görə xətti funksiya olan hər hansı faktorun artan təsirinin yox edilməsi üçün nə tətbiq olunur?

- heç biri
- qarşıqoyma metodu
- əvəzətmə metodu
- işarəyə görə kompensətmə metodu
- simmetrik ölçmələr üsulu

638 Yerli işıqlanma sistemi nə üçün tətbiq edilir?

- bütün binası işıqlandırmaq üçün
- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
- ümumi işıqlanmaların birgə təsiri üçün
- yerli işıqlanmaların birgə təsiri üçün

639 Ekspert və ya eksperimençinin ölçmə prosesinə subyektiv təsiri hansı faktorlardan asılı deyil?

- ölçmə apararı şəxsin əhval ruhuyəsindən
- şəxsin peşə hazırlığından
- psixoloqfizioloji vəziyyətdən
- erqonomik tələblərə riayət olunmasından
- havanın təmizliyindən

640 Ümumi işıqlanmaya nə zaman icazə verilir?

- sadə ölçmə apardıqda
- aşağı dəqiqlikli ölçmə apardıqda
- yuxarı dəqiqlikli ölçmə apardıqda
- həm aşağı, həm yuxarı dəqiqlikli
- orta dəqiqlikdə ölçmə apardıqda

641 dövlət etalonlarının az yeyilməsi təmin edilməsi üçün nə etmək lazımdır? hansı məqsəd ilə yaradılır?

- dövlət etalonların az işlətmək
- vaxt itkisini azaltmaq
- İkinci etalonlar
- çox gəlir əldə etməsini təmin etmək
- az maliyyə sərt etmək

642 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr apararı zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınır?

- ölçmə üsulu
- müşahidəçi

- rəng
- sürət
- təcil

643 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınır?

- təcil
- ölçmə vasitəsi
- müşahidəçi
- rəng
- sürət

644 Vahid ölçülərin ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyə görə neçə təsnifatı qəbul edilib?

- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

645 Etalonlar neçə növə bölünür?

- 6
- 3
- 2
- 4
- 5

646 İkinci etalonlar hansı məqsəd ilə yaradılır?

- vaxt itkisini təmin etmək
- çox gəlir əldə etməsi
- dövlət etalonlarının az yeyilməsi təmin etmək
- az maliyyə sərt edilməsi
- dövlət etalonların çox yeyilməsi

647 Ölçmə vasitəsi ilə vahid ölçünü oturmə vasitəsi arasındakı fərq çox vaxt necə olur?

- mütləq
- şərti
- gözəyarı
- nisbi
- dəqiq

648 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorların hansının təsiri nəzərə alınmır?

- Mexaniki ölçmə
- ölçmə üsulu
- ölçmə vasitələri
- subyekt
- ölçmə obyektı

649 Şkaladan müşahidəçinin gözlərinə qədər olan optimal məsafə aşağıdakı düsturlardan hansı ilə

təyin olunur?

.....

$$l = h^2 \cdot \operatorname{tg} \alpha$$

.

$$l = \frac{h}{\operatorname{tg} \alpha}$$

..

$$l = \frac{\operatorname{tg} \alpha}{h}$$

...

$$l = h \cdot \operatorname{tg} \alpha$$

.....

$$l = \frac{h^2}{\operatorname{tg} \alpha}$$

650 Linqin müvazinət şərti necə ifadə olunur?

..

$$m_1 l_1 = m l_2$$

.

$$m l_1 = m_1 m_2$$

.....

$$m = l m_1$$

.....

$$m = m_1 \cdot m_2$$

...

$$m = m_1 + m_2$$

651 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparən zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınmır?

ölçmə obyektinin

subyektin

ölçmə üsulunun

ölçmə vasitəsinin

müşahidəçinin

652 Ölçü cihazını operatorun qarşısında neçə dərəcə bucaq altında yerləşdirirlər?

.....

$$\pm 15^\circ$$

.

$$\pm 30^\circ$$

..

$$\pm 45^\circ$$

...

$$\pm 60^\circ$$

.....

$$\pm 90^\circ$$

653 Hansı üsulda ölçmə iki dəfə aparılır və hər iki təcrübənin orta ədədi qiyməti götürülür?

- ölçmə vasitəsi
- işarəyə görə kompensətmə
- əvəzetmə metodu
- qarşıqoyma metodu
- ölçmə üsulu

654 Metroloji normalara əsasən insan gözü müxtəlif əşyaları neçə "lk" işıqlanmada görə bilər?

- 500-700 lk
- 600-1000 lk
- 700-800 lk
- 100-200 lk
- 1000-1500 lk

655 Təsiredici faktorlara əks təsir göstərilməsi üçün 2 ölçmənin orta ədədi qiyməti tapılır. Bu hansı ölçmə üsuluna aiddir?

- heç birinə
- işarəyə görə kompensasiya üsuluna
- qarşıqoyma üsuluna
- əvəzetmə üsuluna
- simmetrik ölçmələr üsuluna

656 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparən zaman metroloji təcrübədə hansı faktor nəzərə alınmır?

- ölçmə şəraiti
- ölçmə predmeti
- ölçmə obyektı
- ölçmə vasitəsi
- ölçmə üsulu

657 Hansı işıqlamada əmək məhsuldarlığı 10% artıq olur?

- kombinəedilmiş
- təbii
- süni
- ümumi
- yerli

658 Əgər təsiredici faktor ölçülən qiyməti müəyyən əmsala vurmaqla yox edilsə, onda işarəyə görə kompensətmənin əvəzinə hansı ölçmə tətbiq edilir?

- heç biri
- qarşıqoyma metodu
- əvəzetmə metodu
- işarəyə görə kompensətmə metodu
- simmetrik ölçmələr üsulu

659 Optimal şəraitdə aydın görmə müddəti fasiləsiz iş zamanı nəqədər təşkil edir?

- 24
- 3
- 6

- 7
 12

660 Ölçmələrin nəticələrinə hansı faktorlar təsir edir?

- yalnız ölçmə şəraiti
 yalnız obyektiv
 yalnız subyektiv
 həm obyektiv, həm subyektiv
 yalnız ölçmə üsulu

661 Bütün otağı işıqlandırmaq üçün tətbiq olunan işıq sistemi hansıdır?

- Günəş işığı
 ümumi
 yerli
 kombinə olunmuş
 gözlə görünən işıq

662 Ümumi işıqlanma ilə ölçmə zamanı işığın istiqaməti ..... ?

- nümunənin xassələrindən asılıdır
 rol oynanır
 rol oynayır
 işıqlandıran subyektədən asılıdır
 işıqlandırılan obyektədən asılıdır

663 Vahidlərin ölçülərini işçi etalonlara ötürmək nə etmək lazımdır?

- Vahidlərin ölçülərini ikinci etalonları yaradılır
 Nüsxə etalonları yaradılır
 Vahidlərin ölçülərini müqayisə etalonları yaradılır
 Vahidlərin ölçülərini Dövlət etalonları yaradılır
 Vahidlərin ölçülərini şahid etalonları yaradılır

664 Yüksək dəqiqlikli ölçmələr aparən zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorlardan hansının təsiri nəzərə alınır?

- təcil
 ölçmə obyektini
 müşahidəçi
 rəng
 sürət

665 Vahid ölçülərin ötürülmə vasitələrinin dəqiqliyə görə neçə təsnifatı qəbul edilib?

- nümunəvi ölçü, işçi ölçü
 etalonlar, nümunəvi ölçü, ölçü cihazları
 etalonlar, şkalalar, ölçü cihazları
 ölçü cihazı, işçi ölçü cihazı
 yalnız şkalalar

666 Hansı etalonları tanıyırsınız?

- baza nümunəsi
 ilkin və ikinci

- yüksək və alcaq
- əvvəlinci və sonuncu
- ilkin və axırıncı

667 Nüsxə etalonları hansı məqsəd ilə yaradılır?

- Vahidlərin ölçülərini ikinci etalonlara ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini işçi etalonlara ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini müqayisə etalonlarına ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini Dövlət etalonlarına ötürmək
- Vahidlərin ölçülərini şahid etalonlarına ötürmək

668 ..... Cari metroloji işlərin aparılması üçün istifadə olunan etalonlardır?

- müqayisə etalonları
- işçi etalonlar
- ilkin etalonlar
- dövlət etalonları
- nüsxə etalonları

669 Ən çox iş qabiliyyəti səhər hansı saat intervalında müşahidə olunur?

- 6-12
- 8-12
- 6-9
- 5-12
- 5-9

670 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparan zaman metroloji təcrübədə aşağıdakı faktorların hansının təsiri nəzərə alınmır?

- ölçmə vasitəsi
- vəsait
- ölçmə obyektı
- subyekt
- ölçmə üsulu

671 Maksimum görmə neçə "lk" işıqlanma zamanı olur?

- 800-1000
- 500-1000
- 600-1000
- 400-900
- 500-900

672 Optimal şəraitdə fasiləsiz iş zamanı aydın görmə müddəti neçə saatdır?

- 6 saat
- 3 saat
- 4 saat
- 2 saat
- 1 saat

673 Ölçülən kəmiyyətin məlum olan ölçü ilə əvəz oluması üsulu hansı üsuldur?

- ölçmə obyektı

- əvəzetmə üsulu
- ekspert və ya eksperiment ölçmə
- qarşıqoyma metodu
- işarəyə görə kompensəetmə metodu

674 Zamana görə xətti funksiya olan hər hansı faktorunun artan təsirinin yox edilməsi üçün hansı ölçmə üsulundan istifadə edilir?

- qarşılıqlı ölçmə üsulu
- simmetrik ölçmə üsulu
- qeyri-simmetrik ölçmə üsulu
- bərabər ölçmə üsulu
- qeyri-bərabər ölçmə üsulu

675 Təbii işıqlanmada əmək məhsuldarlığı süni işıqlanmadan nə qədər çoxdur?

- 15 faiz
- 10 faiz
- 20 faiz
- 5 faiz
- 3 faiz

676 İşıqlanma neçə üsulla hayata keçirilir?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

677 Aydın görmə və onun müddəti nədən asılıdır?

- havanın axın sürətindən
- işıqlanma dərəcəsindən
- günün vaxlarından
- havanın nəmliyindən
- havanın temperaturundan

678 Hansı işıqlanmada işığın istiqaməti xüsusi rol oynamır?

- süni
- ümumi
- kombinəedilmiş
- yerli
- təbii

679 Normal görmə qabiliyyətinə malik insan xırda əşyaları neçə “lk” işıqlanmada bir-birindən seçə bilər?

- 80-100
- 50-70
- 80-200
- 80-120
- 80-220

680 Ümumi işıqlanma sistemi nə üçün tətbiq edilir?

- bütün binası işıqlandırmaq üçün
- bütün otağı işıqlandırmaq üçün
- bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün
- ümumi işıqlanmaların birgə təsiri üçün
- yerli işıqlanmaların birgə təsiri üçün

681 Ekspert və ya eksperimençisi ölçmə prosesinə öz subyektiv təsirini göstərir ki, bu təsir imkan daxilində ..... ?

- əvvəl azalıb, sonra artmalıdır
- azalmalıdır
- artmalıdır
- monoton qalmalıdır
- əvvəl artıb, sonra azalmalıdır

682 Bilavasitə işçi yerini işıqlandırmaq üçün tətbiq olunan işıq sistemi hansıdır?

- təbii işıqlanma
- yerli
- ümumi
- kombinə olunmuş
- lyuminator lampa

683 Aydın görmə müddəti nədən asılıdır?

- çəxsin peşə hazırlığından
- havanın təmizliyindən
- işıqlanma dərəcəsiindən
- işıqlandırma sistemindən
- psixofizioloji vəziyyətdən

684 Aşağıdakı göstərilənlərdən hansı keyfiyyət göstəricilərinin strukturuna daxildir?

- keyfiyyətin fərdi göstəriciləri
- işıqlanma
- 5-ci, 9-cü səviyyələrin kompleks göstəriciləri
- düzlük
- keyfiyyət göstəricilərinin konkret qiymətləri

685 Tərkib kriteriyası adlanan kriteriya hansı düsturla təyin edilir?

.....

$$d = \frac{\sum_{i=1}^n |q_i - \bar{q}|}{n \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n (q_i - \bar{q})^2}}$$

.

$$d = \frac{\sum_{i=1}^n |q_i - \bar{q}|}{n \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n (q_i - \bar{q})^2}}$$

..

$$d = \frac{n \cdot \sum_{i=1}^n |Q_i - \bar{Q}|}{n \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n (Q_i - \bar{Q})^2}}$$

 ...

$$d = \frac{\frac{1}{n} \cdot \sum_{i=1}^n |Q_i - \bar{Q}|}{n \cdot \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Q_i - \bar{Q})^2}}$$

 ....

$$d = \frac{\frac{1}{n} \cdot \sum_{i=1}^n |Q_i - \bar{Q}|}{n \cdot \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Q_i - \bar{Q})^2}}$$

686 Ölçmələrin nəticəsinə təsir edən amillər hansı variantda tam göstərilir?

- havanın nəmliyi və sıxlığı, ölçmə üsulu, işə girişmə dövrü
- Əməyin sanitar-gigiyena şəraiti, Pirson kriteriyası, tərkib kriteriyası
- Ölçmə obyektı, subyekt, ölçmə üsulu, ölçmə vasitəsi, ölçmə şəraiti
- Eksperimentin aparılma şəraiti, maddənin sıxlığı, istehsalat səsləri
- Ekspertin peşə hazırlığı, maddənin sıxlığı və rəngi, havanın temperaturu və nəmliyi

687 Ölçmədən qabaq ölçülən əşya, proses və s. kifayət qədər öyrənilməlidir. Bu, ölçmənin nəticəsinə təsir edən hansı faktordur?

- Ölçmə şəraiti
- Ölçmə obyektı
- Subyekr (ekspert və ya eksperimentçi)
- Ölçmə üsulu
- Ölçmə vasitəsi

688 Ölçmələrin nəticələrinə təsir edən mikroklimat, müxtəlif şüalanmalar, havanın təmizliyi, iş yerinin işıqlanması, istehsalat səsləri, vibrasiya və s. hansı faktora aiddir?

- Ölçmə şəraiti
- Ölçmə obyektı
- Subyekr (ekspert və ya eksperimentçi)
- Ölçmə üsulu
- Ölçmə vasitəsi

689 İş prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq neçə işıqlanma sistemi tətbiq olunur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

690 .

Bucaq ölçüləri 30...40° olan skalanın isarəsini fərqləndirmək (sezmək) üçün ne qədər vaxt lazımdır?

- .....
0,3 s
 .
0,03 s
 ..
0,01 s
 ...
0,1 s
 ....
0,2 s

691 Ölçmələr zamanı təsiredici faktorların yox edilməsi üçün hansı üsullardan istifadə olunur?

- Ümumi işıqlandırma, kombinə olunmuş işıqlandırma
 Şkalanın işarəsinin seçilməsi, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması
 Yerli işıqlandırma, ümumi işıqlandırma
 Ölçmə şəraiti, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması
 Əvəzetmə, işarəyə görə kompensətmə, qarşıqoyma, simmetrik ölçmələr

692 Təsiredici faktorların yox edilməsi üçün tətbiq olunan üsullardan biri olan bu üsulla ölçmələr zamanı sabit maqnit sahələrinin təsirini kompensə etmək mümkündür. Bu, hansı üsuldur?

- Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu
 Əvəzetmə üsulu
 İşarəyə görə kompensətmə üsulu
 Qarşıqoyma üsulu
 Simmetrik ölçmələr üsulu

693 Ölçmə vasitələrinin göstərişlərinə hansı hallarda əlavələr edirlər?

- Təsiredici faktorları yox etmək və yaxud onları kompensə etmək mümkün deyilsə
 Təsiredici faktorların sayı həddindən artıq çoxdursa
 Təsiredici faktorları aşkar etmək mümkün deyilsə
 Ölçmə vasitələri yoxlamadan keçməyibsə
 Ölçmə vasitələri öz göstəricilərinə görə müasir tələblərə cavab vermirsə

694 Yüksək dəqiqlikli ölçmələri aparən zaman metroloji təcrübədə neçə faktorun təsiri nəzərə alınır?

- 5
 2
 3
 4
 6

695 Ölçmə prosesinə bilavasitə öz təsirini göstərən, ölçmələr zamanı ergonomik tələblərə riayət olunmasından asılı olan faktor hansıdır?

- Ölçmə vasitəsi
 Subyekr (ekspert və ya eksperimentçi)
 Ölçmə obyektı
 Ölçmə üsulu
 Ölçmə şəraiti

696 Eksperimentçinin ölçməni aparan zaman maksimum görmə qabiliyyəti hansı işıqlanma zamanı olur?

- .....
600_1000 lk
- ..
50_70 lk
- ...
200_500 lk
- ..
100_200 lk
- .....
500_600 lk

697 Eksperimentçinin ölçmələri aparan zaman aydın görmə müddəti işıqlanma dərəcəsindən asılıdır. Bu müddət neçə lüks işıqlanmada cəmi azalır?

- 50lk
- 75lk
- 150lk
- 100lk
- 200lk

698 Əvəzetmə, işarəyə görə kompensətmə, qarşıqoyma, simmetrik ölçmələr nə üçün istifadə olunur?

- Ümumi işıqlandırma, kombinə olunmuş işıqlandırma üçün
- Yerli işıqlandırma, ümumi işıqlandırma üçün
- Şkalanın işarəsinin seçilməsi, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması üçün
- Ölçmə şəraiti, nəticənin düzəliş əmsalına vurulması üçün
- təsiredici faktorların yox edilməsi üçün

699 Ayrılıqda yerli işıqlanmanın tətbiq olunmasına icazə verilirmi?

- İcazə verilir. (bütün hallarda)
- O zaman icazə verilir ki, ölçmə obyektini dəqiqləşdirmək tələb olunur
- İcazə verilmir
- O zaman icazə verilir ki, ölçülən obyekt çox kiçikdir
- O zaman icazə verilir ki, digər işıqlanma sistemi yoxdur

700 Əgər təsiredici faktor ölçülən qiyməti müəyyən əmsala vurmaqla yox edilərsə, onda işarəyə görə kompensətmənin əvəzinə hansı üsuldan istifadə etmək olar?

- Əvəzetmə üsulu
- İşarəyə görə kompensətmə üsulu
- Kombinə olunmuş işıqlandırma üsulu
- Simmetrik ölçmələr üsulu
- Qarşıqoyma üsulu

701 .

Eger voltmetrin göstəricisi elektrik hərəkətdirici quvvə E ilə $U = \frac{R}{R_1 + R} E$

munasibetindədirsə, onda təsiredici faktorları yox etmək üçün voltmetrin göstəricisi hansı əmsala vurulmalıdır?

- .....

$$(R_i - R) - R$$

 ..

$$R_i / R$$

 .

$$R_i + R$$

 ...

$$(R_i + R) / R$$

 ....

$$(R_i + R) - R$$

702 Q-nün ölçülən qiymətlərindən hər hansının ehtimalı daha coxdursa, onda -nün qiymətlərinin intervalında ehtimal paylanma qanunu seçilir. Əgər bu intervalda eyni ehtimalla hər hansı qiymətə malikdirsə, onda Q üçün hansı paylanma qanunu qəbul olunur?

- Maksvell qanunu
- Normal paylanma qanunu
- Veybulla qanunu
- Simpson qanunu
- Bərabərölçülü qanun